

**UCHWAŁA NR LXIII/382/22
RADY MIEJSKIEJ W KROŚNIEWICACH**

z dnia 29 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz.583, poz. 1005, poz. 1079 oraz poz. 1561) Rada Miejska w Krośniewicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, które stanowią załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Krośniewic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

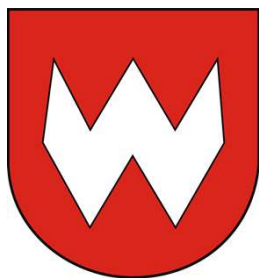
Sławomir Kępisty

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LXIII/382/22
Rady Miejskiej w Krośniewicach
z dnia 29 listopada 2022 r.

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

KROŚNIEWICE 2022

Zamawiający:

Gmina Krośniewice
ul. Poznańska 5
99-340 Krośniewice

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:
Joanna Kaszubska – Konsultant
Ewelina Ziółkowska – Analityk

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Wnioski z diagnozy.....	9
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań ..	30
2.1. Cel strategiczny 1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania.....	33
2.2. Cel strategiczny 2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa lokalnego.	41
2.3. Cel strategiczny 3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.	48
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	57
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Krośniewice	63
5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	70
6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy Krośniewice	73
7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	76
8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju	81
Spis tabel i rysunków	100

Wstęp

Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

W ramach prac nad strategią rozwoju przeprowadzono diagnozę, której celem była analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy Krośniewice, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania. Diagnoza jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i działań¹.

W oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy w Strategii Rozwoju przedstawiono plan działań do 2030 roku. Określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

Uwarunkowania programowe

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Gminy, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030,

---

¹ Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice stanowi odrębny raport. W niniejszej Strategii uwzględniono najważniejsze wnioski z diagnozy.

— Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022.

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Gminy Krośniewice z dokumentami wyższego rzędu.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia została przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną,
- cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
- cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Cele zakładane do realizacji przez Gminę Krośniewice wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju

Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Krośniewice zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;

- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Krośniewice, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022

Program przyjęty został uchwałą nr 82 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r.

Celem głównym Programu jest: Stworzenie warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami.

Powyższy cel realizowany będzie przez trzy następujące cele szczegółowe:

1. Optymalizacja systemu ochrony dziedzictwa kulturowego.
2. Wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami.
3. Budowanie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego.

Jednym z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice jest rozwój usług kultury oraz ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, w ramach którego prowadzone będą działania realizujące wyżej wymienione cele szczegółowe. Zgodnie z powyższym oba dokumenty są ze sobą spójne.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 przyjęta została uchwałą nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.

Wizja rozwoju województwa łódzkiego brzmi: Harmonijnie rozwijające się województwo w centrum polski, przyjazne rodzinom, mieszkańcom miast i obszarów wiejskich. Region, w którym nowoczesna gospodarka idzie w parze z ochroną walorów kulturowych i przyrodniczych.

Natomiast cel horyzontalny brzmi: Efektywne i odpowiedzialnie zarządzane województwo.

Część strategiczną dokumentu tworzy hierarchiczny i spójny układ zamierzeń rozwojowych województwa, na który składają się: cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań pozwalające na osiągnięcie założonej wizji rozwoju. W Strategii wskazano trzy cele strategiczne w ramach trzech sfer: gospodarczej, społecznej i przestrzennej:

- Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka,
- Obywatelskie społeczeństwo równych szans,
- Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.

W Strategii wyznaczone zostały następujące cele strategiczne i cele operacyjne:

- Cel strategiczny 1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka,
  - 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego,
  - 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego,
  - 1.3. Wsparcie rozwoju mśp,
  - 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności.
- Cel strategiczny 2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans,
  - 2.1. Rozwój kapitału społecznego,
  - 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców,
  - 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego.
- Cel strategiczny 3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.
  - 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska,
  - 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu,
  - 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej,
  - 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie,
  - 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami,
  - 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych.

Wyżej wymienione cele na szczeblu wojewódzkim są spójne z celami rozwojowymi określonymi przez Strategię Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030. Realizacja ich założeń wpłynie na osiągnięcie zakładanych efektów na terenie gminy i województwa łódzkiego.

1. Wnioski z diagnozy

Zgodnie z art.10a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2021 poz. 1057 ze zm.) podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. W ramach przeprowadzonej diagnozy dokonano analizy sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Ponadto uwzględniono analizę zdolności inwestycyjnej Gminy i potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego.

Kompleksowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Krośniewice na potrzeby opracowania niniejszej Strategii Rozwoju stanowi odrębny raport.

Położenie geograficzne i komunikacyjne

Gmina Krośniewice zlokalizowana jest w powiecie kutnowskim, w północnej części województwa łódzkiego. Siedzibą gminy jest miasto Krośniewice, oddalone od stolicy powiatu – Kutna o 15 km.

Gmina zajmuje powierzchnię 94,69 km², z czego obszar miasta zajmuje 4,175 km², a obszar wiejski 90,515 km². Miasto podzielone jest na 6 osiedli, a obszar wiejski na 22 sołectwa, w granicach których znajduje się 45 wsi².

Podstawowy układ komunikacji na obszarze gminy tworzą:

- drogi krajowe: nr 91 (relacji Gdańsk – Łódź – Katowice) oraz nr 92 (relacji Warszawa – Poznań),
- droga wojewódzka nr 581 (relacji Gostynin - Krośniewice),
- drogi powiatowe, gminne oraz dojazdowe.

Drogi krajowe przebiegające w północnej i zachodniej części gminy tworzą obwodnicę miasta Krośniewice. W ciągu obwodnicy znajdują się cztery węzły komunikacyjne, z czego dwa umożliwiają zjazd do miasta. Na jednym z węzłów ma początek droga wojewódzka nr 581 do Gostynina, a dalej w kierunku Płocka. W mieście ma również początek droga powiatowa w kierunku miejscowości Dąbrowice. W odległości około 40 km od miasta Krośniewice (w miejscowości Emilia, położonej przy drodze krajowej nr 91) znajduje się wjazd na autostradę A-2 docelowo łączącą zachodnią i wschodnią

---

² Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

granicę kraju³. Natomiast droga krajowa nr 92 prowadzi do oddalonego o 15 km miasta Kutna, które stanowi siedzibę władz powiatowych oraz ważny ośrodek kulturalny, oświatowy i gospodarczy. W Kutnie znajduje się również węzeł drogowy Kutno Wschód, będący skrzyżowaniem autostrady A1 z drogą krajową nr 92 o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.

Sieć dróg umożliwia komunikację między poszczególnymi jednostkami osadniczymi gminy oraz pobliskimi miastami takimi jak Kutno, Włocławek, Gostynin i Łęczyca, co pozwala wielu mieszkańcom na dojazd do zlokalizowanych na ich terenie szkół i zakładów pracy.

Przez teren gminy przebiegają 3 linie kolejowe:

- prowadząca w kierunku wschód-zachód magistrala kolejowa relacji Poznań – Kutno – Warszawa z dwoma przystankami zlokalizowanymi na terenie gminy Krośniewice w miejscowościach: Krzewie i Nowe Kutnowskie,
- linia kolejowa relacji Włocławek – Kutno – Łódź przebiegająca przez północno-wschodnią część gminy,
- kolejka wąskotorowa będąca fragmentem Kujawskich Kolei Dojazdowych, prowadzących przez trzy województwa i dwadzieścia gmin, posiadających łącznie prawie 160 kilometrów torów – kolejka obecnie jest nieczynna.

Wymienione powyżej czynne linie kolejowe mają duże znaczenie dla powiązań międzyregionalnych gminy Krośniewice, gdyż prowadzą one do miast (Włocławek, Kutno), gdzie zlokalizowane są dworce kolejowe oraz komunikacji autobusowej międzymiastowej. Na terenie gminy funkcjonuje również autobusowy publiczny transport zbiorowy.

Zgodnie z badaniem ankietowym przeprowadzonym wśród mieszkańców, do największych atutów gminy zaliczyli: atrakcyjną lokalizację w centrum Polski, przebiegające przez teren gminy drogi krajowe nr 91 i 92 oraz dwie czynne linie kolejowe, a także dobre połączenie komunikacyjne z miastami sąsiednimi (Kutno i Łęczyca), gdzie znajdują się szkoły i miejsca pracy.

---

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Środowisko przyrodnicze

Największą powierzchnię gminy zajmują użytki rolne, w tym grunty orne. Natomiast lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują tylko około 2,00% ogólnej powierzchni gminy⁴. Do takiej struktury użytkowania gruntów przyczyniła się dobra jakość gleb głównie III i IV klasy bonitacyjnej, płaskie ukształtowanie terenu, sprzyjające warunki klimatyczne oraz rozwinięty system melioracji, którym pokryty jest prawie cały wiejski obszar. Pod tym względem gmina nie wyróżnia się na tle wiejskich gmin powiatu kutnowskiego. Jednak na tle gmin województwa łódzkiego, należy do obszarów o najlepszych warunkach dla rolnictwa i jednocześnie najmniejszej lesistości.

Powierzchnia gruntów leśnych na koniec 2021 r. wynosiła 55,00 ha, natomiast lasów 214,48 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) obszaru gminy wyniosła 2,30%, co jest wartością znacznie niższą od średniej wartości dla województwa łódzkiego (21,40%) i kraju (29,6%)⁵. Wynika to z charakteru urbanistycznego miasta Krośniewice i rolniczego charakteru jej obszarów wiejskich.

Flora i fauna gminy nie wyróżniają się na tle okolicy czy regionu i reprezentowana jest przez gatunki związane z gospodarką człowieka i siedliskami silnie przez niego przekształconymi. Większość powierzchni stanowi roślinność o charakterze antropogenicznym: związana z działalnością rolniczą, zbiorowiskami segetalnymi i ruderalnymi, przydomowymi ogródkami, ciągami komunikacyjnymi itp. Skład gatunkowy fauny jest wypadkową różnych typów środowisk i siedlisk występujących na omawianym terenie⁶. Ze świata zwierząt w lasach występują gatunki charakterystyczne dla polskiej fauny leśnej, głównie ptactwo i zwierzyna łowna, natomiast w gospodarstwach rolnych zwierzęta hodowlane.

W granicach administracyjnych gminy znajdują się tylko jedna forma ochrony przyrody i jest nią pomnik przyrody - drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*) zlokalizowane w miejscowości Głaznów. Na terenie gminy zlokalizowany jest również

---

⁴ Dane GUS

⁵ Dane GUS

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

lokalny korytarz ekologiczny rzeki Miłonka oraz przebiegający wzdłuż jej północno-wschodniej granicy korytarz ekologiczny doliny rzeki Ochni o znaczeniu regionalnym⁷. Obszar gminy położony w zlewni rzek Wisły (region wodny Środkowej Wisły) i Odry (region wodny Warty). Przez południowo – zachodnią część gminy przebiega dział wodny I-go rzędu oddzielający zlewnię rzeki Wisły od zlewni rzeki Odry. Sieć rzeczną gminy tworzy rzeka Miłonka wraz z mniejszymi ciekami. Długość rzeki wynosi około 20 km, w tym około 15 km w granicach administracyjnych gminy Krośniewice. Pod względem wód stojących na tym terenie występują jedynie stawy naturalnie zasilane w wodę z sieci rzecznej oraz z płytkich wód gruntowych. Największa koncentracja stawów występuje w dolinie rzeki Miłonki. W południowej części gminy, zlokalizowanych jest kilkanaście stawów oraz zbiorników wodnych przy dawnych zespołach dworsko-parkowych oraz w wyrobiskach poeksploatacyjnych⁸.

Do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych znajdujących się na terenie gminy należą: Dopływ spod Waclawowa (RW20001727218529), Miłonka (RW2000172721849), Ochnia od źródeł do Miłonki bez Miłonki (RW2000232721839), Ochnia od Miłonki do ujścia (RW2000242721899), Rgilewka do Strugi Kiełczewskiej (RW6000171833249).

Ocena stanu przedmiotowych wód na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2017 – 2021 wykazała, że odznaczają się one złym stanem wód.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice (Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.), na podstawie „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”, sporządzonego na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie na terenie gminy występują:

- zagrożenie powodziowe w dolinie rzeki Ochni w miejscowości Skłóty,
- tereny narażone na okresowe zalewanie znajdujące się w sąsiedztwie rzeki Miłonki w mieście Krośniewice przy ulicy Łąkowej oraz w miejscowościach Miłonice, Zosinek, Morawce, Szubina i Skłóty.

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

W ostatnich latach nie odnotowano powodzi na obszarze gminy.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO – dostęp wrzesień 2022 r.), na terenie gminy nie zostały przeprowadzone badania w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

Według podziału Polski na 172 JCWPd, teren gminy Krośniewice leży na obszarze dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych, JCWPd nr 62 (PLGW200062) i JCWPd nr 63 (PLGW200063). Kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) JCWPd badanych w ramach monitoringu diagnostycznego w roku 2019, wykonana przez PIG-PIB, wykazała stan ogólny dobry JCWPd nr 63 oraz stan ogólny słaby JCWPd nr 62⁹. JCWPd nr 62 jest w dobrym stanie ilościowym, ale w słabym stanie chemicznym, w związku z czym jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego i posiada odstępstwo poprzez ustalenie celów mniej rygorystycznych z uwagi na brak możliwości technicznych.¹⁰

W granicach administracyjnych gminy znajduje się również jurajski Główny Zbiornik Wód Podziemnych – GZWP Nr 226 Krośniewice - Kutno. Południowo - wschodnią część gminy zaliczono do obszarów ochrony tego zbiornika¹¹.

Pod względem uwarunkowań przyrodniczych gminy, można wyodrębnić tereny, dla których należy dążyć do zachowania obecnego sposobu użytkowania i ograniczania rozwoju zagospodarowania oraz tereny, które ze względu na warunki środowiskowe, rekomendowane są do rozwoju innych funkcji użytkowych. Ograniczenia dla lokalizacji zabudowy występują głównie w sąsiedztwie rzek Miłonki i Ochni. Obszary te posiadają niekorzystne uwarunkowania geologiczno – inżynierskie, gdyż jest narażony na podtopienia, podsiąki lub zalania. Dolina rzeki ze względu na pełnioną funkcję w systemie przyrodniczym obszaru, powinna podlegać ochronie przed zabudową. Ograniczenia dla nowej zabudowy związane są również z występowaniem kompleksów gleb o najwyższych wartościach użytkowych - gleby o II – IV klasach bonitacyjnych. Zalecana jest ich ochrona przed zmianą użytkowania oraz wykorzystywanie ich do rozwoju produkcji rolnej. Kompleksy leśne występujące

⁹ Raport z oceny stanu Jednolitych Części Wód Podziemnych w Dorzeczach – stan na rok 2019. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Państwowa Służba Hydrogeologiczna

¹⁰ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu

¹¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

na terenie gminy predysponowane są do kontynuacji produkcji leśnej, co również ogranicza je pod względem rozwoju obszarów zabudowy. Wskazane do zalesienia są obszary położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów leśnych, o niekorzystnych warunkach glebowych dla rolnictwa. Lasy powinny na tych terenach pełnić także funkcję wodochronną, zwiększając retencję wód¹².

Roczna ocena jakości powietrza za 2021 r. w strefie łódzkiej wykazała na terenie gminy przekroczenia poziomu dopuszczalnego celu długoterminowego ozonu (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin). Na terenie tym głównym źródłem zanieczyszczeń są indywidualne kotłownie, które zaopatrują w ciepło budynki mieszkalne, użyteczności publicznej oraz podmioty gospodarcze. Spalany jest w nich głównie olej opałowy i węgiel oraz w mniejszym stopniu biomasa.

W ostatnich latach Gmina Krośniewice realizowała przedsięwzięcia z zakresu termomodernizacji oraz wymiany źródła ciepła w obiektach użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, które miały wpływ na poprawę jakości powietrza. Dofinansowywano również z budżetu Gminy modernizację systemów ogrzewania ograniczającą emisję zanieczyszczeń w lokalnych budynkach mieszkalnych. W siedzibie Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkańcowej w Krośniewicach funkcjonuje również gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny „Czyste Powietrze”, w którym mieszkańcy mogą skorzystać z doradztwa i pomocy przy wypełnianiu wniosków do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, na wymianę pieca i termomodernizację budynków mieszkalnych.

Do czynników wpływających na zadowolenie z poziomu życia w gminie wg badania ankietowego należy: duża ilość zieleni, w tym zieleni urządzonej oraz nowych nasadzeń. Natomiast jednym z najbardziej istotnych problemów do rozwiązania jest wg mieszkańców stan środowiska naturalnego, wymagający podjęcia dalszych działań w zakresie poprawy jakości powietrza atmosferycznego oraz gospodarki odpadami.

---

¹² Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krośniewice. Łódź 2016 AUTOR OPRACOWANIA: mgr Katarzyna Kowalska Dominika Boss.

Procesy Demograficzne

Z punktu widzenia rozpatrywania przyszłych działań i kierunków rozwoju istotne jest rozważenie sytuacji demograficznej gminy.

W 2021 r. gminę Krośniewice zamieszkiwało 8 138 osób. W porównaniu z rokiem 2017 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 382 osoby, tj. o 4,49%¹³. Wpływ na taką sytuację miał m.in. odnotowywany w ostatnich latach ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji, które świadczy o przewadze liczby osób, które wymeldowały się z terenu gminy nad osobami, które zameldowały się na nim.

W zakresie poszczególnych grup ekonomicznych lokalnej ludności, w roku 2021 w porównaniu z rokiem 2017 odnotowano spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym o 2,66%, spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym o 8,09% oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym o 4,04%¹⁴. Sytuacja demograficzna na terenie gminy w większości ma cechy wspólne z tendencją ogólnokrajową i przedstawia postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Starzenie się społeczeństwa jest niekorzystnym zjawiskiem, gdyż zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w przyszłości skutkowałą zmianą popytu na usługi publiczne związane z opieką i potrzebami osób starszych oraz problemem zapewnienia w najbliższej przyszłości aktywnych na rynku pracy zasobów ludzkich.

Gospodarka

Gmina Krośniewice ma charakter rolniczy, dlatego też głównym miejscem pracy i źródłem utrzymania dla większości mieszkańców jest praca w gospodarstwach rolnych oraz w lokalnych podmiotach usługowo-handlowych. Dobre połączenia komunikacyjne gminy z sąsiednimi miastami takimi jak Kutno, Włocławek, Gostynin i Łęczyca umożliwiają wielu mieszkańcom dojazd do zlokalizowanych na ich terenie szkół i zakładów pracy. Struktura gospodarstw rolnych, dobra jakość gleb i warunki przyrodnicze sprawiają, że gmina jest znaczącym w skali województwa producentem płodów rolnych¹⁵.

---

¹³ Dane GUS

¹⁴ Dane GUS

¹⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Obszar gminy Krośniewice objęty jest całkowicie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego z licznymi terenami przeznaczonymi pod inwestycje¹⁶, w tym tereny o pow. 4,3387 ha należące do Podstrefy Krośniewice w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Łódzkiej SSE). Podstrefa Krośniewicka jest wyodrębnionym obszarem na terenie gminy, gdzie przedsiębiorcy mogą rozpocząć działalność na preferencyjnych warunkach i korzystać z pomocy publicznej¹⁷.

Duże możliwości dają nowe, niezagospodarowane tereny, jakie po wybudowaniu obwodnicy miasta zostały wcielone w jego granice, tym bardziej, że charakteryzują się nie tylko dostępem do infrastruktury drogowej, ale zwłaszcza korzystną strukturą własnościową - są to wielkopowierzchniowe działki gruntu stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa.¹⁸

W 2021 roku na terenie gminy zarejestrowanych było 525 podmiotów gospodarczych, których liczba w porównaniu z rokiem 2017 wzrosła o 24 działalności tj. o 4,79%. Działalność gospodarcza w sektorze publicznym w 2021 roku koncentrowała się głównie w sekcji L związanej z obsługą rynku nieruchomości (11 podmiotów). Natomiast w sektorze prywatnym przodowały dwie sekcje nad innymi. Jest to sekcja G powiązana z handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (158 podmiotów) oraz sekcja F związana z branżą budowlaną (70 podmiotów)¹⁹.

Wskaźnik aktywności gospodarczej na terenie gminy w latach 2017-2021 przedstawiał tendencję rosnącą. Wskaźnik ten wzrósł z 588 w roku 2017 do 645 w 2021 r., tj. wzrost o 9,69%²⁰, jednak w każdym z analizowanych lat był niższy od wskaźnika dla powiatu, województwa i kraju.

W 2021 r. udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił na terenie gminy 7,3%. W latach 2017-2021 udział ten na terenie gminy był jednak wyższy od udziału na terenie powiatu i województwa, co nie jest sytuacją

---

¹⁶ <https://krosniewice.investinlodzkie.pl/pl/zalety>

¹⁷ <https://www.krosniewice.pl/dla-inwestorow/lodzka-strefa-ekonomiczna/>

¹⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

¹⁹ Dane GUS.

²⁰ Dane GUS.

korzystną. Pozytywna jest jednak tendencja spadkowa liczby bezrobotnych, która w porównaniu z rokiem 2017 wynosiła 2 punkty procentowe.

Do najistotniejszych problemów na terenie gminy, jakie zostały zdiagnozowane podczas ankietyzacji mieszkańców w zakresie gospodarki, zaliczono zbyt małą liczbę miejsc pracy w stosunku do zgłaszanych potrzeb. Natomiast do czynników, które mogą stać się szansą dla rozwoju gminy, wskazano promocję terenów inwestycyjnych i utworzenie nowych miejsc pracy.

Mieszkalnictwo

W ciągu ostatnich lat obserwuje się wzrost liczby mieszkań na terenie gminy oraz związany z nim wzrost liczby izb i powierzchni użytkowej mieszkań, co świadczy o jej korzystnym rozwoju pod względem mieszkalnictwa oraz zainteresowaniem nim pod względem osiedleńczym.

Zgodnie z przeprowadzonym badaniem ankietowym, wśród najbardziej istotnych problemów do rozwiązania na terenie gminy, ankietowani zaliczyli brak oferty mieszkaniowej. Szansą rozwoju wg mieszkańców może być natomiast wzrost liczby mieszkań przeznaczonych pod wynajem.

Edukacja i opieka nad dziećmi do lat 3

Na terenie gminy funkcjonuje kilka placówek edukacyjnych (3 szkoły podstawowe i 2 szkoły ponadpodstawowe) prowadzonych przez Gminę Krośniewice, ale również przez Powiat Kutnowski oraz Fundację Ekologiczną – Wychowanie i Sztuka „Elementarz”. Każda z nich zapewnia dostęp do wykwalifikowanej kadry oraz bogatą ofertę dydaktyczną. Dyrektorzy jednostek oświatowych systematycznie zakupują pomoce dydaktyczne oraz sprzęt sportowy niezbędny do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Na terenie tym funkcjonuje również Miejskie Przedszkole w Krośniewicach, brak jest jednak żłobka dziecięcego dla najmłodszych dzieci.

Bazę oświatową uzupełniają znajdujące się przy placówkach szkolnych zespoły boisk do gry m.in. w piłkę nożną, piłkę ręczną, koszykówkę czy siatkówkę, z których korzystają uczniowie, grupy sportowe oraz mieszkańcy gminy.

Porównując wyniki egzaminu ósmoklasisty szkół na terenie gminy Krośniewice w roku 2019, 2020 i 2021 z wynikami dla powiatu kutnowskiego i województwa łódzkiego

można zauważyć, że średnie wyniki dla gminy w większości były porównywalne lub nieco niższe od średnich wyników dla powiatu i województwa.

Kultura, turystyka, sport i rekreacja

Na terenie gminy Krośniewice zadania z zakresu kultury realizuje przede wszystkim Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Krośniewicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W skład Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Krośniewicach wchodzi Biblioteka Publiczna, Hala Sportowa, Ośrodek Kultury oraz Świetlica Osiedlowa Andersówka²¹.

Ważną funkcję kulturalną na terenie gminy pełnią również świetlice wiejskie i placówki oświatowe, które są uzupełniającym miejscem spotkań mieszkańców oraz animatorem życia kulturalnego. Zapewniają dodatkowy dostęp do źródeł wiedzy oraz tworzą środowisko alternatywnego spędzania czasu przez dzieci i młodzież, spełniając w ten sposób swoje zadania statutowe.

Zmodernizowane obiekty kulturalno-oświatowe wpływają na integrację lokalnej społeczności oraz promocję wspólnego spędzania czasu wolnego. Dzięki działaniom obejmującym remonty szkół, ośrodka kultury i biblioteki, stwarzane są atrakcyjne warunki do zbiorowych spotkań, zabawy oraz pracy. Obiekty te dają również możliwość tworzenia kół i grup zainteresowań zrzeszających różne grupy wiekowe ludności lokalnej. Ponadto odnowione budynki w powiązaniu z walorami przyrodniczymi gminy zwiększają jej atrakcyjność pod względem rekreacyjno-turystycznym.

Zadania z zakresu popularyzacji sportu i rekreacji realizuje przede wszystkim Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Krośniewicach, jednostki oświatowe oraz pozarządowe organizacje sportowe działające na obszarze gminy m.in. zarejestrowane kluby i stowarzyszenia skupiające uczniów, trenerów, działaczy, nauczycieli i rodziców. Popularyzacja odbywa się poprzez rozbudzanie zainteresowań kulturalnych mieszkańców, organizowanie imprez, zajęć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, kształtowanie nawyków aktywnego uczestnictwa w działaniach sportowych oraz udostępnianie bazy na działalność sportowo-rekreacyjną.

---

²¹ <https://bip.gksir.krosniewice.pl/dokumenty/menu/6>

Gmina Krośniewice ma charakter typowo rolniczy. Przeważającą większość terenu zajmują pola uprawne, łąki i pastwiska. Ze względu na niewielką ilość obszarów leśnych, w krajobrazie gminy wyróżniają się:

- parki podworskie zlokalizowane w następujących miejscowościach: Krośniewice, Skłóty, Głogowa, Bielice, Jankowice, Głaznów, Cygany, Miłonice,
- cmentarze w Miłonicach, Nowem i Krośniewicach,
- aleje drzew rosnące wzdłuż wielu wiejskich dróg.

Zasób kulturowy gminy jest urozmaicony z dominującymi w strukturach przestrzennych obiektami i zespołami zabudowy tradycyjnej (w tym zabytkowej) nadającymi Gminie indywidualny charakter oraz wyróżniającymi ją z otoczenia²².

W przestrzeni miasta Krośniewice, wyróżnia się następujące obiekty posiadające wartość zabytkowo – kulturalną:

- zespół dworsko-parkowy rodziny Rembelińskich wpisany do rejestru zabytków,
- układ najstarszej części miasta z Placem Wolności, wokół którego usytuowane są jedno-, dwu- lub trzykondygnacyjne kamienice,
- zabytkowy gotycki kościół parafialny pp. w. NMP z drugiej połowy XIX w.,
- klasycystyczny zajazd z przełomu XVIII/XIX w., w którym obecnie znajduje się Muzeum im. Jerzego Dunin – Borkowskiego²³.

Ponadto w krajobrazie kulturowym Gminy wyróżnia się też odcinek zabytkowej kolejki wąskotorowej, będącej południowo-wschodnią częścią sieci Kolei Wąskotorowych Kujawskich, łączący Gminę Krośniewice z następującymi Gminami: Daszyna, Łęczycza, Dąbrowice i Ostrowy. Zbudowana została ona w 1910 r. jako kolej własna Cukrowni w Ostrowach²⁴.

W gminie funkcjonuje Muzeum im. Jerzego Dunin-Borkowskiego w Krośniewicach, mieszczące się w zespole budynków dawnego zajazdu w Krośniewicach przy Placu Wolności 1. Zgodnie ze statutem Muzeum, swoją działalnością obejmuje obszar gminy Krośniewice oraz gmin sąsiednich historycznie i kulturowo z nią związanych, a w szczególności gmin Ostrowy i Dąbrowice. Ekspozycja stała prezentuje postać

²² Gminny program opieki nad zabytkami dla miasta i gminy Krośniewice na lata 2020-2023 przyjętym uchwałą nr XVIII/105/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 29 stycznia 2020 r.

²³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

²⁴ Gminny program opieki nad zabytkami dla miasta i gminy Krośniewice na lata 2020-2023. Uchwała nr XVIII/105/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 29 stycznia 2020 r.

Jerzego Dunin-Borkowskiego oraz jego dorobek kolekcjonerski, a także m.in. wystawę gen. Władysława Andersa, pamiątki po sławnych Polakach, rzemiosło artystyczne, malarstwo i grafikę²⁵.

Według badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców, w ramach diagnozy najistotniejszymi atutami gminy w zakresie infrastruktury kulturowej i rekreacyjno-wypoczynkowej jest: duża liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych, funkcjonowanie GCKSiR oraz zieleń urządzona na terenie gminy. Natomiast niewystarczający stan infrastruktury rekreacyjnej na terenach wiejskich oraz obecna oferta spędzania czasu wolnego dla ludzi młodych wpływają na niezadowolenie z poziomu życia w gminie.

Ochrona zdrowia

Za ochronę zdrowia na terenie gminy oraz zapewnienie podstawowej opieki medycznej mieszkańcom odpowiadają lokalne ośrodki zdrowia i apteki. Nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej RED-MED. J. Robak w Kutnie.

Ponadto na terenie gminy swoje usługi świadczą gabinety stomatologiczne.

Pomoc społeczna

Ustawowe zadania pomocy społecznej na terenie gminy wypełnia Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach. Przedmiotem jego działania jest udzielanie świadczeń pieniężnych i rzeczowych osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, organizacja pracy socjalnej na rzecz tych osób i rodzin oraz poradnictwo psychologiczne, ekonomiczne i prawne.

Biorąc pod uwagę Główną przyczyną trudnej sytuacji beneficjentów Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośniewicach jest: bezrobocie, ubóstwo, niezdolność do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności (zasiłki stałe), długotrwała, ciężka choroba jednego z członków rodziny (zasiłki specjalne celowe)²⁶.

---

²⁵ <http://www.muzeumkrosniewice.pl/>.

²⁶ Opracowanie własne na podstawie liczby osób objętych pomocą społeczną oraz danych zwartych w Raporcie o stanie gminy Krośniewice za 2021 r.

W roku 2021 w porównaniu z rokiem 2017 ogólna liczba świadczeń udzielonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach spadła o 8,92%²⁷, co świadczy o poprawiającej się sytuacji życiowej, w tym materialnej lokalnej społeczności.

Na terenie gminy funkcjonuje również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośniewicach oraz punkt konsultacyjno – informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne zapewnia Policja i 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP): OSP Krośniewice (w KSRG), OSP Nowe, OSP Kajew, OSP Kopy, OSP Wymysłów, OSP Wola Nowska i OSP Miłosna²⁸.

W Krośniewicach zlokalizowany jest też Komisariat Policji. Na obszarze gminy swoje zadania wykonuje również 6 dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Kutnie.

Podmioty te i instytucje chronią życie, zdrowie i mienie obywateli oraz zapewniają szeroko rozumiany porządek społeczny zapewniający prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa. W razie wystąpienia klęski żywiołowej lub innych wydarzeń zagrażających bezpieczeństwu publicznemu powołany zostaje sztab kryzysowy, który podejmuje odpowiednie działania planistyczne i organizacyjne w zakresie zarządzania kryzysowego oraz obrony cywilnej. Składa się on między innymi z przedstawicieli wszystkich służb takich jak m.in. policji, straży pożarnej, ochrony zdrowia, pogotowia, sanepidu, a także przedstawiciele jednostek samorządowych.

W zakresie bezpieczeństwa, zidentyfikowane problemy nie odbiegają znacząco od tych, które występują w podobnych gminach. Ma to wpływ na odbieranie obszaru gminy w opinii publicznej wśród mieszkańców jako miejsca spokojnego i bezpiecznego.

Infrastruktura techniczna

Obszar gminy wyposażony jest w infrastrukturę energetyczną, wodociągową i kanalizacyjną z lokalną oczyszczalnią ścieków oraz częściowo w infrastrukturę gazową.

---

²⁷ Raporty o stanie Gminy Krośniewice za lata 2019-2021.

²⁸ Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

Od 2019 roku, 100% budynków mieszkalnych podłączonych jest do sieci wodociągowej²⁹. Obecny system wodociągowy w gminie jest dobrze rozbudowany i zasilany z dwóch niezależnych od siebie źródeł. Rezerwy wody w źródłach pozwalają na rozbudowę systemu oraz sprzedaż wody do gmin sąsiednich. Zgodnie z danymi zawartymi w ocenach okresowych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągów publicznych na terenie gminy za 2021 rok, sporządzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi i brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy.

Stopień podłączenia budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej w 2021 r. wynosił 38,9%. W ostatnich 5 latach zauważalny jest niewielki rozwój w zakresie rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej³⁰. W miejscach, gdzie budowa systemu kanalizacji zbiorowej jest ekonomicznie nieuzasadniona, gospodarkę ściekową oparto na gromadzeniu ścieków w zbiornikach bezodpływowych (szambach) oraz w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Funkcjonuje też mechaniczno – biologiczna Oczyszczalnia Ścieków w Pawlikowicach, która po przeprowadzonej modernizacji przystosowana jest do przyjęcia 2 000 m³ ścieków na dobę, a parametry ścieków oczyszczonych są dostosowane do wymagań określonych prawem³¹.

Na obszarze gminy nie występuje system zorganizowanego zaopatrzenia w ciepło. Mieszkańcy w zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej, obiekty użyteczności publicznej oraz podmioty gospodarcze na terenie gminy korzystają z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła opalanych głównie olejem opałowym i węglem, a w mniejszym stopniu także biomasą. Od niedawna część mieszkańców, instytucji oraz podmiotów gospodarczych ma możliwość korzystania z gazu ziemnego na potrzeby grzewcze. Jednak ze względu na obecnie niewielki obszar gminy objęty gazyfikacją, ilość podłączonych odbiorców jest niewielka³².

---

²⁹ Dane GUS.

³⁰ Dane GUS.

³¹ Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

³² Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Krośniewice na lata 2021-2040. Uchwała nr XLVI/278/21 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 26 listopada 2021 r.

Sieć gazowa doprowadzona jest obecnie jedynie do miasta Krośniewice i miejscowości Nowe. W 2020 r. z sieci tej korzystało 79 gospodarstw domowych³³. Sieć gazowa średniego ciśnienia relacji Kutno – Krośniewice, jest systematycznie rozbudowywana w oparciu o zainteresowanie mieszkańców oraz uzasadnienie ekonomiczne realizacji inwestycji. Na obszarach gminy, gdzie nie funkcjonuje sieć gazowa, w znacznym stopniu dla celów socjalno – bytowych wykorzystywany jest gaz płynny z butli bądź zbiorników nadziemnych (propan-butan). Sieć dystrybucyjna tego gazu jest dobrze rozwinięta.

Gmina Krośniewice jest w pełni zelektryfikowana. Na jej terenie nie ma problemów z zaopatrzeniem w energię elektryczną. Główne Punkty Zasilania mają rezerwy mocy pozwalające na podłączenie nowych odbiorców lub zwiększenie zapotrzebowania na energię elektryczną.³⁴

W granicach administracyjnych gminy, w miejscowości Franki znajduje się składowisko odpadów komunalnych. Funkcjonują też 2 Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W 2021 r. nie zanotowano żadnych dzikich wysypisk odpadów komunalnych, które wymagałyby interwencji Urzędu Miejskiego, nie stwierdzono także żadnych pożarów związanych z odpadami komunalnymi.³⁵

Na terenie gminy działa biogazownia o mocy 0,716 MW. Elektrownia wykorzystuje biogaz wysypiskowy.³⁶ Funkcjonują również instalacje urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii. Do Operatora Systemu Dystrybucyjnego przyłączone są trzy elektrownie wiatrowe o łącznej zainstalowanej mocy 5,500 MW oraz 151 mikroinstalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy zainstalowanej 0,837 MW (stan na dzień 25.03.2021 r.).³⁷

Zgodnie z badaniem ankietowym przeprowadzonym wśród mieszkańców, do najistotniejszych problemów wskazano niewystarczający stan infrastruktury technicznej w niektórych miejscowościach (drogi, chodniki i ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne, sygnalizacja świetlna, kanalizacja sanitarna, światłowód).

---

³³ Dane GUS.

³⁴ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepła, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Krośniewice na lata 2021-2040.

³⁵ Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

³⁶ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliw gazowe dla Gminy Krośniewice na lata 2021-2040

³⁷ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliw gazowe dla Gminy Krośniewice na lata 2021-2040

Analiza zdolności inwestycyjnej

Zgodnie z danymi ze sprawozdań z wykonania budżetu z ostatnich 5 lat, Gmina osiągała coraz wyższe dochody, na co wpływ miał wzrost odchodów majątkowych i bieżących. Dochód Gminy Krośniewice w latach 2017-2021 wzrósł o 17,31%. W roku 2017, 2018 i 2021 realizacja budżetu Gminy zakończyła się deficytem. Natomiast w latach 2019 i 2020 Gmina Krośniewice wypracowała nadwyżkę budżetową, co uznać należy za pozytywny aspekt planowania i wykonywania dochodów i wydatków bieżących Gminy.

Polityka przestrzenna

Pod kątem zainwestowania terenu, najsilniej zagospodarowane jest miasto Krośniewice, stanowiące lokalny ośrodek gminy, siedzibę władz oraz pełniące funkcję obsługi i zaspokajania potrzeb mieszkańców całej gminy. W mieście skoncentrowane są usługi z zakresu administracji, zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, oświaty, kultury, zdrowia i sportu. Struktura funkcjonalno-przestrzenna opiera się na dwóch drogach krajowych przecinających jej obszar na cztery części oraz obwodnicy, która wydziela z tej przestrzeni miasto.

W strukturze miasta główną przestrzeń publiczną stanowi Plac Wolności, zlokalizowany przy skrzyżowaniu głównych ulic oraz skupiający życie jego mieszkańców. Natomiast strukturę przestrzenną obszarów wiejskich gminy tworzą niewielkie miejscowości usytuowane wzdłuż dróg przecinających rozległe tereny rolne. Zabudowa zlokalizowana jest wzdłuż dróg, tworząc tzw. ulicówki jak np. we wsiach Kajew, Pomarzany, Kopy, Teresin czy Szubsk Duży. W miejscowościach Wychny, Jankowice, Suchodoły, Godzięby zabudowa jest znacznie rozproszona. Nieco inaczej zbudowana jest jedynie przestrzeń wsi Nowe, której układ tworzy kilka schodzących się w jednym punkcie dróg, tworzących centralne założenie, w którym skupia się zabudowa wsi.

Atrakcyjnym elementem w monotonnej strukturze wiejskiego obszaru gminy jest wijąca się zakolami rzeka Miłonka, płynąca z południowego-zachodu gminy po jej wschodnie krańce³⁸.

---

³⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

W Gminie występują również tereny zieleni urządzonej, w tym parki spacerowo-wypoczynkowe o powierzchni 36,80 ha, 1 zieleniec, 3 cmentarze oraz tereny zieleni osiedlowej.

Obszar gminy Krośniewice objęty jest całkowicie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego³⁹, które wraz ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (WZiZT), stanowią najistotniejsze źródło informacji o faktycznym przeznaczeniu poszczególnych gruntów. Gminy, w których funkcjonują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stanowią atrakcyjne miejsce do lokalizacji inwestycji w perspektywie długoterminowej.

---

³⁹ <https://krosniewice.investinlodzkie.pl/pl/zalety>

Analiza SWOT

Tabela 1. Analiza SWOT – wymiar społeczny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Ludność w wieku produkcyjnym stanowiąca największą grupę mieszkańców gminy; Podejmowanie istotnych ze społecznego punktu widzenia przedsięwzięć inwestycyjnych; Poczucie bezpieczeństwa i spokoju wśród mieszkańców gminy; Organizowanie wydarzeń i imprez kulturalnych na terenie gminy; Dostęp do szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> Ujemny przyrost naturalny; Ujemne saldo migracji; Rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym; Niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych mieszkańców; Brak żłobka oraz niewystarczająca ilość miejsc dla dzieci w gminnym przedszkolu.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wzrost jakości usług publicznych; Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich; na zapobieganie wykluczeniu społecznemu; Rosnąca aktywność i poziom integracji mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> Rosnące potrzeby osób starszych i niesamodzielnych; Bierność osób objętych pomocą społeczną i nasilanie się postaw roszczeniowych; Konkurencyjne wydarzenia kulturalne i sportowe w sąsiednich gminach i miastach.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 2. Analiza SWOT – wymiar gospodarczy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Rolniczy charakter gminy - gmina jest znaczącym w skali województwa producentem produktów rolnych; Wzrost liczby podmiotów gospodarczych; Wzrost liczby budynków mieszkalnych; Zmniejszający się poziom bezrobocia; Występowanie terenów inwestycyjnych na terenie gminy, w tym Podstrefy Krośnice w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Łódzkiej SSE). 	<ul style="list-style-type: none"> Zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym; Emigracja ludności do większych miast – zwłaszcza osób młodych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Możliwość wykorzystania naturalnych zasobów gminy dla rozwoju turystyki; Budowa nowych zakładów na terenie gminy przez podmioty krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost kosztów budowy infrastruktury technicznej pod rozwój terenów inwestycyjnych.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Analiza SWOT – wymiar przestrzenny (środowisko i infrastruktura)

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne położenie geograficzne w centralnej Polsce; • Przebiegające przez teren gminy DK nr 91 i 92 oraz dwie czynne linie kolejowe; • Objęcie całego obszaru gminy obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego z licznymi terenami przeznaczonymi pod inwestycje - atrakcyjność gminy na tle regionu pod względem lokalizacji inwestycji w perspektywie długoterminowej; • Istniejące walory krajobrazowe i kulturowe dające warunki do rozwoju funkcji turystyczno – wypoczynkowej; • Występowanie kompleksów gleb o najwyższych wartościach użytkowych (gleby o II – IV klasach bonitacyjnych), które mogą być wykorzystywane do rozwoju produkcji rolnej; • Rozbudowa mieszkalnictwa na terenie gminy; • Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii; • Działania inwestycyjne w zakresie poprawy stanu technicznego dróg; • Dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystywanie nieekologicznych nośników ciepła przez gospodarstwa domowe powodujące niską emisję; • Brak kompleksowego wyposażenie terenów pod zabudowę mieszkaniową w infrastrukturę techniczną (kanalizacja, wodociąg, gaz ziemny, drogi dojazdowe); • Niewystarczająca ilość odpowiednio zagospodarowanych terenów rekreacyjnych dla mieszkańców (parki, skwery); • Niezadowalający stan techniczny części dróg na terenie gminy wraz z infrastrukturą towarzyszącą (wąskie pasy drogowe, przydrożne rowy, oświetlenie uliczne, niewystarczająca długość ścieżek pieszo-rowerowych).
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie obszarów wskazanych do zalesienia w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów leśnych, o niekorzystnych warunkach glebowych dla rolnictwa – szansa wzrostu powierzchni lasów na terenie gminy; • Wzrost zainteresowania wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii przez mieszkańców; • Ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej; • Promocja walorów przyrodniczych i kulturowych gminy; • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury rekreacyjno-kulturowej; • Rozwój szybkiego Internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenia dla lokalizacji zabudowy w sąsiedztwie rzek Miłonki i Ochni, na obszarach leśnych oraz na terenach kompleksów gleb o najwyższych wartościach użytkowych (gleby o II – IV klasach bonitacyjnych); • Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego wzdłuż rzeki Ochni w miejscowości Skłóty; • Tereny narażone na okresowe zalewanie znajdujące się w sąsiedztwie rzeki Miłonki w mieście Krośnice przy ulicy Łąkowej oraz w miejscowościach Miłonice, Zosinek, Morawce, Szubina i Skłóty; • Niedostateczny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; • Degradacja środowiska naturalnego (m.in. zanieczyszczenie powietrza);

	<ul style="list-style-type: none"> • Nasilające się zmiany klimatyczne (m.in. ocieplenie się klimatu, susze, ulewne deszcze); • Rosnąca produkcja odpadów komunalnych; • Funkcjonowanie na terenie gminy składowiska odpadów komunalnych; • Rosnące koszty inwestycji dotyczące rozbudowy infrastruktury technicznej.
--	--

Źródło: Opracowanie własne

Potencjał Gminy Krośniewice

Do głównych atutów gminy, świadczących o jej potencjale rozwojowym należą następujące zasoby oraz produkty i usługi:

a) zasoby (charakterystyczne, nieprzetworzone i użyteczne elementy, materialne lub niematerialne, którymi gmina dysponuje):

- atrakcyjne położenie geograficzne w centrum Polski,
- przebiegające przez teren gminy drogi krajowe nr 91 (relacji Gdańsk – Łódź – Katowice) i nr 92 (relacji Warszawa – Poznań) oraz droga wojewódzka nr 581 (relacji Gostynin - Krośniewice),
- występowanie w granicach gminy dwóch czynnych linii klejowych,
- dobre połączenia komunikacyjne gminy z sąsiednimi miastami takimi jak Kutno, Włocławek, Gostynin i Łęczyca umożliwiają wielu mieszkańcom dojazd do zlokalizowanych na ich terenie szkół i zakładów pracy,
- obiekty posiadające wartość zabytkowo – kulturalną w mieście Krośniewice:
  - zespół dworsko-parkowy rodziny Rembielińskich wpisany do rejestru zabytków,
  - układ najstarszej części miasta z Placem Wolności, wokół którego usytuowane są jedno -, dwu - lub trzykondygnacyjne kamienice,
  - zabytkowy gotycki kościół parafialny pp. w. NMP z drugiej połowy XIX w.,
  - klasycystyczny zajazd z przełomu XVIII/XIX w., w którym obecnie znajduje się Muzeum im. Jerzego Dunin – Borkowskiego⁴⁰.
- urozmaicony zasób kulturowy gminy z dominującymi w strukturach przestrzennych obiektami i zespołami zabudowy tradycyjnej (w tym

⁴⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

- zabytkowej) nadającymi Gminie indywidualny charakter oraz wyróżniającymi ją z otoczenia,
- odcinek zabytkowej kolejki wąskotorowej, będącej południowo-wschodnią częścią sieci Kolei Wąskotorowych Kujawskich, łączący Gminę Krośniewice z następującymi Gminami: Daszyna, Łęczycza, Dąbrowice i Ostrowy. Zbudowana została ona w 1910 r. jako kolej własna Cukrowni w Ostrowach. Linia kolejowa jest obecnie nieczynna, ale w przyszłości może stanowić atrakcję turystyczną,
  - funkcjonujące Muzeum im. Jerzego Dunin-Borkowskiego w Krośniewicach, mieszczące się w zespole budynków dawnego zajazdu w Krośniewicach przy Placu Wolności 1. Ekspozycja stała muzeum prezentuje postać Jerzego Dunin-Borkowskiego oraz jego dorobek kolekcjonerski, a także m.in. wystawę gen. Władysława Andersa, pamiątki po sławnych Polakach, rzemiosło artystyczne, malarstwo i grafikę,
  - ludność w wieku produkcyjnym stanowiąca największą grupę mieszkańców, co zapewnia obecnie oraz w niedalekiej przyszłości aktywne na rynku pracy zasoby ludzkie);
- b) produkty i usługi (materialne produkty, zdarzenia oraz usługi, które są oferowane przez gminę Krośniewice):
- zagospodarowane tereny zielone obejmujące zieleńce, zieleń uliczną i osiedlową oraz park spacerowo-wypoczynkowy,
  - bogate zaplecze sportowo-rekreacyjne na terenie miasta,
  - wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, które ograniczają emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego,
  - organizowanie wydarzeń i imprez kulturalnych na terenie gminy,
  - działania inwestycyjne w zakresie poprawy stanu infrastruktury technicznej (drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą, sieć kanalizacji sanitarnej),
  - występowanie terenów inwestycyjnych na terenie gminy (Podstrefa Krośniewice w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej), zwiększających atrakcyjność inwestycyjną gminy,
  - funkcjonująca sieć wodociągowa, kanalizacyjna i dostęp do sieci gazowej na terenie gminy zwiększająca jej atrakcyjność osiedleńczą i gospodarczą,
  - dostęp do szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego.

Potencjał rozwojowy gminy Krośniewice opiera się głównie na wymienionych powyżej zasobach i produktach krajobrazowych, historycznych i kulturowych gminy.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań

Wizja i Misja

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe, określono następującą wizję rozwoju:

W 2030 roku Gmina Krośniewice jest miejscem zapewniającym mieszkańcom wysoki poziom życia, otwartym dla inwestorów z dobrze rozwiniętą infrastrukturą społeczno - techniczną i rekreacyjną. Dbą o swoje środowisko przyrodnicze oraz kultywuje dziedzictwo kulturowe.

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych Gminy, wpływając na jego ożywienie społeczno-gospodarcze oraz rozwój w sferze społecznej, kulturalnej i turystyczno-rekreacyjnej.

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia organizacji, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego, misja została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty.

Uwzględniając powyższe, określono następującą misję:

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców poprzez rozbudowę bezpiecznej infrastruktury społecznej, technicznej i rekreacyjnej, tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz z zachowaniem i rozwojem istniejących walorów kulturowych i krajobrazowych Gminy Krośniewice.

Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy. Wytyczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono 3 cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym:

Wymiar społeczny:

1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania,

Wymiar gospodarczy:

2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa lokalnego,

Wymiar przestrzenny (środowisko i infrastruktura):

3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.

Wymiary rozwojowe Gminy Krośniewice są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania i cele zrealizowane w jednym wymiarze rozwojowym wpływają na realizację zadań i celów w innym, dzięki czemu powstaje efekt synergii wzmacniającej osiągnięcie wymaganych wskaźników, co tylko przyspiesza realizację określonej wizji rozwoju Gminy Krośniewice. Strategia Rozwoju Gminy jest również ukierunkowana na rewitalizację obszarów zdegradowanych, a mianowicie będzie zmierzała do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego tych obszarów, poprzez prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, bezpieczeństwa, środowiska, na podstawie uchwalonego programu rewitalizacji.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację szczegółowych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 4. Cele strategiczne i operacyjne

Wymiar	Cel strategiczny	Cele operacyjne
SPOŁECZNY	1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania.	1.1. Rozwinięte budownictwo mieszkaniowe.
		1.2. Wysokie standardy infrastruktury społecznej.
		1.3. Zaktywizowane społeczeństwo.
GOSPODARCZY	2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa kulturowego.	2.1. Rozszerzona oferta inwestycyjna Gminy.
		2.2. Podtrzymanie dziedzictwa kulturowego.
		2.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura techniczna.
		2.4. Wysokie kompetencje zawodowe mieszkańców.
PRZESTRZENNY	3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.	3.1. Atrakcyjna przestrzeń publiczna.
		3.2. Spójność zagospodarowania przestrzennego gminy.
		3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE.

Źródło: Opracowanie własne

2.1. Cel strategiczny 1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania

W ramach pierwszego celu strategicznego wyodrębniono następujące cele operacyjne:

- Cel operacyjny 1.1. Rozwinięte budownictwo mieszkaniowe;
- Cel operacyjny 1.2. Wysokie standardy infrastruktury społecznej;
- Cel operacyjny 1.3. Zaktywizowane społeczeństwo;

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych celów operacyjnych:

— **Cel operacyjny 1.1. Rozwinięte budownictwo mieszkaniowe.**

Cel ten obejmuje działania, przyczyniające się do wzrostu atrakcyjności mieszkaniowej gminy. W jego ramach zaplanowany został kierunek dotyczący zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wyznaczonych obszarów w zakresie przede wszystkim rozbudowy infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkalne. W efekcie wpłynie to na wzrost liczby osób osiedlających się na terenie gminy.

W celu tym uwzględniono również kierunek działań obejmujący efektywne gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości, w tym mieszkalnym. Dostępne dla potencjalnych mieszkańców mieszkania komunalne sprzyjają osiedlaniu na terenie gminy młodych ludzi, szukających zatrudnienia na jej terenie. Gmina jako właściciel budynków i mieszkań komunalnych za pomocą odpowiednio prowadzonej, kompleksowej polityki może wywierać wpływ na sytuację gospodarczą, społeczną i techniczną gminy, co jest głównie prowadzone na obszarach rewitalizacji. Udostępnienie lokali komunalnych o odpowiednim standardzie technicznym mieszkańcom zapewnia im godne warunki do życia, które w połączeniu z działaniami aktywizującymi lokalną społeczność oraz rewaloryzacją przestrzeni otaczającej budynki, podnoszą jakość życia mieszkańców oraz zwiększają atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną obszaru. Ponadto na podstawie oceny potencjałów lokali użytkowych będących w zasobach gminy można określić przeznaczenie wybranych lokali na potrzeby pożądaných na jej terenie danych typów działalności gospodarczych, co przyczynia się rozwoju gminy w wyznaczonym przez nią kierunku. Efektywne gospodarowanie zasobem nieruchomości to również pozyskiwanie dochodów budżetowych z tytułu m.in. opłat za ich udostępnienie, wynajem, dzierżawę oraz oddanie nieruchomości gminnych w użytkowanie wieczyste lub trwałe zarząd. Wiąże się to z odejściem od traktowania przez gminę nieruchomości jako dobra

publicznego na rzecz podejścia do zasobów nieruchomości publicznych jak do produktywnych aktywów.

O atrakcyjności gminy pod względem osadniczym decyduje również poziom bezpieczeństwa na jej terenie. Obecnie w Gminie funkcjonuje monitoring miejski, który jest wykorzystywany przez Urząd Miejski we współpracy z Komisarzatem Policji w Krośniewicach w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom.⁴¹ W kolejnych latach przewidziano jego rozbudowę. Ponadto, żeby w pełni zapewnić bezpieczeństwo lokalnej społeczności, również w zakresie ochrony przeciwpożarowej, pomocy poszkodowanym w sytuacjach kryzysowych oraz przy wypadkach drogowych, zaplanowano doposażenie jednostek bezpieczeństwa publicznego, tj. jednostek OSP.

Ważnym aspektem w realizacji wszystkich założeń strategicznych Gminy Krośniewice jest również możliwość poszukiwania źródeł finansowania jego działań rozwojowych, poprzez racjonalną gospodarkę zdolnością inwestycyjną Gminy, pozyskiwanie inwestorów oraz środków finansowych z zewnętrznych źródeł (dotacje unijne, kredyty, pożyczki, fundusze krajowe).

— **Cel operacyjny 1.2. Wysokie standardy infrastruktury społecznej.**

O atrakcyjności Gminy Krośniewice pod względem osadniczym decyduje również dostępność do usług publicznych świadczonych przez instytucje samorządowe oraz budynki użyteczności publicznej. W ramach drugiego celu operacyjnego założono działania dążące do podniesienia standardów infrastruktury społecznej, wpływającej bezpośrednio na jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność osiedleńczą gminy. W związku, z czym zaplanowano kierunki działań dotyczące zwiększenia dostępności usług publicznych świadczonych elektronicznie oraz usprawnienie systemu obsługi klienta w Urzędzie Miejskim w Krośniewicach. Przewidziano też poprawę stanu technicznego, wyposażenia i dostępności obiektów użyteczności publicznej oraz usług w nich świadczonych, co ma wpłynąć na zwiększenie jakości usług edukacyjnych i rekreacyjno - sportowych. Zaplanowano również kierunki działań dążące do utworzenia na terenie gminy obiektów zajmujących się opieką nad dziećmi do lat 3 oraz zwiększenia oferty edukacyjno-rozwojowo-wychowawczej funkcjonującego przedszkola oraz szkół podstawowych. Działania te obejmują m.in. budowę nowych budynków, rozbudowę obecnie funkcjonujących

---

⁴¹ Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

obiektów wraz z ich dostosowaniem do potrzeb dzieci niepełnosprawnych oraz stworzenie szerokiej oferty edukacyjno – rozwojowo – wychowawczej. Realizowane będą również działania z zakresu podnoszenia kwalifikacji kadry pedagogicznej i poszerzania oferty zajęć dodatkowych, co będzie miało wpływ na jakość kształcenia.

— **Cel operacyjny 1.3. Zaktywizowane społeczeństwo.**

Trzeci cel operacyjny dotyczy działań zmierzających do aktywizacji mieszkańców we wszystkich grupach wiekowych oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu. W ramach tego celu przewiduje się wdrażanie działań dotyczących rozbudowy oferty usług społecznych skierowanych do wszystkich grup wiekowych, wprowadzania nowych programów aktywizujących mieszkańców oraz utworzenie Klubu Seniora lub Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych i samotnych. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa sprawia, iż kluczowa jest intensyfikacja działań samorządu w zakresie aktywizacji osób starszych. Konieczne jest również wsparcie w zakresie aktywizacji i integracji społecznej w przypadku pozostałych grup wiekowych, co decyduje o atrakcyjności mieszkaniowej gminy. W tym celu można wykorzystać liczne świetlice wiejskie zlokalizowane na obszarze gminy, które mogą stać się miejscem prowadzenia szeregu działań aktywizacyjnych oraz miejscem funkcjonowania kół zainteresowań i klubów zrzeszających lokalną społeczność.

Wszystkie przedstawione powyżej działania dążą do wzrostu jakości życia dotychczasowych mieszkańców Gminy Krośniewice, poprawy atrakcyjności osiedleńczej Gminy, a tym samym zwiększenia liczby osób osiedlających się na jej terenie.

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Tabela 5. Cel strategiczny: 1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania.

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 1.1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego.					
1. Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych dla wyznaczonych obszarów.	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowana infrastruktura techniczna na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkalne, - większa liczba budynków mieszkalnych, - większa liczba mieszkań, - większe dochody gminy związane z podatkiem od nieruchomości, - większa liczba mieszkańców gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych [szt.]; - Liczba kampanii promujących walory osiedleńcze gminy [szt.]; - Liczba powstałych nowych mieszkań na terenie gminy [szt.]; - Liczba osób meldujących się na terenie gminy [osoby]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne; - Budżet podmiotów realizujących zabudowę mieszkaniową. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach 	2023-2030
2. Efektywne gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości, w tym mieszkalnym.	<ul style="list-style-type: none"> - większa liczba mieszkań komunalnych, - dochody związane z podatkiem od nieruchomości, - dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych, - dochody z opłat za oddanie nieruchomości gminnych w użytkowanie wieczyste, - dochody z opłat za oddanie nieruchomości w trwały zarząd, - dochody z opłat za użytkowanie gminnych nieruchomości, - dochody z czynszów z tytułu dzierżawy i najmu nieruchomości gminnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba powstałych nowych mieszkań komunalnych na terenie gminy [szt.]; - Dochody gminy z podatku od nieruchomości [zł]; - Dochody gminy z opłat związanych z udostępnieniem gminnych nieruchomości [zł]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
3. Wzrost poziomu bezpieczeństwa.	<ul style="list-style-type: none"> – rozbudowany monitoring miejski, – lepsze wyposażenie jednostek OSP. 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zamontowanych kamer monitoringu miejskiego [szt.]; – Liczba dofinansowanych jednostek OSP [szt.]; – Liczba wyposażonych jednostek OSP [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach. 	2023-2030
Cel operacyjny 1.2. Wysokie standardy infrastruktury społecznej.					
1. Poprawa stanu technicznego i dostępności obiektów użyteczności publicznej.	<ul style="list-style-type: none"> – obiekty użyteczności publicznej w dobrym stanie technicznym oraz z kompleksowym wyposażeniem, – aktywni mieszkańcy, w tym dzieci i młodzieży, – dobry dostęp do służby zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych, przebudowanych lub rozbudowanych obiektów użyteczności publicznej [szt.]; – Liczba wyposażonych obiektów użyteczności publicznej [szt.]; – Powierzchnia przestrzeni publicznej, na której utworzono infrastrukturę wypoczynkowo-rekreacyjną [m²]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach. 	2023-2030
2. Efektywne funkcjonowanie instytucji samorządowych.	<ul style="list-style-type: none"> – większa dostępność usług publicznych świadczonych elektronicznie, – sprawny system obsługi klienta w Urzędzie, – racjonalna gospodarka zdolnością inwestycyjną Gminy Krośnice. 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba usług w formie elektronicznej w instytucjach samorządowych [szt.]; – Liczba zmodernizowanych systemów obsługi klienta w instytucjach samorządowych [szt.]; – Liczba instytucji samorządowych oferujących usługi elektroniczne [szt.], – Wysokość nadwyżki operacyjnej Gminy na koniec roku obrachunkowego [zł]; – Liczba inwestycji zrealizowanych przy udziale środków zewnętrznych [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
3. Zwiększenie jakości usług i dostępności żłobków, przedszkoli, jednostek oświatowych i sportowo-rekreacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> – zapewniona opieka dzieciom do lat 3 w żłobkach, – żłobki i przedszkola dostosowane do potrzeb dzieci niepełnosprawnych, – atrakcyjna oferta edukacyjno-rozwojowo-wychowawczej żłobków i przedszkoli, – obiekty oświatowe w dobrym stanie technicznym, – nowe zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży, – atrakcyjna dodatkowa oferta zajęć pozalekcyjnych, – wykwalifikowana kadra prowadząca zajęcia dodatkowe, – szeroka oferta zajęć dodatkowych, – zmodernizowane, rozbudowane i nowe obiekty sportowo-rekreacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych żłobków [szt.]; – Liczba wybudowanych, przebudowanych lub rozbudowanych przedszkoli [szt.]; – Liczba doposażonych przedszkoli [szt.]; – Liczba dzieci do lat 3 objętych opieką w żłobkach [szt.]; – Liczba żłobków dostosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych [szt.]; – Liczba przedszkoli dostosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych [szt.]; – Liczba zrealizowanych przedsięwzięć zwiększających ofertę edukacyjno-wychowawczą przedszkoli [szt.]; – Liczba przebudowanych lub rozbudowanych obiektów oświatowych [szt.]; – Liczba dodatkowych zajęć pozalekcyjnych [szt.]; – Liczba zmodernizowanych / rozbudowanych obiektów sportowych [szt.]; – Liczba wybudowanych nowych obiektów sportowych [szt.]; – Liczba zmodernizowanych / rozbudowanych obiektów rekreacyjnych [szt.]; – Liczba wybudowanych nowych obiektów rekreacyjnych [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne (w tym Rządowy Fundusz Polski Ład: Program inwestycji strategicznych). 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach; – Przedszkole. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 1.3. Zaktywizowane społeczeństwo.					
1. Wzrost jakości życia we wszystkich grupach wiekowych mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> - rozwinięta oferta usług społecznych skierowanych do wszystkich grup wiekowych, - Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych i samotnych, - nowe programy aktywizujące mieszkańców, - rozwój usług opiekuńczych, - poprawa dostępu do miejsc aktywizujących mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba działań aktywizujących skierowanych do mieszkańców [szt.]; - Liczba utworzonych / udostępnionych obiektów na potrzeby dziennego pobytu osób starszych i samotnych [szt.]; - Liczba utworzonych nowych programów aktywizujących mieszkańców [szt.]; - Liczba uczestników działań aktywizujących [os.]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach 	2023-2030
2. Wsparcie i aktywizacja osób dotkniętych problemami społecznymi oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.	<ul style="list-style-type: none"> - większa liczba programów profilaktycznych, - większa liczba programów aktywizacyjnych, - zwiększenie skali wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży, - spadek liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej, - brak barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba programów profilaktycznych [szt.]; - Liczba powołanych zespołów specjalistów wspierających dzieci i młodzież [szt.]; - Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży [szt.]; - Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny [szt.]; - Liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej [os.]; - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem [os.]; - Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych [szt.]; 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach; - Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
		– Liczba mieszkań chronionych dla osób starszych lub niepełnosprawnych [szt.].			

Źródło: Opracowanie własne

2.2. Cel strategiczny 2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa lokalnego.

W ramach drugiego celu strategicznego wyodrębniono następujące cele operacyjne:

- Cel operacyjny 2.1. Rozszerzona oferta inwestycyjna Gminy;
- Cel operacyjny 2.2. Podtrzymanie dziedzictwa kulturowego;
- Cel operacyjny 2.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura techniczna;
- Cel operacyjny 2.4. Wysokie kompetencje zawodowe mieszkańców;

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych celów operacyjnych:

— Cel operacyjny 2.1. Rozszerzona oferta inwestycyjna Gminy.

Obszar gminy Krośniewice objęty jest całkowicie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego z licznymi terenami przeznaczonymi pod inwestycje⁴², w tym tereny o pow. 4,3387 ha należące do Podstrefy Krośniewice w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Łódzkiej SSE)⁴³.

Duże możliwości dają nowe, niezagospodarowane tereny, jakie po wybudowaniu obwodnicy miasta zostały wcielone w jego granice. Charakteryzują się one , tym dostępem do infrastruktury drogowej, a działki ich gruntów stanowią własność gminy lub Skarbu Państwa.⁴⁴

Objęcie całego obszaru gminy obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego⁴⁵ wraz ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (WZiZT), stanowi najistotniejsze źródło informacji o faktycznym przeznaczeniu poszczególnych gruntów gminy, w tym na cele inwestycyjne. Zwiększa to znacząco atrakcyjność gminy na tle regionu pod względem lokalizacji inwestycji w perspektywie długoterminowej.

W celu ściągnięcia do gminy nowych, w tym dużych inwestorów oraz zwiększenia liczby lokalnych miejsc pracy, należy stworzyć atrakcyjną ofertę inwestycyjną. Ze względu na rolniczy charakter obszaru podejmowane będą działania sprzyjające rozwojowi rolnictwa, głównie na obszarach charakteryzujących się wysokimi klasami

⁴² <https://krosniewice.investinlodzkie.pl/pl/zalety>

⁴³ <https://www.krosniewice.pl/dla-inwestorow/lodzka-strefa-ekonomiczna/>

⁴⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

⁴⁵ <https://krosniewice.investinlodzkie.pl/pl/zalety>

gleb oraz rozwojowi branży przetwórstwa spożywczego. Wszystkie te zadania mają na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy oraz wzrost liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie.

— **Cel operacyjny 2.2. Podtrzymanie dziedzictwa kulturowego.**

Gmina Krośniewice posiada walory zabytkowo - kulturowe, które wskazują na jej dziedzictwo kulturowe, m.in. zespół dworsko-parkowy rodziny Rembelińskich wpisany do rejestru zabytków, układ najstarszej części miasta Krośniewice z Placem Wolności, wokół którego usytuowane są jedno -, dwu - lub trzykondygnacyjne kamienice, zabytkowy gotycki kościół parafialny pp. w. NMP z drugiej połowy XIX w., klasycystyczny zajazd z przełomu XVIII/XIX w., w którym obecnie znajduje się Muzeum im. Jerzego Dunin – Borkowskiego oraz odcinek zabytkowej kolejki wąskotorowej, będącej południowo-wschodnią częścią sieci Kolei Wąskotorowych Kujawskich.

W związku z powyższym przewidziano działania mające na celu modernizację i renowację obiektów kulturowych. W celu tym skupiono się na walorach zabytkowych, kulturowych oraz historii związanej m.in. z generałem Władysławem Andersem. Zaplanowano poprawę stanu obiektów zabytkowych i instytucji kultury, chroniącej dziedzictwo kulturowe gminy oraz zwiększające dostępność do jej oferty kulturalnej.

— **Cel operacyjny 2.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura techniczna.**

W ramach tego celu operacyjnego założono działania dążące do podniesienia standardów infrastruktury technicznej i drogowej wpływającej bezpośrednio na jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność inwestycyjną gminy. Zaplanowane działania obejmują m.in. rozbudowę, przebudowę oraz modernizację sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, deszczowej, energetycznej, gazowej oraz telekomunikacyjnej, w tym światłowodowej. Zadania te mają zapewnić mieszkańcom oraz inwestorom dostęp do wody pitnej spełniającej wszystkie normy sanitarne oraz do pozostałych elementów infrastruktury technicznej zapewniającej dogodne warunki do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Jedną z barier rozwoju osiedleńczego i gospodarczego gminy jest niewystarczająca ilość szlaków komunikacyjnych w dobrym stanie technicznym, o odpowiedniej szerokości pasa drogowego, wyposażonych w kompleksową infrastrukturę

towarzyszącą (chodniki, ścieżki rowerowe, kanalizacja deszczowa, oświetlenie uliczne). W związku z powyższym do kierunków rozwoju w tym zakresie zaliczone zostały inwestycje w rozwój i poprawę dostępu do infrastruktury drogowej. Odpowiedniej jakości sieć dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą wpływa na zwiększenie mobilności i bezpieczeństwa mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy, co z kolei wpływa na jej rozwój gospodarczy.

Ze względu na atrakcyjne położenie gminy Krośniewice w centralnej Polsce z dostępem do sieci dróg o znaczeniu regionalnym, krajowym i tranzytowym, zaplanowano rozbudowę jej systemów komunikacyjnych poprzez:

- zapewnienie powiązania wewnętrznego układu drogowego gminy z zewnętrznym systemem dróg krajowych i autostrad - drogą krajową nr 91 (relacji Gdańsk – Łódź – Katowice) - tworzącą węzeł z autostradą A-2 (relacji Poznań – Łódź – Warszawa) oraz drogą krajową nr 92 (relacji Poznań - Warszawa),
- rozbudowę układu dróg miejskich i gminnych, zapewniających bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych,
- ograniczenie lokalizacji zabudowy wzdłuż dróg tranzytowych w celu usprawnienia ruchu i zapobiegania degradacji ich transportowej roli.

Rozważane jest również przywrócenie projektu naukowo - badawczego w zakresie Innowacyjnego Systemu Transportu Lotniczego.

Rozbudowany system komunikacyjny gminy jest nie tylko podstawą jej funkcjonowania, ale wpływa również na rozwój funkcji produkcyjno – logistyczno – usługowych.

— **Cel operacyjny 2.4. Wysokie kompetencje zawodowe mieszkańców.**

Cel ten obejmuje działania dążące do podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców. Osiągnięcie go zakłada się poprzez zachęcanie mieszkańców za pomocą materiałów promocyjnych i szkoleń do doskonalenia swoich umiejętności oraz podejmowanie działań ułatwiających osobom bezrobotnym i pracującym podwyższenie kwalifikacji zawodowych. Ponadto w szkołach we współpracy z przedsiębiorcami mogą być organizowane warsztaty, służące jako platforma poznania pracodawców oraz na których poruszana będzie tematyka zapotrzebowania pracowników w poszczególnych branżach działających na terenie gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Tabela 6. Cel strategiczny 2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa lokalnego.

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 2.1.					
Rozszerzona oferta inwestycyjna Gminy.					
1. Pozyskanie nowych inwestorów.	<ul style="list-style-type: none"> – lokowanie na terenie gminy dużych inwestycji, – rozwój rolnictwa na terenach o dobrych warunkach glebowych, – rozwinięte przetwórstwo spożywcze, – udostępnione pod działalność gospodarczą grunty, lokale, obiekty będące własnością gminy, – większa liczba przedsiębiorców, – spadek bezrobocia wśród mieszkańców, – zwiększenie nadwyżki budżetowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia terenów, na których ulokowano duże inwestycje [ha]; – Liczba podmiotów funkcjonujących w branży przetwórstwa spożywczego [szt.]; – Liczba realizowanych przedsięwzięć na rzecz pozyskania nowych inwestorów [szt.]; – Liczba przedsiębiorstw działających na terenie gminy [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach 	2023-2030
Cel operacyjny 2.2.					
Podtrzymanie dziedzictwa kulturowego.					
2. Rozbudowa oferty kulturalnej Gminy wraz z jej efektywną promocją.	<ul style="list-style-type: none"> – rozbudowana infrastruktura okółoturystyczna, – utworzenie Filii Muzeum II Wojny Światowej, – zrewitalizowany Zespół Dworsko – Parkowy rodziny Rembieleńskich w Krośniewicach, – zrewitalizowany odcinek zabytkowej kolejki wąskotorowej, będącej 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych/zmodernizowanych elementów infrastruktury okółoturystycznej [szt.]; – Liczba funkcjonujących Muzeów na terenie gminy [szt.]; – Liczba zrewitalizowanych obiektów zabytkowych [szt.]; – Liczba obiektów instytucji kultury w dobrym stanie technicznym [szt.]; 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach; – Instytucje kultury. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> południowo-wschodnią częścią sieci Kolei Wąskotorowych Kujawskich, – poprawa stanu obiektów instytucji kultury, – zwiększenie dostępności do oferty kulturalnej, – efektywna promocja Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych obiektów infrastruktury instytucji kultury [szt.]; – Liczba przedsiębiorstw branży turystycznej działających na terenie miasta [szt.]; – Liczba przeprowadzonych akcji promocyjnych [szt.]. 			
Cel operacyjny 2.3.					
Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura techniczna.					
1. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej (sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna, kanalizacja deszczowa, sieć elektroenergetyczna, światłowód, sieć gazowa).	<ul style="list-style-type: none"> – wysokiej jakości, sprawna infrastruktura techniczna (sieć wodociągowa, kanalizacyjna, elektroenergetyczna, światłowód, kanalizacja deszczowa), – zapewnienie bieżących dostaw wody pitnej, – rozbudowana sieć kanalizacyjna na obszarze o zagęszczonej zabudowie, – funkcjonujące przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie, – efektywnie działająca oczyszczalnia ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> – Długość sieci wodociągowej [km]; – Liczba wybudowanych SUW [szt.]; – Liczba przebudowanych SUW [szt.]; – Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej [osoby]; – Długość sieci kanalizacyjnej [km]; – Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej [osoby]; – Długość zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej [km]; – Długość kanalizacji deszczowej [km]; – Długość sieci gazowej [km]; – Liczba osób korzystających z sieci gazowej [osoby]; – Długość sieci światłowodowej [km]; – Liczba przebudowanych, rozbudowanych oczyszczalni ścieków [szt.]; – Wielkość oczyszczalni ścieków [RLM]; 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne (w tym Rządowy Fundusz Polski Ład: Program inwestycji strategicznych). 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach; – Przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, – Przedsiębiorstwa energetyczne. 	2023-2027

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
		<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]. 			
2. Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (oświetlenie uliczne, ścieżki rowerowe, kanalizacja deszczowa, chodniki).	<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan techniczny dróg, - dobry stan infrastruktury towarzyszącej - oświetlenia ulicznego, ścieżek rowerowych, kanalizacji deszczowej, chodników, - bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Długość przebudowanych dróg [km]; - Długość wybudowanych dróg [km]; - Długość wyremontowanych dróg [km.]; - Długość wybudowanej infrastruktury towarzyszącej [km]; - Ilość wybudowanych, zmodernizowanych elementów infrastruktury towarzyszącej [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach 	2023-2030
3. Rozwój systemów komunikacyjnych gminy jako podstawy jej funkcjonowania.	<ul style="list-style-type: none"> - powiązanie wewnętrznego układu drogowego gminy z zewnętrznym systemem dróg krajowych i autostrad, - rozbudowany układ dróg miejskich i gminnych, zapewniających bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych, ograniczona lokalizacja zabudowy wzdłuż dróg tranzytowych, - sprawny ruch tranzytowy, przywrócony projekt naukowo -badawczy w zakresie Innowacyjnego Systemu Transportu Lotniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Długość dróg gminnych powiązanych z zewnętrznym systemem dróg krajowych i autostrad [km]; - Długość dróg gminnych zapewniających bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych [km]; - Liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których ograniczono lokalizację zabudowy wzdłuż dróg tranzytowych [szt.]; - Liczba zrealizowanych projektów naukowo - badawczych w zakresie Innowacyjnego Systemu Transportu Lotniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 2.4. Wysokie kompetencje zawodowe mieszkańców.					
1. Podnoszenie i doskonalenie kompetencji zawodowych mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki poziom wiedzy mieszkańców z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, - większa liczba przedsiębiorców na terenie gminy, - zwiększenie kompetencji zawodowych mieszkańców, - spadek bezrobocia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zarejestrowanych nowych podmiotów gospodarczych [szt.]; - Liczba uczestników działań w zakresie podnoszenia i doskonalenia kompetencji zawodowych [os.]; - Liczba wdrożonych projektów podnoszących jakość kształcenia zawodowego [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach; - Jednostki oświatowe; - Przedsiębiorcy. 	2023-2030

Źródło: Opracowanie własne

2.3. Cel strategiczny 3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.

W ramach trzeciego celu strategicznego wyodrębniono następujące cele operacyjne:

- Cel operacyjny 3.1. Atrakcyjna przestrzeń publiczna;
- Cel operacyjny 3.2. Spójność zagospodarowania przestrzennego gminy;
- Cel operacyjny 3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE.

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych celów operacyjnych:

— Cel operacyjny 3.1. Atrakcyjna przestrzeń publiczna.

Ład przestrzenny to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Jest on jednym z podstawowych elementów wpływających na postrzeganie atrakcyjności mieszkaniowej i rekreacyjno-turystycznej gminy. W związku w powyższym planowane są zadania dążące do odpowiedniego zagospodarowania przestrzeni publicznej Gminy Krośnice, pod względem:

- pełnienia przez nią funkcji wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców, jak i przyjezdnych,
- ochrony obiektów i obszarów o znaczeniu historyczno-kulturowym,
- funkcjonowania obszarów przeznaczonych na usługi o charakterze publicznym,
- koncentracji życia społecznego mieszkańców.

Ponadto wskazane są również prace z zakresu dolesiania oraz zadrzewiania terenu. Zadania te nie tylko wpłyną na uzyskanie estetycznej przestrzeni publicznej, ale zwiększą również zainteresowanie ofertą osiedleńczą i rekreacyjno - kulturalną gminy.

— Cel operacyjny 3.2. Spójność zagospodarowania przestrzennego gminy.

W ramach poprawy spójności zagospodarowania przestrzennego wskazuje się na bieżącą aktualizację dokumentów planistycznych w oparciu o potrzeby rozwojowe.

Ponadto, aby chronić przed niszczeniem i zabudowywaniem terenów cennych przyrodniczo przewidziano kierunek działań, mający na celu ograniczenie zadań inwestycyjnych na tych terenach.

— **Cel operacyjny 3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE.**

W sferze środowiskowej głównym celem jest poprawa stanu środowiska naturalnego gminy. Największym problemem jest kwestia zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w okresie grzewczym. Dlatego podstawowym celem jest realizacja działań niskoemisyjnych w ramach poprawy stanu powietrza atmosferycznego, w tym wymiana źródeł ciepła, inwestycje w odnawialne źródła energii oraz dalsza termomodernizacja budynków mieszkalnych, produkcyjno-usługowych, jak i użyteczności publicznej. Ponadto w ramach przedmiotowego celu zaplanowano zadanie dążące do zwiększenia ilości opraw energooszczędnych oświetlenia ulicznego.

Przewidziano też kierunek działań polegający na tworzeniu warunków przestrzenno – planistycznych pod wykonanie instalacji OZE, poprzez wytyczenie obszarów przeznaczonych pod budowę elektrowni wiatrowych oraz terenów pod lokalizację instalacji produkujących energię z OZE o mocy nieprzekraczającej 100 kW (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych). Rozwiązanie to ułatwi prywatnym inwestorom lokalizację inwestycji na terenie gminy związanych z produkcją energii z OZE, co przyczyni się nie tylko do zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ale również do rozwoju gospodarczego.

Dodatkowo zakłada się prowadzenie działań mających na celu zrównoważone gospodarowania wodami, w tym również budowę zbiorników retencyjnych zapewniających ochronę przeciwpowodziową i podtopieniom na terenie gminy wraz z zapewnieniem infrastruktury i procedur szybkiego reagowania na sytuacje niebezpieczne. Przewidziano także kierunek działań związany z efektywnym zarządzaniem kryzysowym oraz obroną cywilną mieszkańców gminy na wypadek wojny, klęsk żywiołowych i katastrof. Zaplanowano również zadania, których celem jest rozwój infrastruktury gospodarki odpadami zgodnie z wyzwaniami Europejskiego Zielonego Ładu, poprzez zapewnienie dostępu do nowoczesnej infrastruktury związanej z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Zadania te mogą obejmować m.in. modernizację składowiska odpadów komunalnych we Frankach lub budowę elektrociepłowni zasilanej paliwem alternatywnym, wytworzonym z odpadów. W zakresie efektywnej gospodarki odpadami prowadzone będą kampanie edukacyjne w tym zakresie oraz planuje się zwiększyć sprawność funkcjonowania Punktów Selektywnej Zbiorki Odpadów.

Przewidziano również działania z zakresu ochrony najcenniejszych przyrodniczo obiektów i obszarów na terenie gminy oraz zwiększenia świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska naturalnego.

Planowane zadania powinny również dążyć do ochrony, wzbogacenia oraz odtworzenia różnorodności biologicznej na obszarze gminy. Ponadto bardzo ważne jest także kształtowanie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa łódzkiego (SOCh), którego strategicznym elementem w gminie Krośniewice jest proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu Ochni-Głogowianki.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Tabela 7. Cel strategiczny 3: Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 3.1. Atrakcyjna przestrzeń publiczna.					
1. Zwiększenie ilości odpowiednio zagospodarowanych terenów rekreacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> – większe zainteresowanie ofertą rekreacyjną, – lepsza oferta rekreacyjna na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia terenów rekreacyjnych [ha]; – Powierzchnia zagospodarowanych obszarów zielonych [ha]; – Liczba zakupionego wyposażenia terenów rekreacyjnych [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach 	2023-2030
2. Ochrona obiektów i obszarów o znaczeniu historyczno-kulturowym.	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie obiektów zabytkowych w możliwie niezmienionej formie, – utrzymanie w dobrym stanie obszarów o znaczeniu historyczno – kulturowym. 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zachowanych obiektów zabytkowych w możliwie niezmienionej formie [szt.]; – Liczba utrzymanych w dobrym stanie obszarów o znaczeniu historyczno – kulturowym [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach 	2023-2030
3. Wyznaczenie obszarów przeznaczonych na usługi o charakterze publicznym.	<ul style="list-style-type: none"> – funkcjonujące obszary przeznaczone na usługi o charakterze publicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba MPZP, w których wyznaczono obszary przeznaczone na usługi o charakterze publicznym [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach. 	2023-2030
4. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej.	<ul style="list-style-type: none"> – estetyczna przestrzeń publiczna, – większe zainteresowanie ofertą osiedleńczą gminy, – wyznaczona przestrzeń pod kątem koncentracji życia społecznego mieszkańców, – dolesienia i zadrzewienia terenu. 	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej [ha]; – Liczba zagospodarowanych elementów przestrzeni publicznej [szt.]; 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
		– Powierzchnia terenów zalesionych i zadrzewionych [ha].			
Cel operacyjny 3.2. Spójność zagospodarowania przestrzennego gminy.					
1. Bieżąca aktualizacja dokumentów planistycznych w oparciu o potrzeby rozwojowe gminy.	– stała aktualizacja zapisów w dokumentach planistycznych.	– Powierzchnia terenów, których dotyczy aktualizacja w zakresie zapisów w dokumentach planistycznych [ha].	– Budżet własny Gminy.	– Urząd Miejski w Krośniewicach	2023-2030
2. Ograniczenie działań inwestycyjnych na terenach cennych przyrodniczo.	– ochrona przed niszczeniem i zabudowywaniem terenów cennych przyrodniczo.	– Liczba MPZP, w których zawarto zapisy ograniczające działania inwestycyjne na terenach cennych przyrodniczo [szt.].	– Budżet własny Gminy.	– Urząd Miejski w Krośniewicach	2023-2030
Cel operacyjny 3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE.					
1. Realizacja działań dążących do poprawy stanu powietrza atmosferycznego.	– spadek emisji zanieczyszczeń do atmosfery, – poprawa komfortu cieplnego w budynkach, – poprawa efektywności energetycznej budynków, – wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.	– Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.]; – Powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania [m ²]; – Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO ₂]; – Liczba inwestycji obejmujących	– Budżet własny Gminy; – Środki własne mieszkańców; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	– Urząd Miejski w Krośniewicach; – Jednostki organizacyjne; – Mieszkańcy gminy.	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
		<ul style="list-style-type: none"> odnawialne źródła energii [szt.]; – Liczba budynków jednorodzinnych poddanych termomodernizacji [szt.]; – Liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji [szt.]; – Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji [szt.]. 			
2. Tworzenie warunków przestrzenno – planistycznych pod budowę instalacji OZE.	<ul style="list-style-type: none"> – wytyczone tereny pod lokalizację elektrowni wiatrowych, – przeznaczone tereny pod lokalizację instalacji geotermalnych, – przeznaczone tereny pod lokalizację instalacji produkujących energię z OZE o mocy nieprzekraczającej 100 kW (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych). 	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia terenów wytyczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych [ha]; – Powierzchnia terenów wytyczonych pod lokalizację instalacji geotermalnych [ha]; – Powierzchnia terenów wytyczonych pod lokalizację instalacji produkujących energię z OZE o mocy nieprzekraczającej 100 kW (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych) [ha]. 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach 	2023-2030
3. Zrównoważone gospodarowanie wodami.	<ul style="list-style-type: none"> – instalacje melioracyjne w dobrym stanie technicznym, – zmniejszenie zużycia wody pitnej, – kumulacja wody deszczowej i 	<ul style="list-style-type: none"> – Długość poddanych konserwacji instalacji melioracyjnych [km]; – Liczba zrealizowanych działań służących zmniejszeniu zużycia wody pitnej [szt.]; 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miejski w Krośniewicach; – Spółka Wodna Krośniewice; – Mieszkańcy gminy. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie do celów gospodarczych, - ochrona naturalnych koryt cieków oraz ochrony naturalnej retencji gruntów, w szczególności retencji leśnej oraz retencji na obszarach zurbanizowanych, - ochrona przeciwpowodziowa gminy, - zbiorniki retencyjne spełniające swoje funkcje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba podjętych działań chroniących naturalne koryta cieków wodnych [szt.]; - Liczba podjętych działań chroniących naturalną retencję wód [szt.]; - Liczba podjętych działań przeciwpowodziowych [szt.]; - Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych [szt.]. 			
4. Efektywne zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna.	<ul style="list-style-type: none"> - infrastruktura i procedury szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe, - ochrona infrastruktury krytycznej, - efektywny plan obrony cywilnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba opracowanych procedur szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe [szt.]; - Liczba przeprowadzonych działań służących ochronie infrastruktury krytycznej [szt.]; - Liczba przeprowadzonych szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego [szt.]; - Liczba przeprowadzonych szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu obrony cywilnej [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach 	2023-2030
5. Wydajny system gospodarowania odpadami.	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami, 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość przeprowadzonych kampanii edukacyjnych w zakresie efektywnej gospodarki odpadami [szt.]; 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Środki własne mieszkańców; 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach; - Zakład Usług Komunalnych 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	<ul style="list-style-type: none"> - funkcjonalny system gospodarowania odpadami komunalnymi, - efektywnie funkcjonujące PSZOK-i, - spadek wyrobów zawierających azbest na terenie gminy, - zmodernizowane składowisko odpadów komunalnych we Frankach, - funkcjonująca elektrociepłownia zasilana paliwem alternatywnym, wytworzonym z odpadów. 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny [Mg]; - ilość unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest [Mg]; - Liczba zmodernizowanych wysypisk śmieci [szt.]; - Liczba funkcjonujących elektrociepłowni zasilanych paliwem alternatywnym, wytworzonym z odpadów [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Spółka z o.o. w Krośniewicach; - Mieszkańcy gminy. 	
6. Ochrona najcenniejszych przyrodniczo obiektów i obszarów na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymane istniejące formy ochrony przyrody, - chroniona, wzbogacona i odtworzona różnorodność biologiczna uchroniony pomnik przyrody na terenie gminy – drzewo, - zachowane parki podworskie w Krośniewicach, Głaznowie, Głogowej, Skłótach, Bielicach, Cyganach, Miłonicach, Jankowicach i Ostałowie, - istniejąca aleja dawnego parku krajobrazowego w Pawlikowicach, - spójny regionalny systemu obszarów chronionych województwa (SOCh), którego strategicznym elementem w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba pomników przyrody na terenie gminy [szt.]; - Liczba parków podworskich na terenie gminy [szt.]; - Liczba alei dawnego parku krajobrazowego w Pawlikowicach [szt.]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miejski w Krośniewicach. 	2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
	Krośniewice jest proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu Ochni-Głogowianki.				
7. Edukacja ekologiczna	– wzrost świadomości mieszkańców w zakresie ochrony komponentów środowiska (geologia, rzeźba terenu, klimat, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szata roślinna, świat zwierzęcy).	– Ilość przeprowadzonych kampanii edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska [szt.].	– Budżet własny Gminy; – Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	– Urząd Miejski w Krośniewicach.	2023-2030

Źródło: Opracowanie własne

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej służy zobrazowaniu przestrzennej struktury gminy, włączając w to kierunki rozwoju oraz poszczególne zadania inwestycyjne. Wynika on przede wszystkim z zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice oraz pozostałych dokumentów planistycznych opracowanych na poziomie regionalnym tj. Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Do kluczowych elementów struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa łódzkiego, dotyczących obszaru gminy Krośniewice, zaliczono:

- teren gminy została zakwalifikowany do Gmin zagrożonych trwałą marginalizacją wskazanych w KSRR 2030,
- oddziaływanie CPK, które może być bodźcem rozwojowym. Poza rozwojem nowych linii kolejowych i sieci drogowych, służących poprawie dostępności komunikacyjnej i zwiększaniu mobilności, CPK będzie oddziaływał na powstawanie nowych miejsc pracy, zwiększenie wpływów podatkowych, pobudzanie innowacji i nowych technologii, rozwój przemysłu i biznesu, a także rozwój turystyki,
- magistrala kolejowa relacji Poznań – Kutno – Warszawa przebiegająca przez teren gminy, wskazana jako strategiczna dla rozwoju funkcji logistycznych oraz stanowiąca dojazd do CPK,
- teren gminy znajduje się w obszarze koncentracji funkcji żywicielskich, wskazanym jako strategiczny element środowiska przyrodniczego i gospodarki rolnej województwa
- pod względem systemu osadniczego województwa teren gminy zaliczono do obszaru aktywnej integracji (OSI) oraz do obszaru zielonej gospodarki (OSI),
- kształtowanie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa łódzkiego (SOCh), którego strategicznym elementem w gminie Krośniewice jest proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu Ochni-Głogowianki.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice

Gmina miejsko – wiejska Krośniewice Gmina Krośniewice zajmuje powierzchnię 94,69 km², z czego obszar miasta zajmuje 4,175 km², a obszar wiejski 90,515 km². Miasto podzielone jest na 6 osiedli, a obszar wiejski na 22 sołectwa, w granicach których znajduje się 45 wsi⁴⁶.

Pod kątem zainwestowania terenu, najsilniej zagospodarowane jest miasto Krośniewice, stanowiące lokalny ośrodek gminy, siedzibę władz oraz pełniące funkcję obsługi i zaspokajania potrzeb mieszkańców. W mieście skoncentrowane są usługi z zakresu administracji, zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, oświaty, kultury, zdrowia i sportu.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy opiera się na dwóch drogach krajowych przecinających jej obszar na cztery części oraz obwodnicy, która wydziela z tej przestrzeni miasto. W strukturze miasta główną przestrzeń publiczną stanowi Plac Wolności, zlokalizowany przy skrzyżowaniu głównych ulic oraz skupiający życie jego mieszkańców. Natomiast strukturę przestrzenną obszarów wiejskich gminy tworzą niewielkie miejscowości usytuowane wzdłuż dróg przecinających rozległe tereny rolne. Zabudowa zlokalizowana jest wzdłuż dróg, tworząc tzw. ulicówki jak np. we wsiach Kajew, Pomarzany, Kopy, Teresin czy Szubsk Duży. W miejscowościach Wychny, Jankowice, Suchodoły, Godzięby zabudowa jest znacznie rozproszona. Nieco inaczej zbudowana jest jedynie przestrzeń wsi Nowe, której układ tworzy kilka schodzących się w jednym punkcie dróg, tworzących centralne założenie, w którym skupia się zabudowa wsi. Atrakcyjnym elementem w monotonnej strukturze wiejskiego obszaru jest wijąca się zakolami rzeka Miłonka, płynąca z południowego-zachodu gminy po jej wschodnie krańce⁴⁷.

Przewiduje się rozwój przestrzenny gminy Krośniewice zarówno w charakterze jakościowym (rewitalizacja, przekształcenia przestrzenne), jak i ilościowym (nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową, inwestycyjną i rekreacyjną). Planowany jest również dalszy rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, co podniesie atrakcyjność gminy pod względem mieszkaniowym, jak i inwestycyjnym.

---

⁴⁶ Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

⁴⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Opracowany model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Krośniewice zawiera rozmieszczenie części planowanych działań, stanowiących kluczowe obszary i kierunki interwencji. W poniższej tabeli przedstawiono katalog planowanych działań i podporządkowane im symbole.

Tabela 8. Planowane działania, stanowiące kluczowe obszary i kierunki interwencji na terenie gminy Krośniewice

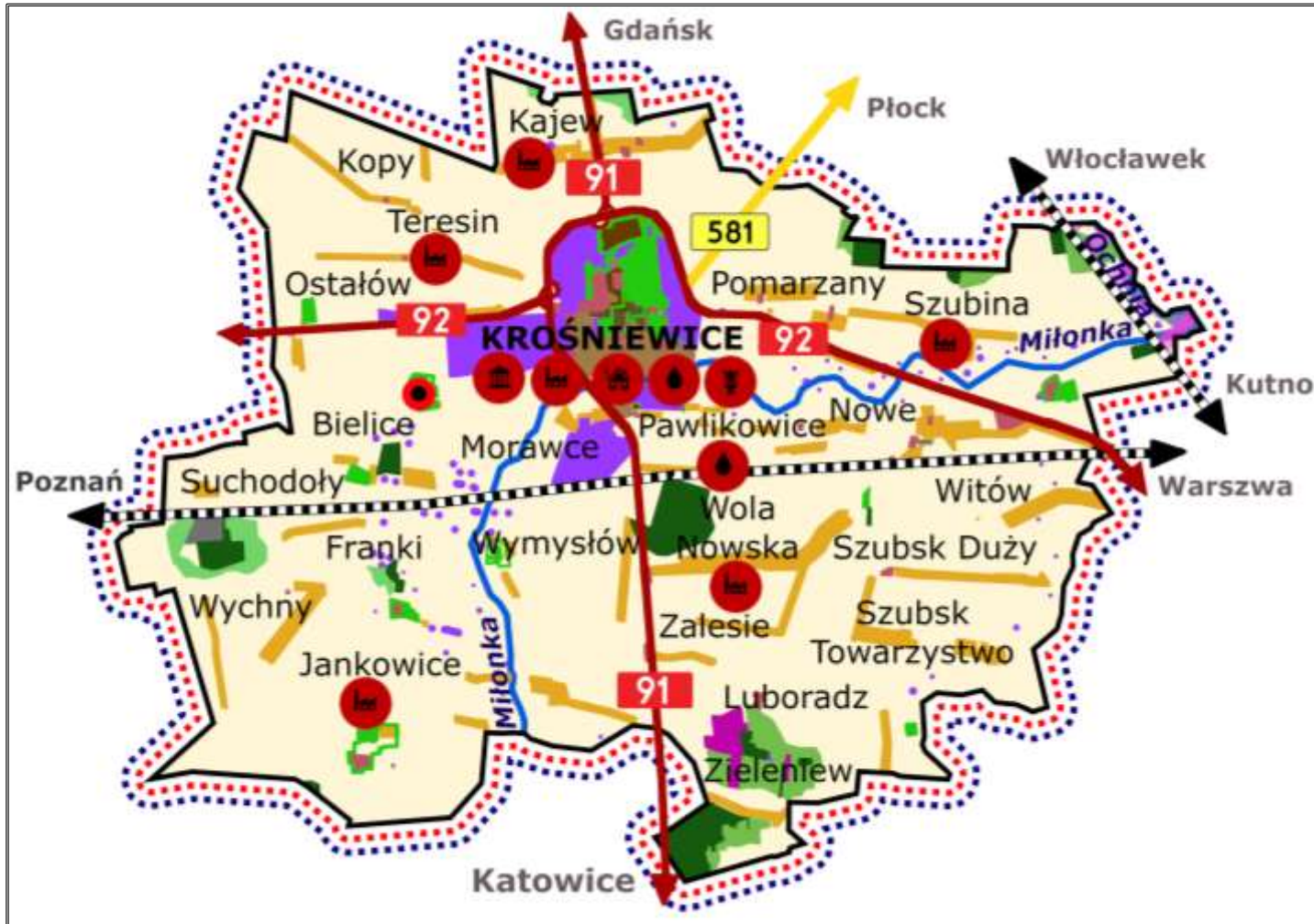
Symbol	Działanie
	— Przebudowa i rozbudowa Miejskiego Przedszkola w Krośniewicach przy ul. Adama Mickiewicza 2 (działka nr 426 obręb Krośniewice).
	— Modernizacja ulic i przebudowa dróg gminnych; — Przebudowa odcinka drogi gminnej Nr 102119E w miejscowości Wola Nowska, gm. Krośniewice; — Przebudowa drogi gminnej nr 102102E na odcinku od drogi gminnej nr 102134E w kierunku wschodnim w miejscowości Bardzinek; — Przebudowa drogi gminnej nr 102104E od km 0+440 do km 2+015 w miejscowości Szubina (dz. ewid. nr 29, obręb geodezyjny Szubina), gm. Krośniewice; — Przebudowa drogi gminnej nr 102316E od km 1+395 do km 2+915 w miejscowości Kajew, gm. Krośniewice; — Przebudowa drogi gminnej nr 102136E od km 0+495 do km 1+785 w miejscowości Wymysłów (dz. ewid. nr 97 obręb geodezyjny Jankowice oraz dz. ewid. nr 98/2 obręb geodezyjny Jankowice) gm. Krośniewice; — Przebudowa dróg gminnych Nr 102118e ul. Bema oraz Nr 102119e ul. Wąska w Krośniewicach wraz z budową infrastruktury. — Przebudowa drogi gminnej nr 102814E – ul. Polna w Krośniewicach na odcinku od drogi gminnej nr 102812E do drogi gminnej nr 102811 E.
	— Termomodernizacja budynków będących w zasobie mieszkaniowym Gminy Krośniewice.
	— Budowa Stacji Uzdatniania Wody wraz ze studniami głębinowymi w Krośniewicach, przy ul. Toruńskiej (działka nr 905), która zaopatrywać będzie w wodę miasto Krośniewice oraz północno-zachodnią część terenu wiejskiego Gminy Krośniewice – ok. 3/4 ogółu mieszkańców. Wydajność Stacji wstępna $Q=120\text{m}^3/\text{h}$, docelowa $Q=180\text{m}^3/\text{h}$.
	— Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową i przebudową oczyszczalni ścieków na terenie Aglomeracji Krośniewice. W granicach aglomeracji planowana jest budowa odcinków kanalizacji sanitarnej przy ul. S. Moniuszki, B. Prusa, Parkowej, Południowej, Targowej, Ogrodowej, Brzozowej, Wrzosowej, Różanej i Malinowej; — Modernizacja oczyszczalni ścieków w Pawlikowicach. Projektowa wielkość oczyszczalni [RLM _{min}]: 9900 RLM. Oczyszczalnia po rozbudowie będzie posiadała sprawność usuwania azotu i fosforu zgodnie z obowiązującymi wymogami dla oczyszczalni o obciążeniu powyżej 10.000 RLM tj. azot ogólny do 15 mg/l i fosfor ogólny do 2 mg/l; — Budowa i przebudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na "placach południowych" w Krośniewicach. W ramach przedsięwzięcia planowana jest budowa: — odcinków kanalizacji sanitarnej w ulicach: Paderewskiego, Łęczycka, Bema, Boczna, Broniewskiego, Łąkowa i ulica projektowana o łącznej długości ok. 1,4 km., — odcinków kanalizacji deszczowej w ulicach: Prusa, Wiosenna, Mickiewicza, Cicha, Norwida, Boczna, Broniewskiego, Południowa, Wspólna, Łąkowa, Paderewskiego, o łącznej długości 3,5 km; — Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na terenie osiedla Skłoty o przepustowości ok. 25 m ³ /dobę (125 RLM). Projektowana kanalizacja tłoczna o długości ok. 1,20 km, na potrzeby mieszkańców osiedla; — Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Parkowej w Krośniewicach. Projektowana kanalizacja grawitacyjna i tłoczna o łącznej długości ok. 540,4 mb wraz z przepompownią ścieków do budynków mieszkalnych, w tym wielorodzinnych, położonych na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Krośniewicach, stanowiącego część byłego PGR Błonie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krośniewicach

Na poniższym rysunku przedstawiono model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Krośnice opracowany na podstawie:

- załącznika nr 2 do uchwały nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośnicach z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośnice,
- Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030,
- ogólnodostępnych serwisów mapowych.

Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Krośnice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do uchwały nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośnice, Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 oraz ogólnodostępnych serwisów mapowych.

Legenda:

Użytkowanie terenu

- tereny użytkowane rolniczo
- tereny budownictwa miejskiego i podmiejskiego
- tereny budownictwa śródmiejskiego
- tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego
- tereny mieszkalnictwa jednorodzinnego
- tereny usług, w tym: usługi sportu i rekreacji, usługi z funkcją mieszkalną
- tereny strategiczne: produkcja, magazyny, składy, obiekty powyżej 2 000 m², obsługa komunikacji samochodowej oraz obiektów wytwarzających energię z OZE o mocy nieprzekraczającej 100kW
- tereny infrastruktury technicznej: elektroenergetycznej, wodociągowej wraz ze ujęciami wody i SUW, kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków, teren składowiska odpadów
- obszary potencjalnej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego
- tereny zieleni urządzonej, izolacyjnej, ogrodów działkowych, cmentarze
- tereny lasów
- tereny rolnicze wskazane do zalesienia
- proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu Ochni-Głogowianki

System transportowy

- linie kolejowe
- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie

System osadniczy

- granica Gminy Krośniewice
- KROŚNIEWICE** ośrodek lokalny, siedziba gminy Krośniewice
- Bielice** miejscowość sołecka

System przyrodniczy

- cieki wodne
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Ochnia
- pomnik przyrody

Obszary Strategicznej Interwencji

- OSI Obszar aktywnej integracji
- OSI Obszar zielonej gospodarki

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Krośniewice

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określono na podstawie:

- opracowania ekofizjograficznego podstawowego na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krośniewice. Łódź 2016. Autor opracowania: mgr Katarzyna Kowalska Dominika Boss,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Poniżej przedstawiono przydatność poszczególnych terenów Gminy Krośniewice dla rozwoju funkcji użytkowych na jej obszarze:

- **funkcja mieszkaniowa:** warunki ekofizjograficzne gminy, w tym warunki podłoża budowlanego, są na większości obszaru korzystne dla rozwoju funkcji mieszkaniowej. Należy jednak wykluczyć z zabudowy obszar przyległy do rzeki Miłonka i pozostałych cieków wodnych ze względu na płytkie zaleganie wód podziemnych (niekorzystne warunki gruntowe) oraz na pełnioną funkcję w systemie przyrodniczym. Funkcja mieszkaniowa powinna być realizowana poprzez kontynuację istniejącej zabudowy w jej sąsiedztwie, z zachowaniem dotychczasowego układu jednostki osadniczej oraz planowych luk w zabudowie, umożliwiających utrzymanie ciągłości systemu ekologicznego. Należy ograniczać rozpraszanie zabudowy na tereny otwarte. Funkcji mieszkaniowej może towarzyszyć funkcja usługowa, które nie wpływają znacząco na środowisko (zdrowie ludzi) w rozumieniu przepisów ochrony środowiska,
- **funkcja przemysłowa i usługowa:** uwarunkowania ekofizjograficzne są korzystne do lokalizowania funkcji przemysłowej i usługowej. Ograniczenia środowiskowe są identyczne, jak w przypadku zabudowy mieszkaniowej. Aby ingerencja w środowisko była jak najmniejsza, preferowane jest stworzenie warunków do rozwoju nowoczesnych technologii, nieuciążliwych dla środowiska, przede wszystkim w sąsiedztwie dróg o znaczeniu ponadlokalnym. Ze względu na dużą podatność środowiska, zwłaszcza powietrza, wód i gleb, na degradację oraz użytkowanie rolnicze obszaru, działalność gospodarcza powinna rozwijać się nie mając wpływu znacząco na środowisko. Wokół terenów przeznaczonych pod

rozwój funkcji przemysłowych i usługowych konieczne jest urządzenie zieleni izolacyjnej (ochronno-kompozycyjnej),

- **funkcja wypoczynkowo-rekreacyjna:** obszarami posiadającymi potencjał do rozwoju funkcji wypoczynkowo - rekreacyjnej są tereny zieleni urządzonej oraz zbiorniki wodne zlokalizowane w zabytkowych parkach podworskich,
- **funkcja rolnicza:** jest to funkcja dominująca na terenie gminy. Czynnikiem sprzyjającym rozwojowi tej funkcji jest mało urozmaicona rzeźba terenu oraz korzystna dla rolnictwa struktura przyrodnicza odznaczająca się wysokim udziałem użytków rolnych, z dużym udziałem gleb dobrych i średnich (II – IV klasy bonitacyjne). Natomiast do czynników ograniczających rozwój funkcji rolniczej na terenie gminy należy niska zasobność gleb w pierwiastki i mikroelementy, nadmierne zakwaszenie gleb oraz klimat charakteryzujący się niską roczną sumą opadów. Z funkcji rolniczej należy wyłączyć użytki rolne o znaczeniu marginalnym dla rolnictwa - gleby V i VI klasy bonitacyjnej, z poziomem wód gruntowych wychodzącym na powierzchnię terenu oraz gleby zdegradowane,
- **funkcja leśna:** wskazane do zalesienia są obszary położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów leśnych oraz o niekorzystnych warunkach glebowych dla rolnictwa. Lasy powinny na tych terenach pełnić także funkcję wodochronną, zwiększając retencję wód,
- **funkcja komunikacyjna:** poza obszarem korytarza ekologicznego rzeki Miłonka, na terenie gminy nie występują większe ograniczenia ekofizjograficzne dla rozwoju sieci połączeń komunikacyjnych. Ze względu na obciążenia, jakie towarzyszą terenom komunikacyjnym, istotne jest wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń (ekrany, przegrody akustyczne, zadrzewienia i zakrzewienia, dźwiękochłonne elewacje i szyby w budownictwie).⁴⁸

W wyniku analizy uwarunkowań, problemów i potrzeb gminy Krośniewice, jej rozwój będzie realizowany poprzez:

- wykorzystanie korzystnego położenia komunikacyjnego miasta i gminy, na przecięciu tranzytowych szlaków drogowych i linii kolejowej, do lokalizacji inwestycji z zakresu logistyki, transportu i magazynowania. Duże możliwości

---

⁴⁸ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krośniewice. Łódź 2016. Autor opracowania: mgr Katarzyna Kowalska Dominika Boss.

inwestycyjne dają nowe, niezagospodarowane tereny, jakie po wybudowaniu obwodnicy miasta zostały wcielone w jego granice. Charakteryzują się one dostępem do infrastruktury drogowej oraz korzystną strukturą własnościową - są to wielkopowierzchniowe działki gruntu stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa,

- wykorzystanie rolniczego potencjału i charakteru gminy, który wynika z korzystnej struktury agrarnej gruntów: gleby o najwyższej wartości rolniczej (wysoki wskaźnik bonitacji równy 1,15), niska lesistość (2,6% ogólnej pow. gminy), korzystna struktura gospodarstw (średnia wielkość gospodarstwa w gminie wynosi 11 ha) – znaczna ilość gospodarstw dużych (10-15 ha) i bardzo dużych (powyżej 15 ha), rozbudowany system melioracji, słabe zurbanizowanie terenów wiejskich (3,6% pow. obszaru wiejskiego gminy),
- wzmocnienie roli miasta Krośniewice jako lokalnego ośrodka miejsko-gminnego świadczącego usługi zaspokajające potrzeby mieszkańców z zakresu administracji publicznej, oświaty, kultury, zdrowia i sportu, źródło zaopatrzenia w produkty codziennej potrzeby, a także jako miejsce pracy, stanowiące alternatywę dla rolnictwa,
- ochronę wartości przyrodniczych i kulturowych na terenie gminy, takich jak obiekty zabytkowe, historyczna zabudowa śródmiejska, trasa zabytkowej kolejki wąskotorowej oraz zespoły dworsko-parkowe,
- ochronę terenów naturalnych przed zainwestowaniem – dolin rzecznych rzeki Miłonki i Ochni wraz z dopływami, lasów, terenów wykorzystywanych rolniczo, świadczących o charakterze gminy oraz wpływających na jakość życia mieszkańców,
- porządkowanie struktury przestrzennej gminy poprzez:
  - niedopuszczenie do rozpraszania zabudowy,
  - ograniczenie obudowy dróg tranzytowych na wiejskim obszarze gminy,
  - wytyczanie nowych dróg i określenie zasad wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej na terenach niezainwestowanych,
  - określenie zasad zabudowy i zagospodarowania terenów,
  - minimalizację negatywnych skutków oddziaływania dróg tranzytowych i obwodnicy miasta poprzez lokalizację pasów zieleni izolacyjnej i funkcji chronionych z dala od dróg,

- ograniczanie konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów, zwłaszcza na terenie miasta, gdzie funkcje uciążliwe sąsiadują z funkcjami mieszkaniowymi⁴⁹.

W wyniku przyjętych celów i kierunków rozwoju struktury przestrzennej Gminy Krośniewice, wyodrębniono układ funkcjonalno – przestrzenny, który podzielono na trzy podstawowe strefy, wyróżniające się odmienną funkcją oraz sposobem zagospodarowania lub zabudowy:

- strefa mieszkalna,
- strefa działalności gospodarczej,
- strefa przyrodnicza oraz rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.⁵⁰

Strefy te uzupełniono o układ komunikacyjny oraz infrastrukturę techniczną. Ponadto dla każdej ze stref, określono przeznaczenie, zakres działań i wskaźniki zagospodarowania, użytkowania i zabudowy, które stanowią wytyczne dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego stanowią koordynację planowania na szczeblu lokalnym i są powiązane z planowaniem regionalnym.

W zakresie ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenie polityki przestrzennej w wojewódzkiej określonych w Strategii Województwa Łódzkiego realizacji Strategii realizowane będą zapisy celu strategicznego 3 „Atrakcyjna i odstępna przestrzeń” oraz celu horyzontalnego: Efektywne i odpowiedzialnie zarządzanie województwo w zakresie kierunku prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego.

Ponadto wskazane jest prowadzenie działań dążących do ochrony zasobów przyrody oraz kształtowanie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa łódzkiego (SOCh), którego strategicznym elementem w gminie Krośniewice jest proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu Ochni-Głogowianki.

---

⁴⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

⁵⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice (Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.), na podstawie „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”, sporządzonego na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie na terenie gminy występują:

- zagrożenie powodziowe w dolinie rzeki Ochni w miejscowości Skłóty,
- tereny narażone na okresowe zalewanie znajdujące się w sąsiedztwie rzeki Miłonki w mieście Krośniewice przy ulicy Łąkowej oraz w miejscowościach Miłonice, Zosinek, Morawce, Szubina i Skłóty.

W ostatnich latach nie odnotowano powodzi na terenie gminy.⁵¹ Pomimo tego, zgodnie z art. 77 ust 1. pkt 3. ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się lokalizowania nowych cmentarzy oraz gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania. Jednakże zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy Prawo wodne: *„Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód”*.

Ponadto zgodnie z art. 390 ust 1. ustawy Prawo wodne przy lokalizowaniu na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nowych obiektów budowlanych wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

Gmina Krośniewice, odnosząc się do obszaru terytorialnego Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, związanego z regionem wodnym Warty przynależnym do obszaru dorzecza Odry, położona jest:

- w całości na terenie silnie zagrożonym występowaniem suszy atmosferycznej,
- w całości na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej,

---

⁵¹ Dane Urzędu Miejskiego w Krośniewicach.

- w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy rolniczej,
- w całości na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej.

W łącznym zestawieniu Gmina Krośniewice klasyfikuje się jako obszar silnie zagrożony suszą.⁵²

Przeciwdziałanie skutkom suszy prowadzi się zgodnie z **Planem przeciwdziałania skutkom suszy** z dnia 15 lipca 2021 (Dz.U. z 2021 r. poz. 1615) z 3 września 2021 r. przyjętym rozporządzeniem Minister Infrastruktury.

Należy promować i w pierwszej kolejności rozważać działania zakładające naturalne metody retencji, a budowanie retencji sztucznej należy traktować jako działania ostatecznego wyboru. Nowe działania inwestycyjne w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi zostać poprzedzone szeregiem analiz, dotyczących ich warunków i procedur, które muszą być zgodne z aktualnie obowiązującym przepisami środowiskowymi oraz być adekwatne do potrzeb w zakresie retencji.

Zaplanowane działania w ramach niniejszej Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziom i planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Na terenie gminy obowiązuje Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły oraz dla obszaru dorzecza Odry.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły przyjęty Rozporządzeniem rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. poz. 1841). Natomiast plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry przyjęty Rozporządzeniem rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. poz. 1938). Głównym celem planów zarządzania ryzykiem powodziowym (PZPR) jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych. Obecnie trwają prace nad aktualizacją planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

---

⁵² Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Aktualnie do terenu gminy odnosi się Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Dz.U. poz. 1938. W planie tym określono następujące priorytetowe cele szczegółowe zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Warty, dla których działania powinny zostać wdrożone w pierwszej kolejności:

- redukcja zagrożenia powodziowego,
- redukcja wrażliwości obszarów zagrożonych niebezpieczeństwem powodzi,
- wzmocnienie zdolności radzenia sobie ze skutkami powodzi społeczności zamieszkujących tereny zagrożone powodzią.

Obszar gminy podlega również pod Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz na obszarze dorzecza Odry:

- **Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły** - na obszarze tym obowiązuje dokument o nazwie „Aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2016 r. poz. 1911 ze zm.). Główne sposoby użytkowania wód według Planu Gospodarowania Wodami na obszarach Dorzecza Wisły to: pobór wody na cele komunalne, gospodarcze i przemysłowe, pobór wody na cele technologiczne i chłodnicze, pobór wody na cele rolnictwa, leśnictwa, energetyka wodna, żegluga, rybactwo i wędkarstwo.
- **Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry** - na obszarze tym obowiązuje dokument o nazwie „Aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016 r. poz. 1967). Główne sposoby użytkowania wód według Planu Gospodarowania Wodami na obszarach Dorzecza Odry to: pobór wody na cele komunalne i gospodarcze, pobór wody na cele technologiczne i chłodnicze, pobór wody na cele rolnictwa, leśnictwa, rybactwo i wędkarstwo, żeglugę śródlądową, turystykę i rekreację wodną.

W roku 2022 zostaną ustanowione drugie aktualizacje planów gospodarowania wodami, w tym na obszarze dorzecza Wisły i dorzecza Odry.

5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Według Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, obszar strategicznej interwencji definiowany jest jako „wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”.

Gmina Krośniewice zakwalifikowana została do następujących obszarów strategicznej interwencji:

- zidentyfikowane na poziomie krajowym, zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (wraz z aktualizacją)⁵³
  - Obszar zagrożony trwałą marginalizacją – OSI Obszar aktywnej integracji,
- zidentyfikowane na poziomie wojewódzkim, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Samorząd Województwa:
  - Obszar walorów turystyczno – środowiskowo – rolnych – OSI Obszar zielonej gospodarki.

Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację gminy Krośniewice na tle Obszarów Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim.

---

⁵³ Źródło KSRR 2030 i Aktualizacja delimitacji obszarów problemowych na rok 2018 (Śleszyński P., Bański J., Degórski M., Komornicki T. i in., Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, 2019).

Rysunek 2. Położenie gminy Krośnice na tle Obszarów Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 przyjęta została uchwałą nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.

OSI Obszar aktywnej integracji

Na obszary aktywnej integracji składają się obszary zagrożone trwałą marginalizacją, wskazane z poziomu krajowego zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (wraz z aktualizacją) oraz komplementarne do nich regionalne obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Obszary te charakteryzują się niską atrakcyjnością osadniczą, problemami demograficznymi, słabą dostępnością komunikacyjną, brakami w infrastrukturze komunalnej, niskim poziomem przedsiębiorczości, bezrobociem i obniżonym poziomem zamożności mieszkańców.

Działania podejmowane na tych obszarach będą zmierzać do zainicjowania nowych impulsów rozwojowych, wzmocnienia istniejących potencjałów i ich aktywnej integracji we wszystkich aspektach rozwoju społeczno-gospodarczego. Najważniejsze działania obejmują m.in.: rozwój lokalnej przedsiębiorczości, poprawę dostępności komunikacyjnej, w szczególności w zakresie rozwoju transportu publicznego, działania w zakresie aktywizacji zawodowej, poprawy kwalifikacji mieszkańców, integracji społecznej oraz rozwój infrastruktury technicznej (w szczególności wodno-kanalizacyjnej i teleinformatycznej) oraz poprawę dostępu do podstawowych usług publicznych.

OSI Obszar zielonej gospodarki.

OSI obejmuje gminy, w których dominuje funkcja rolnicza, przyrodnicza oraz możliwy jest rozwój turystyki. Jeżeli w danej gminie potencjał rolnictwa jest wysoki, należy na jej terenie chronić grunty rolne i wykorzystywać potencjał rozwoju. Na terenach tych proponuje się podejmowanie działań związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, w tym m.in. właściwie dobierać uprawy do warunków środowiskowych, wykorzystywać potencjał produkcyjny trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalnie stosować nawozy i środki ochrony roślin. Istotne jest zwiększanie opłacalność produkcji rolnej poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk. Kierunkiem działań będzie wspieranie przetwórstwa rolno-spożywczego. W przypadku położenia gminy w sąsiedztwie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo należy prowadzić system rolnictwa zrównoważonego oraz produkcję żywności wysokiej jakości, w tym rozwój produkcji ekologicznej.

Zaleca się także rozwój gospodarczy w oparciu o rozwój turystyki aktywnej, rozwój bazy turystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem eko- i agroturystyki, rozbudowę szlaków turystycznych i infrastruktury rowerowej, kreowanie marki i popytu na usługi balneologiczne, uzdrowiskowe i rehabilitacyjne, budowanie zintegrowanych produktów

turystycznych opartych na walorach kulturowych i przyrodniczo-krajobrazowych oraz kultywowaniu tradycji, wykreowanie wizerunku obszarów jako atrakcyjnych turystycznie, które będą sprzyjać budowaniu rozpoznawalnej marki turystycznej województwa.

Na obszarach gmin objętych wyżej wymienionym OSI należy podejmować działania związane z ochroną i poprawą jakości środowiska oraz wzmocnieniem odporności na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne. Są to działania związane ze zwiększaniem zdolności retencyjnych zlewni (m.in. wprowadzania zalesień, zakrzewień, zadrzewień, budowy i modernizacji zbiorników wodnych, rozwoju systemów melioracyjnych, odtwarzania oczek wodnych i mokradeł) oraz rozwiązań ukierunkowanych na ochronę środowiska (m.in. poprawę czystości wód, w tym tworzenie wysokoefektywnych stref ekotonowych, renaturalizację siedlisk i cieków wodnych, zwiększanie powierzchni obszarów objętych ochroną prawną), a także inwestycji w infrastrukturę przeciwwązrożeń (m.in. przeciwpowodziową, przeciwpożarową).

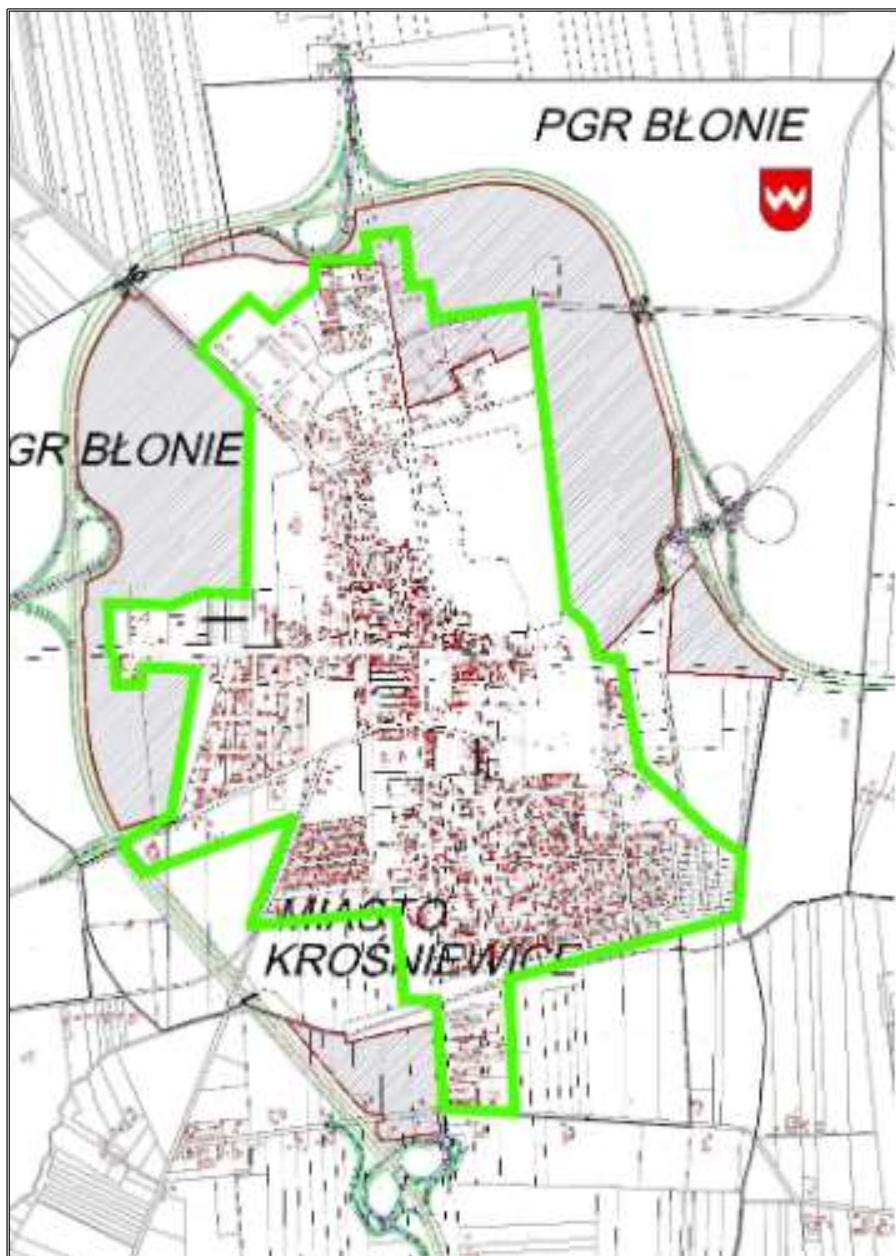
6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy Krośniewice

Na terenie gminy Krośniewice nie wyznacza się obszarów strategicznej interwencji na poziomie lokalnym. Jednak na podstawie informacji zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Krośniewice na lata 2014-2022 przyjętym uchwałą nr VIII/43/15 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 27 kwietnia 2015 r. obszarami kluczowymi do wsparcia dla gminy jest obszar rewitalizacji w mieście Krośniewice.

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice będzie ukierunkowana między innymi na rewitalizację obszarów zdegradowanych, a mianowicie będzie zmierzała do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego tych obszarów, poprzez prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, bezpieczeństwa, środowiska, w oparciu o uchwalany program rewitalizacji.

Za obszar wymagający rewitalizacji uznano ścisłe centrum miasta Krośniewice z przyległą zabudową. Jest to zabytkowa część miasta posiadająca największe braki infrastrukturalne oraz największa ilość zjawisk patologicznych, przestępczości i problemów w rodzinie na tle całego miasta. Większość budynków w tej strefie stanowią budynki wielorodzinne.

Rysunek 3. Strefa przeznaczona do działań rewitalizacyjnych Gminy Krośnice

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krośnice na lata 2014-2022 przyjętym uchwałą nr VIII/43/15 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 27 kwietnia 2015 r.

W celu zniwelowania zdiagnozowanych problemów w strefie rewitalizacji wyznaczono następujące cele:

- w obszarze przestrzennym:
  - rewitalizacja obiektów mieszkalnych w mieście,
  - poprawa struktury ruchu na osiedlach wielorodzinnych,
  - odnowienie historycznego wizerunku miasta,
  - rewitalizacja parku wraz z pałacem (po uregulowaniu kwestii własnościowych),
  - tworzenie zielonych barier (sadzenie i dbałość o zieleni),

- poprawa funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych,
  - modernizacja budynków użyteczności publicznej dla celów kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla społeczności lokalnej,
  - odnowa obszarów kolejowych,
  - dalsza gazyfikacja miasta,
  - tworzenie stref przyjaznych dla dzieci i młodzieży,
  - stworzenie krytych powierzchni rekreacyjno- sportowych,
- w obszarze gospodarczym:
- rozbudowa nowoczesnej sieci wodno-kanalizacyjną,
  - przebudowa dróg jako podstawowego czynnika warunkującego rozwój przedsiębiorczości,
  - uaktywnienie grupy wiekowej 50+ (doradztwo i pomoc w stworzeniu małych firm),
  - tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
  - reaktywacja funkcji rekreacyjno-turystycznych na terenie miasta,
  - tworzenie warunków rozwoju drobnej przedsiębiorczości poprzez bezpłatne szkolenia i doradztwo,
  - promocja kierunków technicznych pośród dzieci i młodzieży,
- w obszarze społecznym:
- zahamowanie negatywnych tendencji społecznych w mieście – bezrobocia i patologii społecznych,
  - monitoring rozwoju zażywania środków farmakologicznych i narkotyków,
  - popularyzacja zdrowego sposobu życia pośród wszystkich grup wiekowych,
  - rozwój e-usług publicznych,
  - stworzenie dostępu do instytucji kulturalnych mieszkańcom bez względu na wiek, płeć i stan majątkowy.⁵⁴

Celem pośrednim działań prowadzonych we wszystkich trzech obszarach funkcjonowania (czyli przestrzennym, gospodarczym i społecznym) jest tworzenie takich warunków życia i rozwoju, aby doprowadzić do zwiększenia potencjału

---

⁵⁴ Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Krośniewice na lata 2014-2022 przyjętym uchwałą nr VIII/43/15 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 27 kwietnia 2015 r.

gospodarczego Krośniewic i zintensyfikowania działalności, szczególnie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Ponadto rozwój w przyszłości obszaru rewitalizacji pozytywnie wpłynie na stymulację procesów społecznych i gospodarczych całej gminy oraz pozwoli na wykształcenie się reprezentacyjnych terenów gminnych.

7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie wdrażanie dokumentu, a następnie jego monitoring i ewaluację.

Działania wyznaczone w dokumencie wynikają z kompetencji Gminy oraz ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb mieszkańców. Ich koordynacja należy do obowiązku władzy wykonawczej Gminy Krośniewic – Burmistrza Krośniewic.

Wdrażanie Strategii będzie obejmować w szczególności:

- realizację przypisanych działań,
- ewaluację i monitorowanie procesu realizacji działań określonych w strategii,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych działań od partnerów i interesariuszy strategii,
- koordynację procesu jej aktualizacji we współpracy z Radą Miejską w Krośniewicach,
- zapewnianie promocji strategii,
- poszukiwanie, wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania dla działań.

Burmistrz Krośniewic będzie koordynował realizację założeń Strategii, które wykonywane będą przez poszczególne wydziały i pracowników Urzędu Miejskiego w Krośniewicach oraz kierowników, dyrektorów gminnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych kierunków działań przydzielonych im ze względu na posiadane kompetencje w danym zakresie.

Rada Miejska w Krośniewicach będzie wsparciem strategicznym przy realizacji strategii oraz podejmowaniu decyzji strategicznych.

Ponadto w Strategii znajdują się również działania, których realizację wspierać mogą, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy z terenu gminy, partnerzy społeczno-

gospodarczy. Stąd istotne jest również wdrażanie skutecznych mechanizmów współdziałania między Gminą i pozostałymi zainteresowanymi. Wszyscy partnerzy zaangażowani, realizujący działania w ramach Strategii będą aktywnie współpracować z Gminą Krośnice (liderem i koordynatorem).

Rysunek 4. Podział zadań realizacji Strategii

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy będzie wdrażana poprzez wykorzystanie instrumentów obejmujących narzędzia programowe i finansowe, których zakres przedmiotowy lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu. Należą do nich m.in. programy branżowe, strategie postępowania w ramach konkretnych obszarów, uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne, w tym zlecenie organizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym czy klubom sportowym.

Dodatkowo rekomendowane jest również przyjęcie i aktualizacja szczegółowych

programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w Strategii w poszczególnych dziedzinach (np. pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów jednorocznych).

Wobec powyższego, dla sprawnej realizacji przedmiotowej strategii konieczne będzie opracowywanie i wdrażanie następujących dokumentów (strategii, programów, planów) wykonawczych:

- Programu Ochrony Środowiska,
- Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- Programu Opieki nad Zabytkami,
- Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Programu Przeciwdziałania Narkomani,
- Programu Wspierania Rodziny.

Ważnym aspektem wdrażania Strategii jest również zachęcanie lokalnej społeczności do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań, przyczyniających się do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Pełna wersja Strategii znajdować się będzie na stronie internetowej Gminy oraz dostępna będzie do wglądu w Urzędzie Miejskim.

Monitoring wdrażania Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami i celami. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii. Będzie ona polegała na gromadzeniu i opracowywaniu pozyskanych informacji oraz danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia celów,
- prognozowanie możliwych zmian warunków realizacji Strategii,

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- podjęcie czynności naprawczych i zabezpieczających,
- informowanie lokalnej społeczności o osiągniętych efektach,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

Tabela 9. Proponowane wskaźniki monitorowania celów Strategii

Nazwa wskaźnika	Wartość dla roku bazowego	Wartość dla roku docelowego	Źródło danych
Wymiar społeczny			
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców [mieszkanie]	345,50 (2020)	Wzrost ↗	GUS
Liczba mieszkań komunalnych [mieszkania komunalne]	266 (2020)	Wzrost ↗	GUS
Liczba dzieci do lat 3 objętych opieką w żłobkach [osoba]	178 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-6 lat [osoba]	770 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności [osoba]	898 (2021)	Wzrost ↘	GUS
Saldo migracji [osoba]	-19 (2020)	Wzrost ↗	GUS
Wymiar gospodarczy			
Liczba uczestników imprez organizowanych przez domy kultury, ośrodki kultury, kluby, świetlice na 1 000 mieszkańców [osoba]	6,27 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (infrastruktura centrów, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic) [obiekt]	1 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców [podmiot]	645 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców [osoba]	48 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym [podmiot]	71 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	7,3 (2021)	Spadek ↘	GUS
Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym [osoba]	219,90 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	50,40 (2020)	Wzrost ↗	GUS

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Nazwa wskaźnika	Wartość dla roku bazowego	Wartość dla roku docelowego	Źródło danych
Korzystający z sieci wodociągowej % ogółu ludności	99,80 (2020)	Wzrost ↗	GUS
Korzystający z sieci gazowej % ogółu ludności	4,10 (2020)	Wzrost ↗	GUS
Wymiar przestrzenny (środowisko i infrastruktura)			
Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem [%]	0,53 (2021)	Wzrost ↗	GUS
Liczba pomników przyrody [ha]	1 (2021)	Utrzymanie / wzrost ↔/↗	GUS
Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku [%]	26,1 (2020)	Wzrost ↗	GUS

Źródło: Opracowanie własne

Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości Strategii. W szerokim pojęciu proces ten musi odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy społeczności lokalnej, w wąskim zaś aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji oceny zapisów strategii np. wskaźników realizacji celów i działań strategii, rozwiązywanie problemów.

Ewaluacji podlegać będzie: materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen, a także ocena trafności, skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałość i spójności.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w okresach rocznych, w oparciu o analizę wskaźnikową, na podstawie własnych danych i informacji statystyki publicznej generowanej przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, a także statystyk realizatorów działań. Organem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Burmistrz Krośniewic, który realizuje swoje zadania poprzez jednostki podległe.

Ponadto do ewaluacji zostanie wykorzystana metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji Strategii i osiągniętych efektów, dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących ze sprawozdań i raportów. Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych w niej działań.

Informacje przede wszystkim zawarte będą w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.).

Prowadzony monitoring pozwoli na wykrycie zagrożenia w zakresie braku realizacji danego zadania i osiągnięcia założonych wskaźników oraz na ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji działań lub podmiotów współpracujących przy ich realizacji.

Do roku od zakończenia realizacji Strategii sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie efektów wybranych do realizacji działań w całym okresie jej wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę realizacji założeń Strategii. Będzie on również określał wnioski i rekomendacje, które pozwolą usprawnić proces wdrażania Strategii na kolejne lata.

8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju

Zaplanowane do realizacji działania wskazane w Strategii, oprócz odpowiednich zasobów ludzkich i rzeczowych, muszą posiadać odpowiednie zasoby finansowe. Efektywna polityka rozwoju Gminy powinna wykorzystywać dostępne zewnętrzne środki finansowe oraz być dostosowana do możliwości budżetowych. Gmina Krośniewice, przystępując do realizacji danego działania, w pierwszej kolejności analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel, tj.

- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki budżetowe jednostek samorządu terytorialnego województwa, powiatu,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz w ramach Wspólnej Polityki Rolnej,
- fundusze celowe np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Funduszu Sprawiedliwości,
- fundusze Europejskiego Instrumentu Odbudowy,
- inne fundusze związane z funkcjonowaniem Unii Europejskiej np. Fundusze Norweskie, fundusze EOG),
- środki sektora pozarządowego oraz środki prywatne w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego,

— kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe rynku kapitałowego.

Główne źródła finansowania działań oraz wkładu własnego stanowi budżet Gminy. Część działań przewidzianych w Strategii należy do zadań realizowanych w ramach funkcjonowania gminnych jednostek organizacyjnych. Wobec tego środki na te działania pochodzić będą z dochodów własnych Gminy. Realizacja części działań zakłada również współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, stowarzyszeniami, pozostałymi partnerami. Współpraca ta może również opierać się na wspólnym finansowaniu działań, przekazaniu dotacji na ich realizację.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowy harmonogram realizacji działań wyznaczonych w Strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Tabela 10. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania								Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Cel strategiczny 1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania.											
Cel operacyjny 1.1 Rozwinięte budownictwo mieszkaniowe.	Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych dla wyznaczonych obszarów.	Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkalne,									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Efektywne gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości, w tym mieszkalnym.	Budowa mieszkań komunalnych.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Odpłatne udostępnienie gminnych nieruchomości.									Budżet własny Gminy; środki prywatne; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Wzrost poziomu bezpieczeństwa.	Rozbudowa monitoringu miejskiego.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Doposażenie jednostek OSP.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 1.2. Wysokie standardy infrastruktury społecznej.	Poprawa stanu technicznego i dostępności obiektów użyteczności publicznej.	Modernizacja, przebudowa i rozbudowa budynków użyteczności publicznej wraz z ich doposażeniem.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Budowa infrastruktury wypoczynkowo-rekreacyjnej.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania								Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
	Efektywne funkcjonowanie instytucji samorządowych.	Zwiększenie liczby usług publicznych świadczonych elektronicznie.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Zmodernizowanie systemów obsługi klienta w instytucjach samorządowych.									Budżet własny Gminy. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Racjonalna gospodarka zdolnością inwestycyjną Gminy Krośnice.									Budżet własny Gminy. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
Zwiększenie jakości usług i dostępności żłobków, przedszkoli, jednostek oświatowych i sportowo-rekreacyjnych.		Budowa żłobka.									Budżet własny Gminy; Program inwestycji strategicznych. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Przebudowa i rozbudowa Miejskiego Przedszkola w Krośniewicach przy ul. Adama Mickiewicza 2 (działka nr 426 obręb Krośniewice).									Budżet własny Gminy; Rządowy Fundusz Polski Ład; Program inwestycji strategicznych. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Rozbudowanie oferty edukacyjno-rozwojowo-wychowawczej przedszkoli i szkół.									Budżet własny Gminy; Program inwestycji strategicznych. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Modernizacja i rozbudowa szkół.									Budżet własny Gminy; Program inwestycji strategicznych.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
										Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Modernizacja, rozbudowa i budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych.								Budżet własny Gminy; Program inwestycji strategicznych. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 1.3. Zaktywizowane społeczeństwo.	Wzrost jakości życia we wszystkich grupach wiekowych mieszkańców.	Zwiększenie oferty usług społecznych skierowanych do wszystkich grup wiekowych.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych i samotnych.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Utworzenie nowych programów aktywizujących mieszkańców.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Zwiększenie dostępu do miejsc aktywizujących mieszkańców.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Wsparcie i aktywizacja osób dotkniętych problemami społecznymi oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Zwiększenie liczby programów profilaktycznych i aktywizacyjnych.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Zwiększenie skali wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
		Niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel strategiczny 2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa lokalnego.											
Cel operacyjny 2.1. Rozszerzona oferta inwestycyjna Gminy	Pozyskanie nowych inwestorów.	Realizacja przedsięwzięć na rzecz pozyskania nowych inwestorów, w tym w szczególności dużych inwestorów oraz inwestorów z branży przetwórstwa spożywczego									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 2.2. Podtrzymanie dziedzictwa kulturowego	Rozbudowa oferty kulturalnej Gminy wraz z jej efektywną promocją.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury okołoturystycznej.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Utworzenie Filii Muzeum II Wojny Światowej,									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Rewitalizacja Zespołu Dworsko – Parkowego rodziny Rembalińskich w Krośniewicach.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Rewitalizacja zabytkowej kolejki wąskotorowej, będącej południowo-wschodnią częścią sieci Kolei Wąskotorowych Kujawskich.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Poprawa stanu technicznego obiektów instytucji kultury oraz zwiększenie dostępności do oferty kulturalnej.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Promocja turystyczna Gminy									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.		
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030	
Cel operacyjny 2.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura techniczna.	Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej (sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna, kanalizacja deszczowa, sieć elektroenergetyczna, światłowód, sieć gazowa).	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	
		Budowa Stacji Uzdatniania Wody wraz ze studniami głębinowymi w Krośniewicach, przy ul. Toruńskiej (działka nr 905), która zaopatrywać będzie w wodę miasto Krośnice oraz północno-zachodnią część terenu wiejskiego Gminy Krośnice – ok. ¼ ogółu mieszkańców. Wydajność Stacji wstępna Q=120m ³ /h, docelowa Q=180m ³ /h										Budżet własny Gminy; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program inwestycji strategicznych. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową i przebudową oczyszczalni ścieków na terenie Aglomeracji Krośnice. W granicach aglomeracji planowana jest budowa odcinków kanalizacji sanitarnej przy ul. S. Moniuszki, B. Prusa, Parkowej, Południowej, Targowej, Ogrodowej, Brzozowej, Wrzosowej, Różanej i Malinowej. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Pawlikowicach. Projektowa wielkość oczyszczalni [RLM _{min}]: 9900 RLM. Oczyszczalnia po rozbudowie będzie posiadała sprawność usuwania azotu i fosforu zgodnie z obowiązującymi wymogami dla oczyszczalni o obciążeniu powyżej 10.000 RLM tj. azot ogólny do 15 mg/l i fosfor ogólny do 2 mg/l.										Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Budowa i przebudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na "placach południowych" w Krośniewicach. W ramach przedsięwzięcia planowana jest budowa:										Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.		
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030	
		<ul style="list-style-type: none"> — odcinków kanalizacji sanitarnej w ulicach: Paderewskiego, Łęczycka, Bema, Boczna, Broniewskiego, Łąkowa i ulica projektowana o łącznej długości ok. 1,4 km., — odcinków kanalizacji deszczowej w ulicach: Prusa, Wiosenna, Mickiewicza, Cicha, Norwida, Boczna, Broniewskiego, Południowa, Wspólna, Łąkowa, Paderewskiego, o łącznej długości 3,5 km 										
		<p>Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na terenie osiedla Skłóty o przepustowości ok. 25 m³/dobę (125 RLM).</p> <p>Projektowana kanalizacja tłoczna o długości ok. 1,20 km, na potrzeby mieszkańców osiedla</p>										<p>Budżet własny Gminy; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program inwestycji strategicznych. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.</p>
		<p>Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Parkowej w Krośniewicach.</p> <p>Projektowana kanalizacja grawitacyjna i tłoczna o łącznej długości ok. 540,4 mb wraz z przepompownią ścieków do budynków mieszkalnych, w tym wielorodzinnych, położonych na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Krośniewicach, stanowiącego część byłego PGR Błonie.</p>										<p>Budżet własny Gminy; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program inwestycji strategicznych. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.</p>
		Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.										<p>Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.</p>
		Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej.										<p>Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.</p>
		Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej.										<p>Budżet własny Gminy;</p>

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
										Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznej.								Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Budowa światłowodu								Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (oświetlenie uliczne, ścieżki rowerowe, kanalizacja deszczowa, chodniki).	Modernizacja ulic i przebudowa dróg gminnych.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Przebudowa odcinka drogi gminnej Nr 102119E w miejscowości Wola Nowska, gm. Krośnice.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Przebudowa drogi gminnej nr 102102E na odcinku od drogi gminnej nr 102134E w kierunku wschodnim w miejscowości Bardzinek.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Przebudowa drogi gminnej nr 102104E od km 0+440 do km 2+015 w miejscowości Szubina (dz. ewid. nr 29, obręb geodezyjny Szubina), gm. Krośnice.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Przebudowa drogi gminnej nr 102316E od km 1+395 do km 2+915 w miejscowości Kajew, gm. Krośnice.								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Przebudowa drogi gminnej nr 102136E od km 0+495 do km 1+785 w miejscowości Wymysłów (dz. ewid. nr 97 obręb geodezyjny Jankowice oraz dz. ewid. nr 98/2 obręb geodezyjny Jankowice oraz dz. 103 obręb								Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
		geodezyjny Jankowice) gm. Krośnice.									
		Przebudowa dróg gminnych Nr 102118e ul. Bema oraz Nr 102119e ul. Wąska w Krośniewicach wraz z budową infrastruktury.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Przebudowa drogi gminnej nr 102814E – ul. Polna w Krośniewicach na odcinku od drogi gminnej nr 102812E do drogi gminnej nr 102811 E.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne
		Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Budowa chodników i ścieżek rowerowych.									Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Rozwój systemów komunikacyjnych gminy jako podstawy jej funkcjonowania.	Powiązanie wewnętrznego układu drogowego gminy z zewnętrznym systemem dróg krajowych i autostrad.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Zapewnienie bezpośredniego dostępu do terenów inwestycyjnych poprzez rozbudowany układ dróg miejskich i gminnych.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Ograniczenie lokalizacji zabudowy wzdłuż dróg tranzytowych.									Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Przywrócenie projektu naukowo - badawczego w zakresie Innowacyjnego Systemu Transportu Lotniczego.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Cel operacyjny 2.4. Wysokie kompetencje	Podnoszenie i doskonalenie	Edukacja mieszkańców z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej.								Budżet własny Gminy;

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.		
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030	
zawodowe mieszkańców.	kompetencji zawodowych mieszkańców.										Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	
		Podniesienie kompetencji zawodowych mieszkańców.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.	
Cel strategiczny 3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.												
Cel operacyjny 3.1. Atrakcyjna przestrzeń publiczna.	Zwiększenie ilości odpowiednio zagospodarowanych terenów rekreacyjnych.	Zwiększenie powierzchni rekreacyjnych oraz zieleni zagospodarowanej wraz z ich zagospodarowaniem i wyposażeniem.										Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Ochrona obiektów i obszarów o znaczeniu historyczno-kulturowym.	Zachowanie obiektów zabytkowych w możliwie niezmienionej formie.										Budżet własny Gminy. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Utrzymanie w dobrym stanie obszarów o znaczeniu historyczno – kulturowym.										Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Wyznaczenie obszarów przeznaczonych na usługi o charakterze publicznym.	Obszary przeznaczone na usługi o charakterze publicznym.										Budżet własny Gminy. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej.	Rozbudowa i przebudowa przestrzeni publicznej wraz z jej odpowiednim wyposażeniem.										Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Dolesianie i zadrzewianie										Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 3.2.	Bieżąca aktualizacja dokumentów planistycznych w oparciu o	Stała aktualizacja zapisów w dokumentach planistycznych.									Budżet własny Gminy.	

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
Spójność zagospodarowania przestrzennego gminy.	potrzeby rozwojowe gminy.										Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Ograniczenie działań inwestycyjnych na terenach cennych przyrodniczo.	Ochrona przed niszczeniem i zabudowywaniem terenów cennych przyrodniczo.									Budżet własny Gminy. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
Cel operacyjny 3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE.	Realizacja działań dążących do poprawy stanu powietrza atmosferycznego.	Termomodernizacja budynków będących w zasobie mieszkaniowym Gminy Krośniewice.									Budżet własny Gminy; Środki własne mieszkańców; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na niskoemisyjne.									Budżet własny Gminy; Środki własne mieszkańców; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Montaż OZE na potrzeby energetyczne budynków.									Budżet własny Gminy; Środki własne mieszkańców; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Tworzenie warunków przestrzenno – planistycznych pod budowę instalacji OZE.	Wytyczenie terenów pod lokalizację elektrowni wiatrowych.									Budżet własny Gminy. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Wyznaczenie terenów pod lokalizację instalacji produkujących energię z OZE o mocy nieprzekraczającej 100 kW (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych).									Budżet własny Gminy. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Zrównoważone gospodarowanie wodami.	Modernizacja i rozbudowa instalacji melioracyjnych.									Budżet własny Gminy; Budżet Spółki Wodnej Krośniewice;

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
											Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Wdrożenie działań służących zmniejszeniu zużycia wody pitnej.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Ochrona naturalnych koryt cieków oraz ochrony naturalnej retencji gruntów, w szczególności retencji leśnej oraz retencji na obszarach zurbanizowanych.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Ochrona przeciwpowodziowa gminy.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Budowa zbiorników retencyjnych.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Efektywne zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna.	Opracowanie procedur szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Ochrona infrastruktury krytycznej.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Opracowanie efektywnego planu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.									Budżet własny Gminy. Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Wydajny system gospodarowania odpadami.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Okres wdrażania							Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania.	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
		Funkcjonalny system gospodarowania odpadami komunalnymi.									Budżet własny Gminy; Środki własne mieszkańców; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Spadek wyrobów zawierających azbest na terenie gminy.									Budżet własny Gminy; Środki własne mieszkańców; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Modernizacja składowiska odpadów komunalnych we Frankach.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Wykorzystanie składowiska odpadów w celach energetycznych.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Ochrona najcenniejszych przyrodniczo obiektów i obszarów na terenie gminy.	Zachowanie w dobrym stanie parków podworskich w Krośniewicach, Głaznowie, Głogowej, Skłótach, Bielicach, Cyganach, Miłonicach, Jankowicach i Ostałowie oraz alei dawnego parku krajobrazowego w Pawlikowicach.									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
		Utrzymanie, rozwój i ochrona zasobów przyrodniczych									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.
	Edukacja ekologiczna	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie ochrony komponentów środowiska (geologia, rzeźba terenu, klimat, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szata roślinna, świat zwierzęcy).									Budżet własny Gminy; Publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne.

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej opisano fundusze i środki zewnętrzne, które stanowią potencjalne źródła finansowania działań strategicznych.

Fundusze Europejskie na lata 2021-2027

Polityka spójności na lata 2021-2027 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST).

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej UE, w tym ma łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.

Fundusz Spójności służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).

Europejski Fundusz Społeczny+ ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.

W ramach **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich** wspierany jest rozwój wsi i obszarów wiejskich oraz sektor rolno-spożywczy. W perspektywie na lata 2021-2027 wyznaczono dziewięć celów w zakresie: zapewnienia rolnikom godziwych dochodów, zwiększenia konkurencyjności, poprawy pozycji rolnika w łańcuchach wartości, przyczyniania się do łagodzenia skutków zmian klimatu i przystosowywania się do nich, a także do zrównoważonej produkcji energii, wydajnego gospodarowania glebą, różnorodności biologicznej i krajobrazu rolniczego, zmian strukturalnych i wymiany pokoleń, zatrudnienia i wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich, zdrowia, żywność i oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe.

Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspierają przedsięwzięcia, w formie instrumentów zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody oraz zarządzania gospodarką wodną i odpadową.

Rządowy Fundusz Dróg

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczyniającej się do poprawy poziomu życia obywateli.

Funduszu ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego.

Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego mają na celu dofinansowanie zadań z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Skierowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz ich osób prawnych. Wyjątek stanowi jeden program – Ochrona zabytków, w ramach którego osoby fizyczne mogą również składać wnioski o wsparcie.

Fundusze norweskie i EOG 2014-2021

Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG) to forma bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię, i Lichtenstein nowym członkom UE – kilkunastu państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom bałtyckim. Głównym celem Funduszy norweskich i Funduszy EOG jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

Za koordynację wdrażania Funduszy norweskich i EOG w Polsce odpowiada Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

Programy w ramach III edycji Funduszy norweskich i EOG będą wdrażane do 2024 r. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r.

Do programów tych należą:

- Rozwój przedsiębiorczości i innowacje,
- Rozwój Lokalny,
- Badania naukowe,
- Edukacja,
- Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu,
- Kultura,
- Zdrowie,
- Sprawiedliwość,
- Sprawy Wewnętrzne,
- Fundusz Współpracy Dwustronnej,
- Pomoc Techniczna,
- Fundusz NGO,
- Social Dialogue-Decent Work.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Jest to kompleksowy program reform i projektów strategicznych. Jego celem jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Powyższy Program ma odbudować kondycję gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu mają być przeznaczone na modernizację technologiczną, trafić do rodzimych firm oraz poprawić jakość życia Polaków i konkurencyjność naszej gospodarki.

W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026.

Środki muszą być przeznaczone na konkretne inwestycje, wpisujące się w kluczowe obszary dla UE: infrastruktura, transport, energia i środowisko, innowacje, cyfryzacja, zdrowie, społeczeństwo oraz spójność terytorialna.

Wobec powyższego Plan odbudowy ma na celu zbudowanie odporności poprzez realizację projektów w następujących obszarach:

1. Odporne społeczeństwo:
  - Ochrona zdrowia.
  - Edukacja.
2. Odporne państwo:
  - Cyfryzacja usług publicznych
  - Infrastruktura i komunikacja
3. Odporna gospodarka:
  - Umiejętności.
  - Nowe technologie.
4. Odporne środowisko:
  - Budynki.
  - Energetyka.

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2027 (PROO) i Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO).

PROO to program bezpośredniego wsparcia rozwoju polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz realizację ich celów statutowych. Dotacje będzie można uzyskać zarówno na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego, ale także np. na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Są uruchamiane konkursy dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków.

Celem FIO jest natomiast dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Dotację można otrzymać na projekt społeczny. Zakres możliwych do zrealizowania działań obejmuje wszystkie obszary działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.

Fundusz Inwestycji Samorządowych

Fundusz Inwestycji Samorządowych zarządzany jest przez Polski Fundusz Rozwoju. Fundusz powstał z myślą o zapewnieniu kapitału niezbędnego dla realizacji inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Fundusz oferuje kilka instrumentów finansowych: kapitał wspólnika/akcjonariusza, pożyczka wspólnika/akcjonariusza, dług podporządkowany względem finansowania bankowego. Samorzady dokonują wyboru wspólnika jako akcjonariusza w trybie procedur konkurencyjnych. Głównymi sektorami objętymi tą formą finansowania są zadania użyteczności publicznej i zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, w tym głównie drogi, ulice, mosty, sektor wodno – kanalizacyjny, infrastruktura społeczna, gospodarka odpadami, transport zbiorowy, ciepłownictwo, ochrona zdrowia. Samorzady mogą pozyskać również środki na obiekty:

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Analiza SWOT – wymiar społeczny	26
Tabela 2. Analiza SWOT – wymiar gospodarczy	26
Tabela 3. Analiza SWOT – wymiar przestrzenny (środowisko i infrastruktura)	27
Tabela 4. Cele strategiczne i operacyjne	32
Tabela 5. Cel strategiczny: 1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania.....	36
Tabela 6. Cel strategiczny 2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa lokalnego. 44	
Tabela 7. Cel strategiczny 3: Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.	51
Tabela 8. Planowane działania, stanowiące kluczowe obszary i kierunki interwencji na terenie gminy Krośniewice	59
Tabela 9. Proponowane wskaźniki monitorowania celów Strategii.....	79
Tabela 10. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030	83
Rysunek 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Krośniewice	61
Rysunek 2. Położenie gminy Krośniewice na tle Obszarów Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim.....	71
Rysunek 3. Strefa przeznaczona do działań rewitalizacyjnych Gminy Krośniewice	74
Rysunek 4. Podział zadań realizacji Strategii.....	77

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr LXIII/382/22
Rady Miejskiej w Krośniewicach
z dnia 29 listopada 2022 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Krośniewice, 03.10.2022 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice
na lata 2023-2030

Zamawiający:

Gmina Krośniewice
ul. Poznańska 5
99-340 Krośniewice

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny
Drzewieckiej – Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant

Ewelina Ziółkowska – Analityk

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy	5
1.2. Zakres merytoryczny Prognozy	6
2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały	8
3. Informacje o zawartości, głównych celach Strategii Rozwoju i powiązaniu jej z innymi dokumentami.....	10
3.1. Przedmiot i główne cele	10
3.2. Powiązanie Strategii Rozwoju z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego	13
4. Charakterystyka ogólna gminy	21
4.1. Położenia administracyjne i geograficzne.....	21
4.3. Warunki klimatyczne	22
5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	23
5.1. Wody powierzchniowe i podziemne	23
5.2. Powietrze	27
5.3. Hałas	34
5.4. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	37
5.5. Zagrożenia poważnymi awariami	38
5.6. Ochrona przyrody i krajobrazu	39
5.7. Gleby i surowce mineralne	43
5.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Strategii, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody	48
6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Strategii Rozwoju	49
7. Przewidywane znaczące oddziaływania Strategii Rozwoju na poszczególne komponenty środowiska	50
7.1. Wprowadzenie	50
7.2. Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju	51
7.3. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne przedsięwzięć określonych w Strategii Rozwoju na środowisko przyrodnicze	73
7.4. Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy	75
7.4.1. Zasoby naturalne.....	76
7.4.2. Ludzie.....	76
7.4.3. Zwierzęta.....	77
7.4.4. Wody powierzchniowe i podziemne	78
7.4.5. Powietrze i klimat.....	79

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice
na lata 2023-2030

7.4.6. Powierzchnia ziemi i krajobraz.....	79
7.4.7. Gospodarka odpadami	80
7.4.8. Zabytki i dobra materialne	81
7.5. Oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną	81
7.5.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz stan flory i fauny.....	82
7.5.2. Oddziaływanie na obszary i obiekty chronione	84
7.6. Relacje między oddziaływaniami.....	89
7.7. Oddziaływania wtórne i skumulowane.....	91
7.8. Decyzje środowiskowe dla poszczególnych inwestycji	91
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Strategii Rozwoju	93
9. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Strategii Rozwoju	96
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	97
11. Napotkane trudności i luki w wiedzy	97
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Strategii Rozwoju oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring.....	98
13. Konsultacje społeczne	103
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	103
15. Spis tabel i rysunków	111

1. Wprowadzenie

1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy

Prognozę Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 sporządzono w celu określenia wpływu na środowisko założonych w niej celów działań strategicznych. Przedmiotowa Prognoza przedstawia możliwe do wystąpienia skutki realizacji Strategii Rozwoju Gminy, wskazując jednocześnie zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym rezultatom oraz sposoby ich minimalizacji. Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji ze znaczącym naciskiem na udział lokalnego społeczeństwa.

Cele zgodne są z następującymi dokumentami:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001);
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003);
3. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, ze zm.);
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003);
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Przepisy art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) zobowiązują organy zarządzające do przeprowadzenia procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednym z dokumentów, dla których wymagane jest sporządzenie dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym jest strategia rozwoju gminy.

Niniejsza Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 oraz Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, a także udostępnieniu społeczeństwu lokalnemu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. Zakres merytoryczny Prognozy

Przedmiotowa prognoza została wykonana zgodnie z zakresem określonym art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) oraz ustaleniami otrzymanymi od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego określającymi zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.

W związku z powyższym Prognoza powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W Prognozie zidentyfikowano potencjalne oddziaływania zadań strategicznych na środowisko naturalne będące skutkiem realizacji Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 wraz z oceną ich natężenia. W Prognozie określono również czy w należyty sposób uwzględniono w Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały

Sporządzając Prognozę oparto się głównie na:

- ustawie z dnia 3 października 2008 r. **o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), która określa sposób postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów,
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. **o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw** (Dz.U. z 2008 r., nr 201, poz. 1237 ze zm.), która uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000,
- dokumentach strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice
na lata 2023-2030

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena, czy i w jaki sposób zadania przyjęte do realizacji w Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 mogą oddziaływać na środowisko naturalne. W pierwszej kolejności sporządzenia Prognozy przeprowadzono analizę, czy i w jakim zakresie zapisy ujęte w Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 będą wspierały realizację celów umieszczonych w dokumentach strategicznych odnoszących się do problematyki środowiska i zrównoważonego rozwoju zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i krajowym. Następnie określono i oceniono istniejący stan środowiska naturalnego gminy oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji Strategii. Następnie dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych planowanych działań na środowisko naturalne. W tym celu posłużono się macierzą skutków środowiskowych elementów środowiska, zaplanowanych działań, która przedstawia w skondensowanej postaci możliwe ich oddziaływanie na środowisko.

Przyjęta w Prognozie macierz stanowi wykres siatki, w wierszach której wpisano zamierzenia Strategii (cele strategiczne), a w kolumnach wskaźniki charakteryzujące i opisujące środowisko.

Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono symbolem:

- **(+)** – realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(0/+)** – brak oddziaływania lub oddziaływanie pozytywne,
- **(0/-)** – brak oddziaływania lub oddziaływanie negatywne,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Za pomocą niniejszej macierzy skutków środowiskowych przeanalizowano skutki środowiskowe planowanych zadań dla następujących elementów:

- obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- zdrowie ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- jakość powietrza,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Pod uwagę wzięto nie tylko bezpośredni wpływ założeń Strategii na środowisko, ale również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko, średnio i długoterminowe, chwilowe, ciągłe, pozytywne i negatywne. Brano także pod uwagę minimalizację lub odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań oraz zasięg przestrzenny.

3. Informacje o zawartości, głównych celach Strategii Rozwoju i powiązaniu jej z innymi dokumentami

3.1 Przedmiot i główne cele

Przedmiotem Prognozy jest Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030, w której określone zostały główne kierunki rozwoju Gminy, w tym cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań oraz działania planowane do realizacji w najbliższych latach.

Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 składa się z dwóch głównych części:

- 1) wniosków z diagnozy strategicznej,
- 2) określenia strategii rozwoju, w tym wizji i misji, celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań strategicznych i oczekiwanych rezultatów ich realizacji.

Celem diagnozy jest analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy uwzględniając przy tym jej przestrzenne uwarunkowania. Diagnoza jest punktem

wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i działań.

W drugiej części przedstawiono plan działań Gminy Krośniewice do 2030 roku w oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy. W części tej określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

Ustawa o samorządzie gminnym stanowi, że do zakresu działania gmin należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, a zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do jej podstawowych zadań. Przepisy te mają duży wpływ na sformułowanie misji Gminy, albowiem zaspokajanie potrzeb wspólnoty jest tym, do czego zostało powołane.

W związku z powyższym misja Gminy brzmi następująco: Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców poprzez rozbudowę bezpiecznej infrastruktury społecznej, technicznej i rekreacyjnej, tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz z zachowaniem i rozwojem istniejących walorów kulturowych i krajobrazowych Gminy Krośniewice.

Wizja rozwoju natomiast, określająca stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć brzmi: W 2030 roku Gmina Krośniewice jest miejscem zapewniającym mieszkańcom wysoki poziom życia, otwartym dla inwestorów z dobrze rozwiniętą infrastrukturą społeczno - techniczną i rekreacyjną. Dbą o swoje środowisko przyrodnicze oraz kultywuje dziedzictwo kulturowe.

Z kolei cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy. Wytarczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 określono 3 cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym:

Wymiar społeczny:

1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania,

Wymiar gospodarczy:

2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa kulturowego .

Wymiar przestrzenny (środowisko i infrastruktura):

3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.

Wymiary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania i cele zrealizowane w jednym wymiarze rozwojowym wpływają na realizację zadań i celów w innym, dzięki czemu powstaje efekt synergii wzmacniający osiągnięcie wymaganych wskaźników, co tylko przyspiesza realizację określonej wizji rozwoju Gminy.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 1. Cele strategiczne i operacyjne

Wymiar	Cel strategiczny	Cele operacyjne
SPOŁECZNY	1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania.	1.1. Rozwinięte budownictwo mieszkaniowe.
		1.2. Wysokie standardy infrastruktury społecznej.
		1.3. Zaktywizowane społeczeństwo.
GOSPODARCZY	2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa kulturowego.	2.1. Rozszerzona oferta inwestycyjna Gminy.
		2.2. Podtrzymanie dziedzictwa kulturowego.
		2.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura techniczna.
		2.4. Wysokie kompetencje zawodowe mieszkańców.
PRZESTRZENNY	3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.	3.1. Atrakcyjna przestrzeń publiczna.
		3.2. Spójność zagospodarowania przestrzennego gminy.
		3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE.

Źródło: Opracowanie własne

Przedstawione powyżej cele strategiczne dążą do poprawy jakości życia mieszkańców oraz do poprawy stanu środowiska naturalnego gminy. Analizując cele strategiczne

i operacyjne, oprócz analizy ich pozytywnego wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań przedstawionych w dokumentach nadrzędnych (krajowych, wojewódzkich i powiatowych) oraz równoległych, określonych na szczeblu regionalnym, w tym dokumentów na szczeblu lokalnym. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy bowiem możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej Gminy.

3.2. Powiązanie Strategii Rozwoju z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego

Globalna Agenda 21

Została uchwalona w czerwcu 1992 r. na Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Spraw Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro na tzw. Szczycie Ziemi. Stanowi globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju i wskazuje, w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Agenda składa się z czterech zasadniczych części:

- problemy socjalne i gospodarcze,
- zachowanie i zagospodarowanie zasobów w celu zapewnienia rozwoju,
- wzmocnienia znaczenia ważnych grup społecznych,
- możliwości realizacyjne celów i zadań agendy.

Zasady zrównoważonego rozwoju przyjęte w Agendzie 21 zostały usankcjonowane na szczeblu krajowym, w związku z tym realizacja przedmiotowej Strategii Rozwoju Gminy również uwzględnia założenia z niej wynikające.

Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

Agenda 2030 została przyjęta przez 193 państwa członkowskie ONZ podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r. W jej ramach zdefiniowano 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju. Strategia Rozwoju Gminy wpisuje się w następujące cele dotyczące środowiska naturalnego:

- cel 2: Eliminacja głodu, osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego i lepszego odżywiania oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa:
  - utworzenie systemów zrównoważonej produkcji żywności oraz wdrożenie praktyk odpornego rolnictwa mające zwiększyć wydajność i produkcję, podtrzymać ekosystemy, wzmocnić zdolność przystosowania się do zmian

- klimatycznych, ekstremalnych zjawisk pogodowych, suszy, powodzi i innych katastrof, a także mające stopniowo poprawiać jakość gleby i gruntów;
- cel 3: Zapewnienie wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu:
    - znaczące obniżenie liczby zgonów i chorób spowodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby;
  - cel 4: Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie;
  - cel 6: Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi:
    - poprawienie jakości wody poprzez redukcję zanieczyszczeń, likwidowanie wysypisk śmieci, ograniczenie stosowania szkodliwych substancji chemicznych i innych szkodliwych materiałów; zmniejszenie o połowę ilości nieoczyszczonych ścieków oraz znaczące podniesienie poziomu recyklingu i bezpiecznego ponownego użytkowania materiałów w skali globalnej;
  - cel 7: Zapewnienie wszystkim dostępu do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie:
    - znaczące zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii;
  - cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność;
  - cel 11: Uczynienie miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu;
  - cel 13: Podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom;
  - cel 15: Ochrona, przywracanie oraz promowanie zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymywanie utraty różnorodności biologicznej.

Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030

Jest to unijny dokument mający na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Celem Strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. Założenia Strategii Rozwoju Gminy są przede wszystkim spójne z działaniami z zakresu rozpoczęcia planu odbudowy zasobów przyrodniczych.

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 zawierają ogólnounijne założenia i cele polityki na lata 2021-2030. Do najważniejszych celów na rok 2030 należą:

- ograniczenie o co najmniej 40 proc. emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.),
- zwiększenie do co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii,
- zwiększenie o co najmniej 32,5 proc. efektywności energetycznej.

W październiku 2014 r. ramy polityki zostały przyjęte przez Radę UE. Sprzyjają one zmianom w kierunku gospodarki niskoemisyjnej i tworzeniu efektywnego i bezpiecznego systemu energetycznego. Należy podkreślić, że dokumenty na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim uwzględniają szereg zobowiązań międzynarodowych związanych z wdrażaniem Dyrektyw UE, a także są spójne ze wspólnotowymi dokumentami programowymi. W związku z tym, dokumenty szczebla lokalnego, takie jak m.in. Strategie Rozwoju Gminy są zgodne z poniższymi dokumentami wyższego rzędu. Zaplanowane do realizacji niektóre zadania w Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 (głównie z celu operacyjnego 3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE) wpływają na realizację celów środowiskowych określonych w dokumencie w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz wzrostu efektywności energetycznej budynków na terenie gminy. W związku z tym, Strategia Rozwoju Gminy jest spójna z określonymi Ramami polityki klimatyczno – energetycznej do roku 2030.

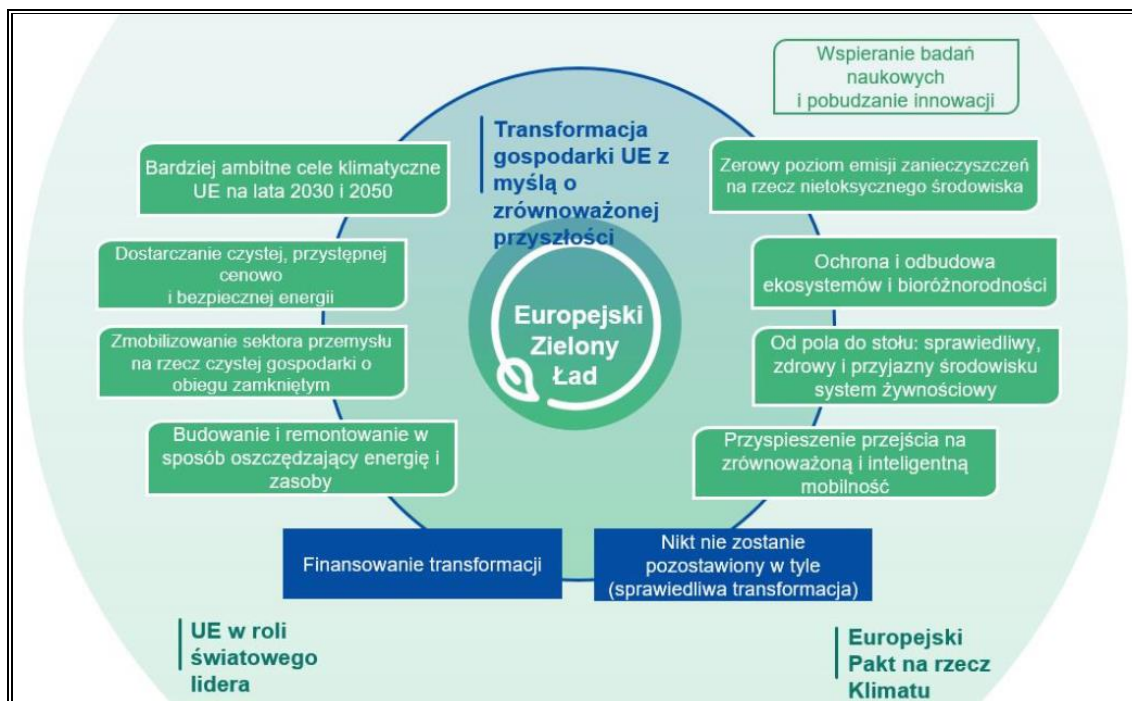
Europejski Zielony Ład

Jest to nowa strategia na rzecz wzrostu, której celem jest przekształcenie UE w sprawiedliwe i prosperujące społeczeństwo żyjące w nowoczesnej,

zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto i w ramach której wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów naturalnych.

Rysunek zamieszczony poniżej przedstawia poszczególne elementy Zielonego Ładu.

Rysunek 1. Elementy Europejskiego Zielonego Ładu

Źródło: <https://eur-lex.europa.eu/>

Do głównych działań zaliczono:

- neutralność klimatyczną,
- ochronę środowiska,
- przejście na czystą energię,
- wydajny, bezpieczny i przyjazny dla środowiska transport,
- zdrowy system żywnościowy dla ludzi i dla planety,
- inwestycje w zieloną przyszłość,
- strategię przemysłową na rzecz konkurencyjnej, ekologicznej i cyfrowej Europy,
- nadania i innowacje sprzyjające transformacji.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy z zakresu ochrony środowiska są spójne z wyżej wymienionymi działaniami.

Europejska Konwencja Krajobrazowa

Europejska Konwencja Krajobrazowa została sporządzona we Florencji 20 października 2000 r. Jest częścią działań Rady Europy w zakresie ochrony naturalnego i kulturowego dziedzictwa, planowania przestrzennego i kształtowania środowiska. Konwencja została ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 r., a weszła w życie 1 stycznia 2005 r.

Podstawowym celem Konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w tym obszarze, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej.

W ramach konwencji podejmowane są działania na rzecz ochrony, planowania i gospodarowania krajobrazem. Do środków ogólnych zaliczamy prawne uznanie krajobrazu, jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, stworzenie procedur udziału społeczeństwa w kreowaniu tej polityki oraz uwzględnienie kwestii krajobrazowych we wszelkich innych politykach, które bezpośrednio lub pośrednio oddziałują na krajobraz.

Wśród środków specjalnych (określonych w art. 6 Konwencji) istotnym elementem działań na rzecz ochrony krajobrazu jest podnoszenie świadomości społeczeństwa oraz innych podmiotów w zakresie wartości krajobrazów, ich roli i wprowadzanych w nich zmian.

Zdania uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy są spójne i przyczyniają się do ochrony zasobów przyrody w tym ochrony krajobrazu. Stąd niniejszy dokument realizuje wyżej wskazane założenia.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia została przyjęta uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- cel szczegółowy I – trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- cel szczegółowy II – rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- cel szczegółowy III – skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Gminę wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także cel szczegółowy II – rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.

3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Krośniewice zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce,
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym,
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów,
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko,
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Krośniewice, obejmujące prace w zakresie przebudowy i modernizacji dróg, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022

Program przyjęty został uchwałą nr 82 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r.

Celem głównym Programu jest: Stworzenie warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami.

Powyższy cel realizowany będzie przez trzy cele szczegółowe:

1. Optymalizacja systemu ochrony dziedzictwa kulturowego.
2. Wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami.
3. Budowanie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego.

Jednym z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice jest rozwój usług kultury oraz ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, w ramach którego prowadzone będą działania realizujące wyżej wymienione cele szczegółowe. Zgodnie z powyższym oba dokumenty są ze sobą spójne.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Strategia została przyjęta uchwałą nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r. i stanowi ona odpowiedź Samorządu Województwa na mieniającą się sytuację polityczną kraju i warunki społeczno-gospodarcze oraz przestrzenne regionu.

Cele strategiczne i wyznaczone do nich cele operacyjne ujęte w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego to:

1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka:
  - 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego;
  - 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego;
  - 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP;
  - 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności;
2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans:
  - 2.1. Rozwój kapitału społecznego;
  - 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców;
  - 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego;
3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń:
  - 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska;
  - 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu;

- 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej;
- 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie;
- 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami;
- 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych.

Dodatkowo w dokumencie wyznaczono cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region.

Wyżej wymienione cele na szczeblu wojewódzkim są spójne z celami rozwojowymi określonymi przez Strategię Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030. Realizacja ich założeń wpłynie na osiągnięcie zakładanych efektów na terenie gminy i województwa łódzkiego.

4. Charakterystyka ogólna gminy

4.1. Położenia administracyjne i geograficzne

Gmina Krośniewice zlokalizowana jest w powiecie kutnowskim, w północnej części województwa łódzkiego. Graniczy od zachodu z gminą Chodów przynależną do województwa wielkopolskiego, od północy z gminami Dąbrowice i Nowe Ostrowy, od wschodu z gminą Kutno, a od południa z gminą Daszyna przynależną do powiatu łęczyckiego. Siedzibą gminy jest miasto Krośniewice, oddalone od stolicy powiatu – Kutna o 15 km.

Gmina Krośniewice zajmuje powierzchnię 94,69 km², z czego obszar miasta zajmuje 4,175 km², a obszar wiejski 90,515 km². Miasto podzielone jest na 6 osiedli, a obszar wiejski na 22 sołectwa, w granicach których znajduje się 45 wsi¹.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar gminy położony jest na terytorium jednego makroregionu fizyczno-geograficznego tj. Niziny Południowowielkopolskiej, gdzie odznaczają się mniejsze jednostki – mezoregiony. Gmina położona jest na obszarze jednego mezoregionu: Wysoczyzna Kłódawska.

---

¹ Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

Tabela 2. Położenie gminy Krośniewice wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Niziny Środkowopolskie
Makroregion	Nizina Południowowielkopolska
Mezoregion	Wysoczyzna Kłodawska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl>

Rzeźba terenu i geologia

Rzeźba terenu gminy jest słabo zróżnicowana. Jedyne urozmaicenie w płaskim krajobrazie stanowią doliny rzeki Ochni, przepływającej wzdłuż północno-wschodnim granicy gminy i jej dopływu Miłonki, która malowniczo wije się z południowego – zachodu aż po północny – wschód. Gmina Krośniewice ma charakter typowo rolniczy.

Zgodnie z danymi GUS największą powierzchnię gminy zajmują użytki rolne, w tym grunty orne. Natomiast lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują tylko około 2,00% ogólnej powierzchni gminy. Do takiej struktury użytkowania gruntów przyczyniła się dobra jakość gleb głównie III i IV klasy bonitacyjnej, płaskie ukształtowanie terenu, sprzyjające warunki klimatyczne oraz rozwinięty system melioracji, którym pokryty jest prawie cały wiejski obszar gminy. Pod tym względem gmina nie wyróżnia się na tle wiejskich gmin powiatu kutnowskiego. Jednak na tle gmin województwa łódzkiego, należy do obszarów o najlepszych warunkach dla rolnictwa i jednocześnie najmniejszej lesistości.

Osuwiska

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO – dostęp wrzesień 2022 r.), na terenie gminy nie zostały przeprowadzone badania w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemskich/skalnych.

4.3. Warunki klimatyczne

Gmina Krośniewice pod względem klimatycznym leży w obrębie łódzkiego regionu klimatycznego, należącego do strefy położonej pomiędzy wpływami oceanicznymi i kontynentalnymi.

Warunki klimatyczne charakteryzują się średnioroczną temperaturą powietrza wynoszącą około 7,5°C. Najzimniejszym miesiącem jest luty – 3°C, a najcieplejszym lipiec 15°C. Przeważają wiatry z kierunku zachodniego. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,8 m/s.

Przeciętna długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 210 – 213 dni, a suma rocznych opadów wynosi ok. 530 mm. Średnia roczna wilgotność względna wynosi ok. 80% (najwyższa jest w grudniu, a najniższa w maju i czerwcu). Warunki klimatu lokalnego na terenie gminy są zróżnicowane. Najkorzystniejsze warunki klimatyczno-zdrowotne występują w obrębie: terenów otwartych wysoczyzn - na obszarach o korzystnej ekspozycji południowej – dobre nasłonecznienie, dobre warunki termiczne, znaczne wyniesienie ponad dno doliny - dobre przewietrzanie terenu, dobre warunki wilgotnościowe, rzadkość występowania mgieł.²

5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

5.1. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar gminy położony w zlewni rzek Wisły (region wodny Środkowej Wisły) i Odry (region wodny Warty). Przez południowo – zachodnią część gminy przebiega dział wodny I-go rzędu oddzielający zlewnię rzeki Wisły od zlewni rzeki Odry. Sieć rzeczna gminy tworzy rzeka Miłonka wraz z mniejszymi ciekami. Długość rzeki wynosi około 20 km, w tym około 15 km w granicach administracyjnych gminy Krośniewice. Miłonka płynie przez tereny rolne łagodną doliną, bez wyodrębnionych w topografii terenu, obszarów terasy zalewowej. Charakteryzują ją jedne z najniższych w Polsce przepływy wód. Pod względem wód stojących na terenie gminy występują jedynie stawy naturalnie zasilane w wodę z sieci rzecznej oraz z płytkich wód gruntowych. Największa koncentracja stawów występuje w dolinie rzeki Miłonki. W południowej części gminy zlokalizowanych jest kilkanaście stawów oraz zbiorników wodnych przy dawnych zespołach dworsko-parkowych oraz w wyrobiskach poeksploatacyjnych³.

Do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych znajdujących się na terenie gminy należą: Dopływ spod Waclawowa (RW20001727218529), Miłonka (RW2000172721849), Ochnia od źródeł do Miłonki bez Miłonki (RW2000232721839) oraz Rgilewka do Strugi Kielczewskiej (RW6000171833249).

---

² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krośniewice na lata 2019 - 2023 z perspektywą do 2027 roku. Uchwała nr VI/31/19 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 11 marca 2019 r.

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice
na lata 2023-2030

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę stanu wód powierzchniowych JCWP rzecznych, w obszarze których leży gmina Krośnice. Ocena stanu przedmiotowych wód wykazała, że odznaczają się one złym stanem wód. Szczegółowe wyniki oceny przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie gminy Krośnice

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Typ monitoringu	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Dopływ spod Wacławowa	RW20001727218529	MO	1 (2018)	>1 (2018)	>2 (2018)	-	3 umiarkowany potencjał ekologiczny (2018)	-	zły stan wód (2018)
Miłonka	RW2000172721849	MO	4 (2019)	>1 (2017)	>2 (2019)	-	4 słaby stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2017)	zły stan wód (2019)
Ochnia od źródeł do Miłonki bez Miłonki	RW2000232721839	MD, MO, MD/MO	2 (2019)	>1 (2017)	>2 (2019)	-	3 umiarkowany potencjał ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2017)	zły stan wód (2019)
Rgilewka do Strugi Kielczewskiej	RW6000171833249	MO	2 (2021)	4 (2018)	>2 (2021)	-	3 umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły stan wód (2021)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Na obszarze gminy obecnie obowiązuje aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Odry na lata 2016-2021 (aPGW), której okres obowiązywania został wydłużony do 22 grudnia 2022 r., zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2368). Ponadto w chwili sporządzania niniejszego Dokumentu przygotowywany jest projekt II aktualizacji Planu gospodarowania wodami, który będzie obowiązywać w latach 2022-2027. Znajdują się w nim działania dla gminy, zmierzające do poprawy stanu wód.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice (Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.), na podstawie „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”, sporządzonego na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie na terenie gminy występują:

- zagrożenie powodziowe w dolinie rzeki Ochni w miejscowości Skłóty,
- tereny narażone na okresowe zalewanie znajdujące się w sąsiedztwie rzeki Miłonki w mieście Krośniewice przy ulicy Łąkowej oraz w miejscowościach Miłonice, Zosinek, Morawce, Szubina i Skłóty.

Najbardziej zagrożonym terenem są obszary zamieszkałe i zurbanizowane, które bezpośrednio sąsiadują z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią oraz są narażone na okresowe zalewanie.

Wody podziemne

Zgodnie z definicją zawartą w Ramowej Dyrektywie Wodnej (2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r., **jednolite części wód podziemnych** (dalej jcwpd) obejmują wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiającymi pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Według podziału Polski na 172 JCWPd, teren gminy Krośniewice leży na obszarze dwóch **Jednolitych Częściach Wód Podziemnych**, JCWPd nr 62 (PLGW200062) i JCWPd nr 63 (PLGW200063).

Kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) JCWPd badanych w ramach monitoringu diagnostycznego w roku 2019, wykonana przez PIG-PIB, wykazała stan ogólny dobry JCWPd nr 63 oraz stan ogólny słaby JCWPd nr 62⁴. JCWPd nr 62 jest w dobrym stanie ilościowym, ale w słabym stanie chemicznym, w związku z czym jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego i posiada odstępstwo poprzez ustalenie celów mniej rygorystycznych z uwagi na brak możliwości technicznych.⁵

Obszar gminy znajduje się w granicach jurajskiego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – GZWP Nr 226 Krośniewice - Kutno. Jest to zbiornik w utworach górnej jury o charakterze szczelinowo – krasowym zajmujący powierzchnię 1 109 km². Zbiornik został utworzony w celu ochrony zasobów wody podziemnej o dużej waloryzacji. Są to wody o małej wrażliwości na wpływ czynników antropogenicznych, położone w dobrze izolowanych strukturach hydrogeologicznych. Południowo - wschodnią część gminy zaliczono do obszarów ochrony tego zbiornika.⁶

System zaopatrzenia w wodę gminy Krośniewice oparty jest na dwóch wodociągach, zasilanych z dwu niezależnych stacji ujmowania i uzdatniania wody:

— wodociąg Krośniewice ze stacją wodociągową przy ul. Toruńskiej pracujący w oparciu o czwartorzędowo - trzeciorzędowe ujęcie wody, składające się z czterech studni głębinowych o zasobach zatwierdzonych w kategorii B w wysokości 150 m³/h. Ujęcie posiada Decyzję Starosty Kutnowskiego na pobór wody ważną do 2032 r. oraz Decyzję Starosty Kutnowskiego na wprowadzanie wód popłucznych ważną do 30.06.2022 r. Sieć wodociągowa doprowadza wodę do miasta Krośniewice i wsi: Bardzinek, Bielice, Iwiczna, Kajew, Kopy, Morawce Stare, Pniewko, Pomarzany, Teresin, Ostałów, Suchodoły (część północna), Raszynek, Teresin, Tumidaj i Zosinek. Niewielkie ilości wody dostarczane są do wsi Perna w gminie Ostrowy.

⁴ Raport z oceny stanu Jednolitych Części Wód Podziemnych w Dorzeczach – stan na rok 2019. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Państwowa Służba Hydrogeologiczna

⁵ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Strefa ochrony sanitarnej bezpośredniej w pełni zamyka się w granicach działki stacji wodociągowej, na której jest zlokalizowane ujęcie. Nie ma ustanowionej strefy ochrony pośredniej.

- wodociąg Nowe pracujący w oparciu o trzeciorzędowe ujęcie wody, składające się z trzech studni głębinowych o zasobach zatwierdzonych w kategorii B w wysokości 70 m³/h, przy depresji 22,00 m. Ujęcie posiada Decyzję Starosty Kutnowskiego na pobór wody ważną do 2032 r. oraz Decyzję Starosty Kutnowskiego na wprowadzanie wód popłucznych ważną do 30.06.2022 r. Sieć wodociągowa doprowadza wodę do mieszkańców wsi w obrębach: Nowe, Pawlikowice, Pomarzany, Morawce-Krzewie, Witów, Szubsk Duży, Szubsk Towarzystwo, Luboradz, Zieleniew, Wymysłów, Zalesie, Jankowice, Wychny i część południowa wsi Suchodoły.

Strefa ochrony sanitarnej bezpośredniej w pełni zamyka się w granicach działki stacji wodociągowej, na której jest zlokalizowane ujęcie. Nie ma ustanowionej strefy ochrony pośredniej⁷.

5.2. Powietrze

Powietrze atmosferyczne

Powietrze atmosferyczne należy do najważniejszych chronionych komponentów środowiska przyrodniczego. Obowiązujące regulacje prawne odnoszą się przede wszystkim do jego jakości oraz kontroli emisji w postaci pozwoleń na emisję gazów i pyłów. Ze względu na porozumienia międzynarodowe, ochrona powietrza atmosferycznego obejmuje również warstwę ozonową i klimat.

W polskim prawie środowiskowym zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego są określone głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza, jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie – Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane jako *emisja, która może*

---

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r., Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

Postępująca urbanizacja przyczynia się do wzrostu liczby źródeł emisji zanieczyszczeń. Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych;
- źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją;
- źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej i technologicznej.

Emisja punktowa pochodzi głównie z dużych zakładów przemysłowych emitujących pyły, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla oraz metale ciężkie. Na terenie gminy funkcjonuje Podstrefa Krośniewice w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Łódzkiej SSE), która obejmuje swoją powierzchnią łącznie 4,3387 ha.

Emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych to tzw. emisja liniowa. System komunikacyjny ma istotny wpływ na stan jakości powietrza głównie z tytułu transportu drogowego. Poziom zanieczyszczenia powietrza jest zależny od natężenia ruchu na poszczególnych trasach komunikacyjnych. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależna jest od ilości i rodzaju samochodów oraz rodzaju stosowanego paliwa, jak również od procesów związanych ze zużyciem opon, hamulców, a także ścierania nawierzchni dróg. Emisję związaną z ww. procesami zalicza się do tzw. emisji poza spalinowej. Dodatkowy wpływ na wielkość emisji pyłu PM10 ma tzw. emisja wtórna (z unoszenia) pyłu PM10 z nawierzchni dróg.

Największa emisja liniowa występuje wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia powietrza oraz hałas komunikacyjny ważne jest prowadzenie działań naprawczych, w tym mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (w tym pyłu zawieszonego i hałasu), poprzez przywrócenie wymaganych standardów dróg lokalnych i regionalnych oraz wykorzystanie mniej uciążliwych dla środowiska form ruchu, tj. ruch pieszy i rowerowy. W celu redukcji emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych

warto kontynuować działania polegające na poprawie stanu technicznego dróg już istniejących (w tym również likwidacja nieutwardzonych poboczy), co będzie również dodatkowym istotnym elementem przyczyniającym się do zmniejszenia unosu pyłu z dróg również w okresie bezopadowym.

Na terenie gminy Krośniewice, największa emisja liniowa występuje w obrębie dróg krajowych nr 91 (relacji Gdańsk – Łódź – Katowice) i 92 (relacji Warszawa – Poznań) oraz drogi wojewódzkiej nr 581 (relacji Gostynin - Krośniewice). Jest to główna przyczyna zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy w wyniku emisji liniowej.

Do ograniczenia emisji ze źródeł liniowych na terenie gminy przyczynią się głównie inwestycje w zakresie przebudowy/modernizacji szlaków komunikacyjnych. Korzystny wpływ na ograniczenie tego rodzaju emisji wywierają również kampanie społeczne o tematyce proekologicznej (zachęcanie do korzystania ze środków transportu publicznego), ekonomicznego podróżowania samochodem (zorganizowanie dojazdów przy maksymalnym wykorzystaniu liczby miejsc w pojeździe, co zmniejsza koszty podróży i jednocześnie ogranicza emisję zanieczyszczeń na skutek mniejszej ilości spalonego paliwa) lub jeśli to tylko możliwe, zastąpienie samochodu rowerem.

Źródłem emisji powierzchniowej, pochodzącej z sektora bytowego, są lokalne kotłownie i paleniska domowe. Na terenie gminy Krośniewice część mieszkańców ogrzewa swoje domy węglem, co przyczynia się do emisji dwutlenku siarki, tlenu azotu, pyłów, sadzy oraz tlenu węgla i węglowodorów aromatycznych. W konsekwencji zaobserwować można zjawisko tzw. „niskiej emisji”, czyli emisji pochodzącej ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej 40 - metrów wysokości. Zjawisko to jest obserwowalne na terenach zwartej zabudowy, charakteryzującej się brakiem możliwości przewietrzania.

Sposobem ograniczenia niskiej emisji jest termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej, których przegrody zewnętrzne nie spełniają warunków technicznych w zakresie wartości współczynnika przenikania ciepła. Docieplenie ścian zewnętrznych, stropów lub stropodachów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz usprawnienia w zakresie instalacji c.o. i c.w.u. wiążą się z istotnym ograniczeniem zapotrzebowania budynku na ciepło, co znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w ilości spalanej paliwa, a w rezultacie emisji zanieczyszczeń.

Stan powietrza

Województwo łódzkie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, gmina Krośniewice należy do strefy łódzkiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM₁₀, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM_{2,5}.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
  - **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
  - **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który

powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty, tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy łódzkiej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice
na lata 2023-2030

Tabela 4. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy łódzkiej, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
Faza I	Faza II														
Strefa łódzka	PL1002	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021

Tabela 5. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2021 w strefie łódzkiej, z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]
BaP	Poziom docelowy	Śr. roczna	1045,2	5,9%	730 250	45,5%
Pył PM10	Poziom dopuszczalny	Śr. 24-godz.	207,6	1,2%	269 106	16,8%
Pył PM2,5	Poziom dopuszczalny (I faza)	Śr. roczna	24,4	0,14%	32 235	2,0%
	Poziom dopuszczalny (II faza)	Śr. roczna	136,2	0,8%	201 334	12,5%
Ozon	Poziom celu długoterminowego	Śr. 8-godz.	17 654,4	99,1%	1 598 652	99,5%

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Roczna ocena jakości powietrza za 2021 r. w strefie łódzkiej wykazała przekroczenia następujących standardów emisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (kryterium ochrona zdrowia) – pył PM₁₀ (śr. 24-h); pył PM_{2,5} (śr. roczna);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (II faza), (kryterium ochrona zdrowia) – pył PM_{2,5} (śr. roczna);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – benzo(a)piren B(a)P (śr. roczna);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia) – ozon O₃ (max 8-h);

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy emisyjne na terenie strefy łódzkiej były dotrzymane. Teren gminy Krośniewice znalazł się w obszarze przekroczeń poziomu dopuszczalnego celu długoterminowego ozonu (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin). W celu przywrócenia obowiązujących standardów należy podjąć działania na rzecz poprawy jakości powietrza we wskazanych obszarach, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne wartości. Na terenie gminy głównym źródłem zanieczyszczeń są indywidualne kotłownie, które zaopatrują w ciepło budynki mieszkalne, użyteczności publicznej oraz podmioty gospodarcze. Spalany jest w nich głównie olej opałowy i węgiel oraz w mniejszym stopniu biomasa.

W ostatnich latach Gmina Krośniewice realizowała przedsięwzięcia z zakresu termomodernizacji oraz wymiany źródła ciepła w obiektach użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, które miały wpływ na poprawę jakości powietrza. Dofinansowywano również z budżetu Gminy modernizację systemów ogrzewania ograniczającą emisję zanieczyszczeń w lokalnych budynkach mieszkalnych.

Na terenie gminy funkcjonuje również gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny „Czyste Powietrze”, który znajduje się w siedzibie Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Krośniewicach. W Gminny Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym „Czyste Powietrze”, mieszkańcy mogą skorzystać z doradztwa i pomocy przy wypełnianiu wniosków do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, na wymianę pieca i termomodernizację budynków mieszkalnych.

5.3. Hałas

Rozwój gospodarczy charakteryzuje się m.in. budową nowych zakładów przemysłowych, modernizacją już istniejących oraz rozbudową infrastruktury komunikacyjnej. Sytuacja ta wpływa na wzrost zagrożenia hałasem. Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16-16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Dopuszczalne poziomy hałasu dla wskaźników długookresowych i krótkookresowych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112). Hałas pochodzenia antropogenicznego dzieli się w zależności od sposobu powstawania, na hałas komunikacyjny i przemysłowy:

- hałas przemysłowy jest to hałas stworzony przez źródła zlokalizowane wewnątrz i na zewnątrz obiektów budowlanych różnego typu. Bywa on najczęstszą przyczyną skarg ludności. Wynika to między innymi z faktu, że hałasy tego typu mają najczęściej charakter ciągły, często o bardzo dokuczliwym brzmieniu. Największymi źródłami są zakłady przemysłowe, wytwórcze i rzemieślnicze,
- hałas komunikacyjny pochodzi od środków transportu lotniczego, kolejowego i drogowego. Szczególnie narażone są tereny znajdujące się w pobliżu większych tras komunikacyjnych. Wynika to z dużej dynamiki wzrostu ilości środków transportu, zwłaszcza pojazdów samochodowych notowanego w ostatnich latach oraz wzmożonego ruchu tranzytowego (towarowego i osobowego) w komunikacji międzynarodowej.

Wysokie częstotliwości i natężenia dźwięków są zjawiskiem niepożądanym, dokuczliwym i szkodliwie działającym na zdrowie i komfort życia. Skutkami przebywania w otoczeniu narażonym na hałas mogą być uszkodzenie słuchu, niepokój, zmęczenie układu nerwowego, obniżenie czułości wzroku, utrudnienie porozumiewania się, niekorzystne wpływanie na sen i odpoczynek człowieka, a także zmniejszenie wydajności w środowisku pracy.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Hałas przemysłowy

Dominującymi źródłami hałasu przemysłowego są: instalacje wentylacji ogólnej, odpylania i odwiórowania, sprężarki, chłodnie, maszyny tartaczne, maszyny stolarskie, maszyny do plastycznej obróbki metalu, maszyny budowlane, wężły betoniarskie, sieczkarnie, specjalistyczne linie technologiczne, transport wewnątrzzakładowy oraz urządzenia nagłaśniające.

Na terenie gminy funkcjonuje Podstrefa Krośniewice w ramach Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Łódzkiej SSE), której łączna powierzchnia obejmuje około 4,3387 ha. Występuje tu również wiele innych terenów inwestycyjnych. Stanowią one potencjalne lokalne zagrożenie hałasem.

Hałas komunikacyjny

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej. Zieleń izolacyjna stanowi skuteczny środek ograniczający niekorzystny wpływ w zakresie emisji substancji do powietrza, jednakże jej skuteczność w zakresie ochrony przed hałasem jest ograniczona i zależy od szerokości pasa zieleni, jej wysokości, gęstości i doboru gatunków. Głównym źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie gminy jest ruch na drogach krajowych nr 91 i 92 oraz drodze wojewódzkiej nr 581.

Badania natężenia hałasu

Według danych ze strony Głównego Inspektoratu Ochrony środowiska, RWMS w Łodzi na terenie gminy Krośniewice w latach 2018-2020 nie wykonywano pomiarów środowiskowych hałasu.

W roku 2019, w ramach realizacji programu państwowego monitoringu środowiska województwa łódzkiego na lata 2016-2020, Centralne Laboratorium

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Badawcze GIOŚ⁸ Oddział w Łodzi wykonało pomiary hałasu drogowego łącznie w 12 punktach pomiarowych, w tym w 4 punktach zlokalizowanych na terenie miasta Krośniewice. Trzy punkty zlokalizowane przy ul. Toruńskiej 9, ul. Poznańskiej 15 i ul. Kutnowskiej 28 służyły do pomiarów krótkookresowych, ograniczonych do jednej doby, określonych wskaźnikami L_{AeqD} ⁹ i L_{AeqN} ¹⁰. Natomiast jeden punkt zlokalizowany przy ul. Łęczyckiej 34 służył do pomiarów długookresowych odniesionych do okresu 1 roku, określonych poziomami L_{DWN} ¹¹ i L_N ¹².

Wyniki pomiarów hałasu drogowego na terenie gminy Krośniewice w 2019 r. nie wykazały przekroczenia dopuszczalnego krótkookresowego ani długookresowego poziomu hałasu.¹³

W 2019 r., w ramach realizacji programu państwowego monitoringu środowiska województwa łódzkiego na lata 2016-2020, Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ Oddział w Łodzi wykonało pomiary hałasu kolejowego w dwóch punktach pomiarowych na terenie wsi Krzewie, leżącej na południe od Krośniewic. W obu punktach były to pomiary krótkookresowe ograniczone do jednej doby, określone wskaźnikami L_{AeqD} oraz L_{AeqN} ¹⁴.

Wyniki krótkookresowych pomiarów hałasu kolejowego wykazały w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Krzewie 35, przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu o 1,5 dB porze nocy.

Z dotychczasowych badań poziomów hałasu w środowisku, podejmowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika, że to hałas drogowy w największym stopniu wpływa na jakość klimatu akustycznego na terenie danej gminy oraz województwa łódzkiego. Stąd też ograniczenie jego emisji wymaga największej ilości działań i nakładów finansowych. Pozostałe typy hałasu takie jak np. hałas kolejowy, również wymagają uwagi. Jednakże ich oddziaływanie ma w

---

⁸ GIOŚ - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

⁹ L_{AeqD} - poziom równoważny dla pory dziennej (godz. 6:00 – 22:00).

¹⁰ L_{AeqN} - poziom równoważny dla pory nocnej (godz. 22:00 – 6:00).

¹¹ L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru oraz pory nocy.

¹² L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku.

¹³ Ocena stanu akustycznego środowiska w województwie łódzkim na podstawie monitoringowych pomiarów hałasu z roku 2019. GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

¹⁴ Ocena stanu akustycznego środowiska w województwie łódzkim na podstawie monitoringowych pomiarów hałasu z roku 2019. GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

większości przypadków charakter lokalny, ograniczający się do terenów leżących bezpośrednio w sąsiedztwie źródeł hałasu.¹⁵

5.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1941 ze zm.),
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.), w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wszędzie. Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Zgodnie z art. 3 pkt 18 u.p.o.ś przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

---

¹⁵ Ocena stanu akustycznego środowiska w województwie łódzkim na podstawie monitoringowych pomiarów hałasu z roku 2019. GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Na terenie gminy Krośniewice nie występuje wiele źródeł promieniowania elektromagnetycznego. W kilku miejscach znajdują się nadajniki GSM/UMTS/LTE. Ponadto źródłem pól elektromagnetycznych są linie energetyczne i urządzenia elektromagnetyczne.

Badania PEM

Ostatnie pomiary natężenia pola elektromagnetycznego przeprowadzono w 2020 roku w mieście Krośniewice na pl. Wolności 21. Wynik pomiaru wyniósł 0,4 V/m¹⁶, co wskazuje na brak przekroczenia wartości dopuszczalnej od 28 V/m do 61 V/m¹⁷.

5.5. Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku,
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z wykazem na dzień 31 grudnia 2021 r. opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na obszarze gminy Krośniewice nie funkcjonuje żaden zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR).

Zagrożenie dla mieszkańców i środowiska naturalnego gminy stanowić może funkcjonowanie zakładów przemysłowych oraz transport substancji niebezpiecznych

---

¹⁶ Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 w województwie łódzkim - opracowana na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska. GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

¹⁷ Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019, poz. 2448).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

w ruchu drogowym lub kolejowym. Występowanie w granicach administracyjnych gminy ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał jej rozwoju, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na obszarze gminy skupiony jest na drodze krajowej nr 91 i 92 oraz na drodze wojewódzkiej nr 581. Ponadto przez obszar gminy prowadzą dwie czynne linie kolejowe:

- prowadząca w kierunku wschód-zachód magistrala kolejowa relacji Poznań – Kutno – Warszawa z dwoma przystankami zlokalizowanymi na terenie gminy Krośniewice w miejscowościach: Krzewie i Nowe Kutnowskie,
- linia kolejowa relacji Włocławek – Kutno – Łódź przebiegająca przez północno-wschodnią część gminy.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifityzy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

5.6. Ochrona przyrody i krajobrazu

Powierzchnia gruntów leśnych wg danych GUS na koniec 2021 r. wynosiła 55,00 ha, natomiast lasów 214,48 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) obszaru gminy wyniosła 2,30%, co jest wartością znacznie niższą od średniej wartości dla województwa łódzkiego (21,40%) i kraju (29,6%). Wynika to z charakteru urbanistycznego miasta Krośniewice i rolniczego charakteru jej obszarów wiejskich. Obszar gminy należy do Nadleśnictwa Kutno podlegającego pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Łodzi.

Największe kompleksy leśne gminy znajdują się w okolicach miejscowości Krzewie, Bielce, Suchodoły oraz Zieleniew¹⁸.

---

¹⁸ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krośniewice na lata 2019 - 2023 z perspektywą do 2027 roku. Uchwała nr VI/31/19 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 11 marca 2019 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Tabela 6. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Krośniewice

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2021
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	55,00
Lesistość w %	%	2,30
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	162,75
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	162,75
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	162,75
Grunty leśne prywatne	ha	55,00
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	214,48
Lasy publiczne ogółem	ha	159,48
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	159,48
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	159,48
Lasy prywatne ogółem	ha	55,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
Szata roślinna jest bardzo przekształconym elementem przyrodniczym obszaru. Większość powierzchni stanowi roślinność o charakterze antropogenicznym: związana z działalnością rolniczą, zbiorowiskami segetalnymi i ruderalnymi, przydomowymi ogródkami, ciągami komunikacyjnymi itp. Skład gatunkowy fauny jest wypadkową różnych typów środowisk i siedlisk występujących na omawianym terenie¹⁹.

Skład siedliskowy porastających gminę drzewostanów stanowią przede wszystkim bory świeże i mieszane, w których dominującym gatunkiem jest sosna z domieszką brzozy i dębu. Gospodarka leśna w lasach państwowych i prywatnych prowadzona jest na podstawie planów urządzenia gospodarstw leśnych. Drugim ważnym elementem szaty roślinnej gminy są parki podworskie, stanowiące enklawy zieleni wysokiej w otoczeniu otwartej przestrzeni rolniczej. Są to oazy dla świata fauny, pełnią bardzo ważną funkcję przyrodniczą i ekologiczną, są skupiskiem różnorodnych gatunkowo i wiekowo, niejednokrotnie rzadkich drzew i innych roślin, na ogół z przewagą drzewostanów starszych. Stanowią małe węzły ekologiczne w systemie przyrodniczym gminy. Pozostałą zieleń obszaru stanowią: szpalery przydrożne (ważne, jako swoiste korytarze ekologiczne), zieleń urządzona skupiona wokół obiektów usługowych (głównie szkół, kościołów, cmentarzy), zieleń sadów i ogrodów

¹⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

oraz przydomowa, a także niezwykle ważna zieleń łąkowa w dolinach oraz zieleń śródpolna²⁰.

W szacie roślinnej na obszarze gminy dominują gatunki rodzime, wśród których można wymienić: jesiony, klony, lipy, robinie, kasztanowce, topole, olchy, brzozy, wierzby, jarzęby. Cała zieleń, ze względu na przyrodniczą rolę w mało zadrzewionym krajobrazie gminy powinna podlegać ochronie przed wycinaniem i niszczeniem oraz zabiegom pielęgnacyjnym. Priorytetowo jednak należy traktować ochronę środowiska leśnego, które stwarza największe bezpieczeństwo ekologiczne oraz podnosi wartości krajobrazowe²¹.

Ze świata zwierząt na obszarze lasów w granicach administracyjnych gminy spotkamy gatunki charakterystyczne dla polskiej fauny leśnej, głównie ptactwo i zwierzynę łowną. Ponadto w gospodarstwach rolnych występują zwierzęta hodowlane.

Flora i fauna gminy nie wyróżnia się na tle okolicy czy regionu i reprezentowana jest przez gatunki związane z gospodarką człowieka i siedliskami silnie przez niego przekształconymi.

Zieleń urządzona

Tereny zieleni urządzonej definiowane są, jako tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce,²² promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcem kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Ogólne zestawienie powierzchni terenów zieleni na terenie gminy prezentuje poniższa tabela.

---

²⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

²¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

²² wg GUS - teren zieleni o powierzchni poniżej 2 ha, w którego funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń towarzyszącą placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom użyteczności publicznej, pomnikom itp. oraz bulwom i promenadom. Zielieniec może tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) oraz elementy nasadzeń drzew i krzewów.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Tabela 7. Tereny zielone na obszarze gminy Krośnice

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
Zieleńce	0,90
Zieleń uliczna	2,60
Tereny zieleni osiedlowej	4,98
Parki spacerowo - wypoczynkowe	36,80
Cmentarze	5,30
Razem	50,58

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na obszarze gminy znaczącą część terenu zajmują parki spacerowo-wypoczynkowe – 36,80 ha. Zlokalizowany jest 1 zieleniec, 3 cmentarze oraz zieleń uliczna i tereny zieleni osiedlowej.

Formy ochrony przyrody

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody w granicach administracyjnych gminy znajdują się tylko jedna forma ochrony przyrody i jest nią pomnik przyrody. Jest to drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*) zlokalizowane w miejscowości Głaznów. Pomnik przyrody został utworzony na podstawie Orzeczenia Wojewody Płockiego nr 7 z dnia 27 listopada 1976 r. (Dz. Urz. WRN w Płocku, dn. 22.03.1977 r. Nr 2, poz.16).

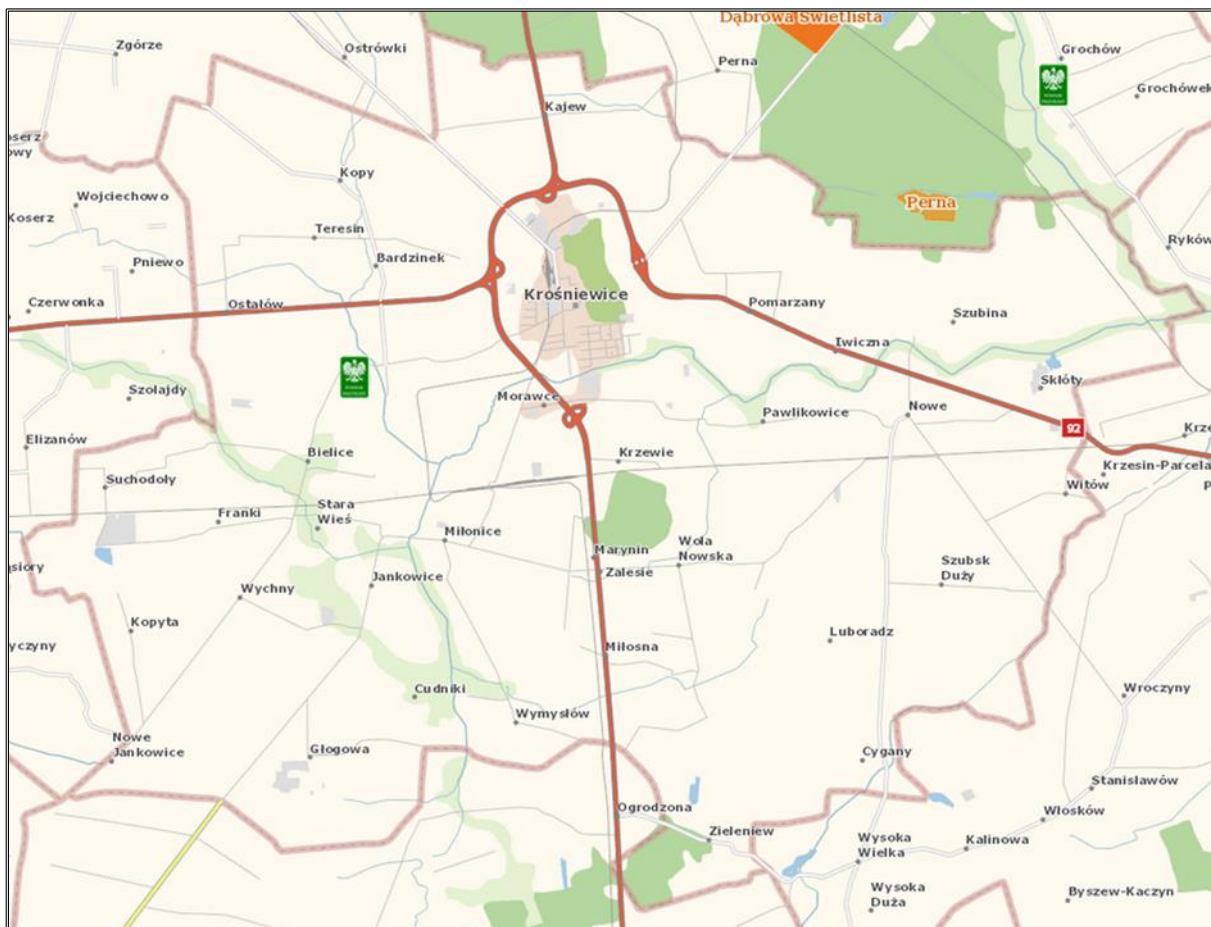
Na terenie gminy zlokalizowany jest również lokalny korytarz ekologiczny rzeki Miłonka oraz przebiegający wzdłuż jej północno-wschodniej granicy korytarz ekologiczny doliny rzeki Ochni o znaczeniu regionalnym²³.

Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację pomnika przyrody na terenie gminy.

²³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośnice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośnicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Rysunek 2. Lokalizacja pomnika przyrody na terenie gminy Krośnice

Legenda:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoserwis, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

5.7. Gleby i surowce mineralne

Gleby

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów);

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków;
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych – droga krajowa i wojewódzka (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalni lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Jednym z głównych problemów związanym z uprawą gleb jest ich zakwaszenie. Skutkiem zakwaszenia jest m.in. zmniejszenie się żyzności i jakości gleby. Przyczyny zakwaszenia możemy podzielić na dwie grupy: naturalne oraz antropogeniczne, przy czym należy zwrócić uwagę, że kwasowość najczęściej powodowana jest przez te pierwsze. Do naturalnych, wynikających z procesów przyrodniczych zalicza się erupcje wulkaniczne i ekshalacje, pożary lasów, procesy utleniania, humifikacja (powstawanie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

próchnicy w glebach) oraz inne naturalne czynniki glebowo-klimatyczne. Natomiast przyczynami antropogenicznymi są te wywołane przez człowieka. Do najważniejszych należą wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia powietrza, intensywny chów zwierząt użytkowych czy stosowanie fizjologicznie kwaśnych nawozów mineralnych.

Większość obszaru gminy pokrywają gleby brunatne właściwe wykształcone z glin i piasków gliniastych oraz gleby bielcowe i pseudobielcowe wykształcone z piasków gliniastych. Ponadto przeważają kompleksy rolniczej przydatności gleb – pszenne dobry oraz żytni dobry i bardzo dobry. Większa część gminy posiada bardzo dobre warunki glebowe, co potwierdzają poniżej przedstawione klasy gleb i ich udział procentowy w powierzchni gminy:

- gleby klasy II - 8%,
- gleby klasy III – 55%,
- gleby klasy IV - 27%,
- gleby klasy V – 8%,
- gleby klasy VI - 2%²⁴.

Jak wynika z powyższego zestawienia, gmina charakteryzuje się powszechnością gleb klas III – IV. Najlepsze kompleksy gleb posiadających II i III klasę bonitacyjną występują w miejscowościach: Teresin, PGR Błonie i Głaznów, Pomarzany, Morawce, Krzewie, Szubina, Nowe, Kopy, PGR Głogowa, Wychny, Witów, Pawlikowice. Najśłabszą wartością rolniczą cechują się gleby V - VI klasy bonitacyjnej znajdujące się na południu gminy oraz na niewielkich powierzchniach przy północnej granicy gminy. W dolinach rzek i obniżen terenowych występują użytki zielone kompleksu średniego, wykorzystywane jako łąki i pastwiska, na madach, glebach torfowych, czarnych ziemiach, murszach o zróżnicowanej wartości rolniczej, głównie IV - VI klasy bonitacyjnej, miejscami II - III klasy²⁵.

Gleby II i III klasy bonitacyjnej powinny być użytkowane rolniczo. Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2021 poz. 1326 ze zm.) oraz z ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2021 poz. 2163), gleby klas I – III w granicach

²⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

²⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

administracyjnych gminy podlegają ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze. W przypadku zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze stanowiących użytki rolne klas I – III, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 0,5 ha, konieczne jest uzyskanie zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Pozostałe gleby na obszarze gminy (klas IV-VI oraz pochodzenia organicznego i torfowiska) oraz wszystkie gleby w granicach administracyjnych miast nie podlegają obowiązkowi uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, wynikającej z ustaw, o których mowa wyżej. W 2003 r. uzyskano zgodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów klas II i III:

- łącznej powierzchni 91,80 ha położonych na terenie gminy Krośniewice,
  - o łącznej powierzchni 23,01 ha położonych na terenie miasta Krośniewice
- oraz Wojewody Łódzkiego na przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów klas IV o łącznej powierzchni 29,39 ha z terenu gminy Krośniewice.²⁶

Badania monitoringowe gleb

Na obszarze gminy Krośniewice nie znajduje się punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu gleb ornych oraz nie jest prowadzony monitoring chemizmu gleb ornych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi.²⁷

Złóża, tereny i obszary górnicze

Na obszarze gminy znajduje się 5 udokumentowanych lokalizacji złóż kopalin, z czego 2 są to złoża zagospodarowane, 1 to złożo rozpoznane szczegółowo, 1 to złożo o zasobach prognostycznych oraz 1 złożo skreślone z bilansu zasobów.

Tabela 8. Charakterystyka złoża położonego na terenie gminy Krośniewice

Nr złoża	Nazwa złoża	Kopalina wg NKz	Stan zagospodarowania
KN 19474	Godzięby-Luboradz	Złoża piasków budowlanych [piaski różnoziarniste dla budownictwa i drogownictwa (dolna i górna warstwa nasypów drogowych, do stabilizacji	złożo rozpoznane szczegółowo (złożo częściowo zawodnione)

²⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

²⁷ https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/; <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-jakosci-gleby-i-ziemi>.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Nr złoża	Nazwa złoża	Kopalina wg NKz	Stan zagospodarowania
		cementem i wapnem, do zimowego utrzymania dróg); bez przeróbki kopaliny w granicach złoża i obszarach sąsiednich]	
WB 766	Krośniewice	Złóża węgla brunatnych energetycznych [zasoby potencjalne poza kryteriami, ze względu na duży wskaźnik N:W (duża głębokość zalegania pokładów węgla). Parametry górnictwo-geologiczne złoża oraz parametry jakościowe węgla podano dla pokładów pozabilansowych, gdyż w złożu brak pokładów bilansowych. Nr CAG: 3928/412.]	złóże o zasobach prognostycznych
KN19058	Zieleniew EKO BUD	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	złóże zagospodarowane
KN 15695	Zieleniew I	Złóża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	złóże zagospodarowane
KN 16443	Zieleniew II	Złóża piasków budowlanych [piaski dla celów budownictwa i drogownictwa; przerosty płonne glin piaszczystych o gr. 0,2-0,5m (objętościowo około 5% kubatury złoża); bez przeróbki kopaliny w granicach złoża i obszarach sąsiednich]	złóże skreślone z bilansu zasobów

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

Na obszarze gminy znajdują się również aktualne przestrzeni górnicze, które wskazano w poniższej tabeli. Dwie z nich posiadają status aktualny oraz dwie status zniesiony.

Tabela 9. Aktualne przestrzenie górnicze na obszarze gminy Krośniewice

Nazwa przestrzeni	Nr w rejestrze	Status
Zieleniew EKO BUD	10-5/10/1033	aktualny
Zieleniew IIA	10-5/9/907a	zniesiony

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Nazwa przestrzeni	Nr w rejestrze	Status
Zieleniew II	10-5/9/907	zniesiony
Zieleniew I	10-5/7/602	aktualny

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

5.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Strategii, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody

Poniżej przedstawiono najistotniejsze problemy w zakresie ochrony środowiska występujące na terenie gminy Krośniewice z podziałem na poszczególne obszary objęte potencjalnym znaczącym oddziaływaniem.

Wody powierzchniowe i podziemne: zły stan wód powierzchniowych oraz występujące braki w infrastrukturze kanalizacyjnej.

Powietrze: położenie gminy w obszarze przekroczeń poziomu dopuszczalnego celu długoterminowego ozonu (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin), indywidualne źródła ciepła, wykorzystujące w celach grzewczych paliwa stałe o niekorzystnych parametrach, emisja liniowa pochodząca ze środków transportu.

Hałas: wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego oraz stan techniczny części dróg.

Promieniowanie elektromagnetyczne: rozwój telefonii komórkowej, niska świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń płynących z pól elektromagnetycznych na życie i zdrowie człowieka oraz wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Zagrożenie poważnymi awariami: zły stan techniczny dróg oraz wzrastające natężenie ruchu.

Ochrona przyrody i krajobrazu: zanieczyszczenie wód, zmiana sposobu użytkowania terenu, zabudowa, zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe.

Gleby i surowce mineralne: degradacja gleb w związku z działalnością rolniczą i użytkowaniem sztucznych nawozów, zanieczyszczenia gleb spowodowane korzystaniem ze zbiorników bezodpływowych.

6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Strategii Rozwoju

Misją Gminy Krośniewice określoną w Strategii Rozwoju Gminy jest: Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców poprzez rozbudowę bezpiecznej infrastruktury społecznej, technicznej i rekreacyjnej, tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i turystyki z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz z zachowaniem istniejących walorów kulturowych i krajobrazowych Gminy Krośniewice.

W związku z powyższym, wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Strategii mają na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców. W efekcie nastąpi poprawa jakości życia mieszkańców oraz poprawa stanu środowiska naturalnego.

Brak realizacji Strategii, a dokładniej zaplanowanych działań strategicznych, może wiązać się z ryzykiem pogorszenia stanu środowiska naturalnego, co w konsekwencji ma negatywne przełożenie na zdrowie mieszkańców i warunki życia oraz spadek atrakcyjności obszaru gminy.

Brak realizacji Strategii może wpłynąć na:

- pogorszenie stanu środowiska naturalnego, w tym wzrost zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery i pogorszenie jakości powietrza oraz wód, pogorszenie klimatu akustycznego, degradację gleb,
- wzrost zagrożenia powodziowego,
- obniżenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych gminy,
- zmniejszenie atrakcyjności gminy,
- pogorszenie stanu infrastruktury technicznej na terenie gminy,
- zmniejszenie dostępności komunikacyjnej,
- obniżenie warunków życia mieszkańców,
- spowolnienie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Analizując powyższe podpunkty, niewątpliwie można stwierdzić, iż niepodjęcie działań w ramach celów strategicznych zaplanowanych w Strategii, będzie wywierać dalszą, pogłębiającą się, negatywną presję na środowisko naturalne, co w końcowym efekcie spowoduje jego postępującą degradację.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania Strategii Rozwoju na poszczególne komponenty środowiska

7.1. Wprowadzenie

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano działania strategiczne planowane do realizacji w ramach poszczególnych celów Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030. W stosunku do każdego działania przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne).

Próbie oceny i identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko planowanych działań dokonano w tabelach w tzw. macierzach skutków środowiskowych, które są syntetycznym zestawieniem możliwych pozytywnych, skutków środowiskowych negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, krótkoterminowych, długoterminowych oddziaływań.

Stopień i zakres oddziaływania zależą przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, tzn. od tego, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach użytkowanych rolniczo lub też na obszarach cennych przyrodniczo.

Biorąc pod uwagę fakt, że zamierzenia inwestycyjne przewidywane do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice wymagać będą przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na etapie opracowywania Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla przedmiotowego dokumentu, wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

Wdrożenie do realizacji Strategii ma na celu zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, wzrost gospodarczy gminy poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej i promocję gminy. Nie przewiduje się, aby realizacja założeń Strategii przyczyniła się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska przyrodniczego gminy. Rokuje się, że prawidłowa realizacja działań strategicznych przyniesie wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Ponadto należy zauważyć, że analizę i ocenę oddziaływania zaplanowanych działań na poszczególne komponenty środowiska dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji infrastruktury powstałej w ramach inwestycji. Uciążliwości występujące w fazie budowy wiążą się zazwyczaj z przejściową podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze, dlatego analizie poddano fazę eksploatacji wdrożonych działań pod kątem ich oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

7.2. Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju

W Prognozie przedstawiono wpływ planowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 działań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, zdrowie i dobra kultury. Przy ocenie brano pod uwagę przede wszystkim końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia i jego potencjalne oddziaływania na etapie funkcjonowania. Szczegółowa analiza oddziaływań, również na etapie budowy została przedstawiona w podrozdziale 7.4. „Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy” niniejszej Prognozy.

W kolejnych tabelach zastosowano następujące oznaczenia:

- **(+)** – realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie (neutralne oddziaływanie),
- **(0/+)** – realizacja działania może nie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie lub może spowodować pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- **(0/-)** – realizacja działania może nie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie lub może spowodować negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji uwarunkowań.

**Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice
na lata 2023-2030**

Tabela 10. Wpływ działań strategicznych na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra kultury

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Cel strategiczny 1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania.																
1.	Cel operacyjny 1.1 Rozwinięte budownictwo mieszkaniowe.	Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych dla wyznaczonych obszarów.	Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkalne.	0	0	+	0	+	+	0	0/-	0/-	0	0	0	
2.		Efektywne gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości, w tym mieszkalnym.	Budowa mieszkań komunalnych.	0	0	+	0	0/+	0/+	0/-	0/-	0/-	0	0	0	
3.			Odpłatne udostępnienie gminnych nieruchomości.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.		Wzrost poziomu bezpieczeństwa.	Rozbudowa monitoringu miejskiego.	0	0	+	+	0/+	0	0	0	0/+	0	0	0	+
5.			Doposażenie jednostek OSP.	0	0	+	+	0/+	0	0/+	0/+	0/+	0	0	0	+
6.	Cel operacyjny 1.2. Wysokie standardy infrastruktury społecznej.	Poprawa stanu technicznego i dostępności obiektów użyteczności publicznej.	Modernizacja, przebudowa i rozbudowa budynków użyteczności publicznej wraz z ich doposażeniem.	0	0	+	0	0	0	0/+	0/-	0/-	0	0	0/+	
7.			Budowa infrastruktury wypoczynkowo-rekreacyjnej.	0	0	+	0	0/+	0/+	0	0/+	0/-	0	0	0	
8.		Efektywne funkcjonowanie instytucji samorządowych.	Zwiększenie liczby usług publicznych świadczonych elektronicznie.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.			Zmodernizowanie systemów obsługi klienta w instytucjach samorządowych.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.			Racjonalna gospodarka zdolnością inwestycyjną Gminy Krośnice.	0	0	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.			Budowa żłobka.	0	0	+	0	0/-	0	0	0	0/-	0/-	0	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
12.		Zwiększenie jakości usług i dostępności żłobków, przedszkoli, jednostek oświatowych i sportowo-rekreacyjnych.	Przebudowa i rozbudowa Miejskiego Przedszkola w Krośniewicach przy ul. Adama Mickiewicza 2 (działka nr 426 obręb Krośniewice).	0	0	+	0	0/-	0	0	0/-	0/-	0	0	0	
13.			Rozbudowanie oferty edukacyjno-rozwojowo-wychowawczej przedszkoli i szkół.	0	0	+	0	0/-	0	0	0/-	0/-	0	0	0	
14.			Modernizacja i rozbudowa szkół.	0	0	+	0	0/-	0	0	0/-	0/-	0	0	0	
15.			Modernizacja, rozbudowa i budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych.	0	0	+	0	0/-	0	0	0/-	0/-	0	0	0	
16.	Cel operacyjny 1.3. Zaktywizowane społeczeństwo.	Wzrost jakości życia we wszystkich grupach wiekowych mieszkańców.	Zwiększenie oferty usług społecznych skierowanych do wszystkich grup wiekowych.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17.			Utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych i samotnych.	0	0	+	0	0	0	0	0	0/-	0/-	0	0	0
18.			Utworzenie nowych programów aktywizujących mieszkańców.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.			Zwiększenie dostępu do miejsc aktywizujących mieszkańców.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.		Wsparcie i aktywizacja osób dotkniętych problemami społecznymi oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Zwiększenie liczby programów profilaktycznych i aktywizacyjnych.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21.			Zwiększenie skali wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
22.			Niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych.	0	0	+	0	0	0	0	0	0/-	0	0	0
Cel strategiczny 2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa lokalnego.															
23.	Cel operacyjny 2.1. Rozszerzona oferta inwestycyjna Gminy.	Pozyskanie nowych inwestorów.	Realizacja przedsięwzięć na rzecz pozyskania nowych inwestorów, w tym w szczególności dużych inwestorów oraz inwestorów z branży przetwórstwa spożywczego.	0	0	0/+	0	0	0	0	0	0	0	0/+	0
24.	Cel operacyjny 2.2. Podtrzymanie dziedzictwa kulturowego .	Rozbudowa oferty kulturalnej i turystycznej Gminy wraz z jej efektywną promocją.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury okolicy turystycznej.	0	0	+	0	0	0	0	0/-	0/-	0	0	0/+
25.			Utworzenie Filii Muzeum II Wojny Światowej,	0	0	+	0	0	0	0	0/-	0/-	0	0	+
26.			Rewitalizacja Zespołu Dworsko – Parkowego rodziny Rembelskich w Krośniewicach.	0	0	+	0	+	+	0	0/-	0/-	0	0	+
27.			Rewitalizacja zabytkowej kolejki wąskotorowej, będącej południowo-wschodnią częścią sieci Kolej Wąskotorowych Kujawskich.	0	0	+	0	0	0	0	0/-	0/+	0	0	+
28.			Poprawa stanu technicznego obiektów instytucji kultury oraz zwiększenie dostępności do oferty kulturalnej.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29.			Promocja turystyczna Gminy.	0	0	+	0	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0	0	0/+
30.	Cel operacyjny 2.3.	Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej.	0	0	+	0/+	0	+	0	0	0	0	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
31.	Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura techniczna.	technicznej (sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna, kanalizacja deszczowa, sieć elektroenergetyczna, światłowód, sieć gazowa).	Budowa Stacji Uzdatniania Wody wraz ze studniami głębinowymi w Krośniewicach, przy ul. Toruńskiej (działka nr 905), która zaopatrywać będzie w wodę miasto Krośniewice oraz północno-zachodnią część terenu wiejskiego Gminy Krośniewice – ok. 3/4 ogółu mieszkańców. Wydajność Stacji wstępna Q=120m3/h, docelowa Q=180m3/h	0	0	+	0/+	0	+	0	0	0	0	0	0
32.			Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową i przebudową oczyszczalni ścieków na terenie Aglomeracji Krośniewice. W granicach aglomeracji planowana jest budowa odcinków kanalizacji sanitarnej przy ul. S. Moniuszki, B. Prusa, Parkowej, Południowej, Targowej, Ogrodowej, Brzozowej, Wrzosowej, Różanej i Malinowej o łącznej długości 2,2062 km. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Pawlikowicach. Projektowa wielkość oczyszczalni [RLMmin]: 9900 RLM. Oczyszczalnia po rozbudowie będzie posiadała sprawność usuwania azotu i fosforu zgodnie z obowiązującymi wymogami dla oczyszczalni o obciążeniu powyżej 10.000 RLM tj. azot ogólny do 15 mg/l i fosfor ogólny do 2 mg/l.	0	0	+	0/+	0/+	+	0/+	0/+	0	0/+	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
33.		Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej (sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna, kanalizacja deszczowa, sieć elektroenergetyczna, światłowód, sieć gazowa).	Budowa i przebudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na "placach południowych" w Krośniewicach. W ramach przedsięwzięcia planowana jest budowa: odcinków kanalizacji sanitarnej w ulicach: Paderewskiego, Łęczycka, Bema, Boczna, Broniewskiego, Łąkowa i ulica projektowana o łącznej długości ok. 1,4 km., odcinków kanalizacji deszczowej w ulicach: Prusa, Wiosenna, Mickiewicza, Cicha, Norwida, Boczna, Broniewskiego, Południowa, Wspólna, Łąkowa, Paderewskiego, o łącznej długości 3,5 km	0	0	+	0/+	0/+	+	0/+	0/+	0	0/+	0	0
34.			Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na terenie osiedla Skłoty o przepustowości ok. 25 m3/dobę (125 RLM). Projektowana kanalizacja tłoczna o długości ok. 1,20 km, na potrzeby mieszkańców osiedla	0	0	+	0/+	0/+	+	0/+	0/+	0	0/+	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
35.			Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Parkowej w Krośniewicach. Projektowana kanalizacja grawitacyjna i tłoczna o łącznej długości ok. 540,4 mb wraz z przepompownią ścieków do budynków mieszkalnych, w tym wielorodzinnych, położonych na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Krośniewicach, stanowiącego część byłego PGR Błonie.	0	0	+	0/+	0/+	+	0/+	0/+	0	0/+	0	0
36.			Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.	0	0	+	0/+	0/+	+	0/+	0/+	0	0/+	0	0
37.			Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej.	0	0	0/+	0/+	0/+	+	0	0/+	0	0	0	0
38.			Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej.	0	0	+	0	0	0	+	0	0	0	+	0
39.			Rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznej.	0	0	+	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0
40.			Budowa światłowodów.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41.		Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (oświetlenie uliczne, ścieżki rowerowe,	Modernizacja ulic i przebudowa dróg gminnych.	0	0	+	+	+	0	+	0/-	0/+	+	0	0
42.			Przebudowa odcinka drogi gminnej Nr 102119E w miejscowości Wola Nowska, gm. Krośniewice.	0	0	+	+	+	0	+	0/-	0/+	+	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
43.		kanalizacja deszczowa, chodniki).	Przebudowa drogi gminnej nr 102102E na odcinku od drogi gminnej nr 102134E w kierunku wschodnim w miejscowości Bardzinek.	0	0	+	+	+	0	+	0/-	0/+	+	0	0	
44.			Przebudowa drogi gminnej nr 102104E od km 0+440 do km 2+015 w miejscowości Szubina (dz. ewid. nr 29, obręb geodezyjny Szubina), gm. Krośniewice.	0	0	+	+	+	0	+	0/-	0/+	+	0	0	
45.			Przebudowa drogi gminnej nr 102316E od km 1+395 do km 2+915 w miejscowości Kajew, gm. Krośniewice.	0	0	+	+	+	0	+	0/-	0/+	+	0	0	
46.			Przebudowa drogi gminnej nr 102136E od km 0+495 do km 1+785 w miejscowości Wymysłów (dz. ewid. nr 97 obręb geodezyjny Jankowice oraz dz. ewid. nr 98/2 obręb geodezyjny Jankowice oraz dz. 103 obręb geodezyjny Jankowice) gm. Krośniewice.	0	0	+	+	+	0	+	0/-	0/+	+	0	0	
47.			Przebudowa dróg gminnych Nr 102118e ul. Bema oraz Nr 102119e ul. Wąska w Krośniewicach wraz z budową infrastruktury.	0	0	+	+	+	0	+	0/-	0/+	+	0	0	
48.			Przebudowa drogi gminnej nr 102814E – ul. Polna w Krośniewicach na odcinku od drogi gminnej nr 102812E do drogi gminnej nr 102811 E.	0	0	+	+	+	0	+	0/-	0/+	+	0	0	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
49.		Rozwój systemów komunikacyjnych gminy jako podstawy jej funkcjonowania.	Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego.	0	0	+	0	0	0	+	0	0/+	+	0	0
50.			Budowa chodników i ścieżek rowerowych.	0	0	+	0	0	0	+	0	+	+	0	0
51.			Powiązanie wewnętrznego układu drogowego gminy z zewnętrznym systemem dróg krajowych i autostrad.	0	0	+	0	0	0	0/+	0/-	0/+	0/+	0	0
52.			Zapewnienie bezpośredniego dostępu do terenów inwestycyjnych poprzez rozbudowany układ dróg miejskich i gminnych.	0	0	+	0	0	0	0/+	0/-	0/+	0/+	0	0
53.			Ograniczenie lokalizacji zabudowy wzdłuż dróg tranzytowych.	0	0	+	0	0	0	0/+	0/-	0/+	0/+	0	0
54.			Przywrócenie projektu naukowo - badawczego w zakresie Innowacyjnego Systemu Transportu Lotniczego.	0	0	+	0	0	0	0/-	0	0/-	0/-	0	0
55.			Cel operacyjny 2.4. Wysokie kompetencje zawodowe mieszkańców.	Podnoszenie i doskonalenie kompetencji zawodowych mieszkańców.	Edukacja mieszkańców z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
56.	Podniesienie kompetencji zawodowych mieszkańców.	0			0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel strategiczny 3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne.															
57.	Cel operacyjny 3.1. Atrakcyjna przestrzeń publiczna.	Zwiększenie ilości odpowiednio zagospodarowanych terenów rekreacyjnych.	Zwiększenie powierzchni rekreacyjnych oraz zieleni zagospodarowanej wraz z ich zagospodarowaniem i wyposażeniem.	0	0	+	0/+	+	0/+	+	+	+	0/+	0	0/+

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
58.		Ochrona obiektów i obszarów o znaczeniu historyczno-kulturowym.	Zachowanie obiektów zabytkowych w możliwie niezmienionej formie.	0	0	+	0	0/+	0/+	0	0	0/+	0	0	+	
59.			Utrzymanie w dobrym stanie obszarów o znaczeniu historyczno – kulturowym.	0	0	+	0	0/+	0/+	0	0	0/+	0	0	0	+
60.		Wyznaczenie obszarów przeznaczonych na usługi o charakterze publicznym.	Obszary przeznaczone na usługi o charakterze publicznym.	0	0	+	0	0	0/+	0	0	0	0	0	0	0/+
61.		Zagospodarowanie przestrzeni publicznej.	Rozbudowa i przebudowa przestrzeni publicznej wraz z jej odpowiednim wyposażeniem.	0	0	+	0	0/+	0/+	0	0	+	0	0	0	0/+
62.			Dolesianie i zadrzewianie	+	+	+	+	+	0	+	0	+	+	0/+	0	
63.	Cel operacyjny 3.2. Spójność zagospodarowania przestrzennego gminy.	Bieżąca aktualizacja dokumentów planistycznych w oparciu o potrzeby rozwojowe gminy.	Stąła aktualizacja zapisów w dokumentach planistycznych.	0	0	0/+	0	0	0	0	0/+	0/+	0	0	0/+	
64.		Ograniczenie działań inwestycyjnych na terenach cennych przyrodniczo.	Ochrona przed niszczeniem i zabudowywaniem terenów cennych przyrodniczo.	0	+	+/-	+	+	+	+	+	+	+	0	0	
65.	Cel operacyjny 3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE.	Realizacja działań dążących do poprawy stanu powietrza atmosferycznego.	Termomodernizacja budynków będących w zasobie mieszkaniowym Gminy Krośnice.	0	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0/+	
66.			Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na niskoemisyjne.	0	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0	
67.			Montaż OZE na potrzeby energetyczne budynków.	0	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0	
68.			Wytyczenie terenów pod lokalizację elektrowni wiatrowych.	0	0/-	+	0/+	0/+	0	+	0	0/-	+	+	0	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
69.		Tworzenie warunków przestrzenno – planistycznych pod budowę instalacji OZE.	Wyznaczenie terenów pod lokalizację instalacji produkujących energię z OZE o mocy nieprzekraczającej 100 kW (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych).	0	0/-	+	0/+	0/+	0	+	0	0/-	+	+	0	
70.			Modernizacja i rozbudowa instalacji melioracyjnych.	0	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0	+	0	0	0	0	0
71.		Zrównoważone gospodarowanie wodami.	Wdrożenie działań służących zmniejszeniu zużycia wody pitnej.	0	0	+/-	0/+	0/+	+	0	+	0	0	+	0	
72.			Ochrona naturalnych koryt cieków oraz ochrony naturalnej retencji gruntów, w szczególności retencji leśnej oraz retencji na obszarach zurbanizowanych.	0	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0	+	+	0/+	0	0	
73.			Ochrona przeciwpowodziowa gminy.	0	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0	+	+	0/+	0	0	
74.			Budowa zbiorników retencyjnych.	0	0/+	0/+	0/+	0/+	+	0	+	+	0	0	0	
75.			Efektywne zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna.	Opracowanie procedur szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe.	0	0/+	+	0/+	0	0/+	+	+	+	+	+	+
76.				Ochrona infrastruktury krytycznej.	0	0	+	0/+	0/+	0/+	0/+	+	+	0/+	0/+	+
77.		Opracowanie efektywnego planu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.		0	0/+	+	0/+	0	0/+	0/+	+	+	0/+	0/+	+	
78.		Wydajny system gospodarowania odpadami.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami.	0	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0	
79.			Funkcjonalny system gospodarowania odpadami komunalnymi.	0	0/+	+	0/+	0/+	+	0/+	+	+	0/+	0	0	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

L.p.	Cel operacyjny	Kierunki działań	Zadania	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
				Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
80.			Spadek wyrobów zawierających azbest na terenie gminy.	0	0/+	+	0/+	0/+	+	0/+	+	+	0/+	0	0/+	
81.			Modernizacja składowiska odpadów komunalnych we Frankach.	0	0/+	+	0/+	0/+	+	+	+	+	+	+	0	0
82.			Wykorzystanie składowiska odpadów w celach energetycznych.	0	0	+	0	0	0	0	+	0/+	0	+	+	+
83.		Ochrona najcenniejszych przyrodniczo obiektów i obszarów na terenie gminy.	Zachowanie w dobrym stanie parków podworskich w Krośniewicach, Głaznowie, Głogowej, Skłótach, Bielicach, Cyganach, Miłonicach, Jankowicach i Ostałowie oraz alei dawnego parku krajobrazowego w Pawlikowicach.	0	+	0/+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
			Utrzymanie, rozwój i ochrona zasobów przyrodniczych	+	+	0/+	+	+	0	0/+	0	+	0/+	0	0	0
84.		Edukacja ekologiczna.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie ochrony komponentów środowiska (geologia, rzeźba terenu, klimat, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szata roślinna, świat zwierzęcy).	0	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0

Źródło: Opracowanie własne

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Jednymi z celów operacyjnych wyznaczonych w Strategii jest rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz rozszerzenie oferty inwestycyjnej Gminy, w tym pozyskanie nowych inwestorów. Rozwój terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz pod działalność gospodarczą będzie miał miejsce tam, gdzie jest to wskazane w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, na terenach, gdzie realizacja inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na wszystkie komponenty środowiska. Miejscowe uciążliwości mogą wystąpić podczas realizacji inwestycji, jednak będą one przejściowe i krótkotrwałe oraz rekompensowane przez inwestora. Rozwój terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych może spowodować wzrost natężenia ruchu i relatywny wzrost ilości zanieczyszczeń. Pewną ochroną przed uciążliwościami pochodzenia komunikacyjnego jest wyznaczenie w planie zieleni przyulicznej i izolacyjnej, która będzie wpływała korzystnie na redukcję zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery. Powyższe zadania mają neutralny wpływ na wszystkie komponenty środowiska wyznaczone w tabeli, z wyjątkiem pozytywnego wpływu na ludzi. Dodatkowo będzie następować rozwój wyposażenia tych obszarów w infrastrukturę techniczną m.in. drogową i wodno-kanalizacyjną co będzie miało z kolei pozytywny wpływ na stan środowiska.

Zadania zaplanowane w ramach kierunków działań związanych z wysokimi standardami infrastruktury społecznej oraz aktywizacji społeczeństwa obejmują m.in. poprawę stanu technicznego i dostępności obiektów użyteczności publicznej (urząd, przedszkola, szkoły, obiekty sportowo-rekreacyjne) oraz utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych i samotnych, które jedynie podczas realizacji prac inwestycyjnych, krótkookresowo mogą oddziaływać na środowisko naturalne. W celu minimalizacji ich wpływu na środowisko, wszystkie prace będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a wygospodarowane ścieki oraz odpady będą odpowiednio zagospodarowane. Po oddaniu przedsięwzięć do użytkowania będą one miały pozytywny wpływ na ludzi oraz neutralny wpływ na pozostałe komponenty środowiska.

Zaplanowane w Strategii przedsięwzięcia zwiększające płynność ruchu, przyczyniają się bezpośrednio do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Jednak należy pamiętać, że korzystne efekty w tym zakresie mogą być jednocześnie niwelowane przez wzrost płynności ruchu, któremu towarzyszy

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

jednoczesny wzrost jego natężenia. W związku z powyższym przewidziano do realizacji działania z zakresu budowy dróg rowerowych, które mają pozytywny wpływ na klimat akustyczny oraz ograniczenie niskiej emisji, w której skład wchodzi zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego. Budowa dróg rowerowych sprzyja bowiem zmianie środków transportu z samochodowego na rowerowy, zmniejszając emisję spalin, co wywiera pozytywny wpływ na powietrze i klimat. Odpowiednia nawierzchnia dróg i ścieżek rowerowych wywiera pozytywny wpływ na jakość powietrza ze względu na zmniejszenie emisji szkodliwych substancji, co z kolei korzystnie oddziałuje na zdrowie ludzi, rośliny, zwierzęta. Infrastruktura drogowa stanowi pewną barierę dla przemieszczających się zwierząt, wpływając na zagrożenie dla ich życia lub powodując zmianę ich tras migracyjnych. Planowane działania nie będą powodować przekształceń siedlisk, mają one charakter lokalny stąd oddziaływanie także, będzie miejscowe. Ewentualne niedogodności podczas prac budowlanych dla ludności mogą wystąpić w chwili realizacji inwestycji, co spowodowane będzie ograniczeniami dla ruchu samochodowego bądź pieszego, które zakończy się w momencie zrealizowania inwestycji. W związku z tym inwestycje należy odpowiednio przygotować i oznakować. Finalnie modernizacja i przebudowa dróg oraz budowa ścieżek rowerowych wpłynie na polepszenie bezpieczeństwa, komfortu przejazdu oraz zwiększenie komfortu życia mieszkańców. Podczas prac budowlanych związanych z udoskonalaniem sieci komunikacyjnej może wystąpić wzmożona emisja hałasu, jednak niedogodność ta będzie tymczasowa i ustąpi po zakończeniu realizacji zadań.

Inwestycje w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w tym sieci wodno-kanalizacyjnej przyczynią się do zmniejszenia negatywnego oddziaływania tego sektora na środowisko naturalne oraz wpłyną na i czystość wód i gleb. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej wraz z budową Stacji Uzdatnia Wody, zaopatrzy mieszkańców w wodę pitną o odpowiednim standardzie sanitarnym oraz w ilości zapewniającej zaspokojenie obecnego i przyszłego zapotrzebowania. Działania te przyczynią się również do podniesienia standardu życia mieszkańców. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na obszarach z zagęszczoną zabudową wraz z budową lokalnych oczyszczalni ścieków, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rozproszonej zabudowy oraz modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków, wpłyną na zapewnienie odpowiedniej jakości oczyszczania ścieków i funkcjonowania

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

infrastruktury kanalizacyjnej. Ponadto planowana rozbudowa sieci gazowej, pozwoli na zwiększenie zużycia gazu ziemnego na potrzeby energetyczne budynków, zamiast paliw wysokoemisyjnych, takich jak węgiel, przyczyniając się tym samym do redukcji emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. W kategorii negatywnych oddziaływań pośrednich związanych z modernizacją i rozbudową infrastruktury technicznej można wskazać wzrost presji urbanizacyjnej na tereny dotychczas nieuzbrojone w powyższą infrastrukturę. Poza tym, na etapie inwestycyjnym mogą być odczuwalne negatywne efekty związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Pomimo przewidywanych krótkotrwałych, przemijających zagrożeń środowiska przyrodniczego podczas realizacji przedmiotowych zadań, tj. nadmierny hałas, wzmożony ruch środków transportu, okresowa ingerencja w faunę i florę, wywrą one długotrwałe korzyści w trakcie ich eksploatacji, m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniej jakości i sprawności funkcjonowania infrastruktury. Elementy te niewątpliwie mają pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, zdrowie mieszkańców oraz poprawę jakości ich życia. Zaplanowane przedsięwzięcia będą realizowane poza Obszarami Natura 2000 (na terenie gminy brak tych obszarów), w związku z powyższym nie wywrą one na nie negatywnego wpływu.

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem, podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).²⁸

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych jej skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy,

---

²⁸ Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" (SPA2020).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

mrozów, susz itp. Obszary zurbanizowane ze względu na zagęszczenie zabudowy zagrożone są ponadto powstawaniem tzw. wyspy ciepła, która jest efektem nadmiernej emisji energii z różnych źródeł. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura, co sprzyja stagnacji powietrza nad obszarami zabudowanymi i wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza. Również obszary o rozproszonej zabudowie, na których brak centralnych systemów ciepłowniczych, gdzie dominuje ogrzewanie indywidualne z kotłowni przydomowych, powinny podejmować działania zmierzające do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwłaszcza poprzez rozwijanie odnawialnych źródeł energii oraz właściwe planowanie przestrzenne. Poważnym zagrożeniem jest także susza. Polska leży w strefie klimatu przejściowego umiarkowanego, ale pomimo to na jej obszarze występują susze o ujemnych skutkach, stanowiące poważny problem ekonomiczny, społeczny i środowiskowy.

Wobec powyższego istnieje konieczność redukcji emisji gazów cieplarnianych, poprzez dążenie m.in. do ograniczenia energochłonności produkcji oraz zwiększanie efektywności energetycznej budynków. Istotny jest również aspekt rozwoju odnawialnych źródeł energii. Wytwarzanie energii z OZE cechuje się także niewielką lub zerową emisją zanieczyszczeń, co zapewnia pozytywne efekty ekologiczne.

Zbyt niska naturalna pojemność retencyjna cieków wodnych wpływa na brak ich skuteczności oraz ogranicza ich funkcjonowanie w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Na takich obszarach istnieje zwiększone prawdopodobieństwo występowania podtopień i powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami, zalewających obszary. Wobec tego, w celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych z wystąpieniem ulewnych deszczy, czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego zaplanowano w Strategii działania związane z niedopuszczaniem do pojawiania się ryzyka powodziowego poprzez racjonalne gospodarowanie gruntami przyległymi do cieków wodnych w szczególności niedopuszczanie do nich zabudowy, tj. regulacje koryt i cieków naturalnych oraz zwiększenie retencji wód podziemnych, a także budowę zbiorników retencyjnych gromadzących okresami nadmiar wód opadowych lub powierzchniowych. Działania te będą miały pozytywny wpływ na ludzi, wody, powierzchnię ziemi i krajobraz. Na pozostałe komponenty nie mają znaczącego wpływu lub pośrednio będą pozytywnie oddziaływać.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego coraz bardziej istotne jest przygotowanie jednostek samorządu terytorialnego oraz infrastruktury na jej terenie na zmiany klimatu. Zaplanowane w Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice działania mają na celu mitygację, adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie jego skutków. Należą do nich m.in. działania służące ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń w zakresie: termomodernizacji budynków, wymiany źródeł ciepła na niskoemisyjne, montażu instalacji odnawialnych źródeł energii, prowadzenie działań edukacyjnych, modernizacji oświetlenia ulicznego oraz budowy ścieżek rowerowych. Działania te nie spowodują przyspieszenia czy pogłębienia zmian klimatycznych, a oczekiwanym efektem jest wręcz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery i minimalizacja problemu niskiej emisji na przedmiotowym terenie. W konsekwencji przyczyni się to do ograniczenia efektu cieplarnianego i wpłynie na zahamowanie zmian klimatycznych. Efektem tego będzie wzrost komfortu zamieszkania na terenie gminy, poprawa stanu zdrowia mieszkańców, a także zwiększenie różnorodności biologicznej. W związku z tym, w tabeli dla wszystkich komponentów środowiska określono pozytywny lub częściowo brak wpływu w zależności o zasięgu realizowanego zadania.

Budynki, w których wykonane zostaną prace termomodernizacyjne, stanowią potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym: jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. Podczas realizacji prac w poszczególnych budynkach przestrzegane będą zakazy obowiązujące w odniesieniu do zwierząt chronionych, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183 ze zm.), tj. m.in. zakaz: umyślnego zabijania zwierząt, umyślnego okaleczania lub chwytania, umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków, wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W razie stwierdzenia występowania ww. gatunków termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji oraz zgodnie ze wskazaniami w ekspertyzie przyrodniczej.

Zaproponowane do realizacji działania będą miały pozytywny lub neutralny wpływ na komponenty środowiska, poza czasowym negatywnym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi i krajobraz, w związku z prowadzonymi pracami budowlanymi przy realizacji inwestycji infrastrukturalnych. Wszystkie zadania mają pozytywny wpływ na aspekt jakości powietrza i ochronę klimatu. Termomodernizacja budynków, wymiana źródeł ciepła na niskoemisyjne oraz montaż instalacji odnawialnych źródeł energii wpłynie na eliminację niskiej emisji oraz zmniejszenie zużycia energii na ogrzewanie, co spowoduje spadek zanieczyszczeń emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Ponadto poprawa jakości powietrza oddziałuje z kolei również na inne komponenty środowiska, tj. zdrowie ludzi, rośliny, zwierzęta. W wyniku spalania nadmiernej ilości paliw oraz paliw nieekologicznych jednym z negatywnych zjawisk są kwaśne deszcze które, przyczyniając się do niszczenia lasów oraz zakwaszania gleby i wód. Wobec tego zaplanowane zadania ograniczające emisję szkodliwych substancji hamują postępującą degradację środowiska.

Dodatkowo działania z zakresu inwestycji w odnawialne źródła energii odbywać się będą na istniejących budynkach, przez co prowadzone prace nie będą miały negatywnego wpływu na florę i faunę. Natomiast tereny pod lokalizację farm wiatrowych i instalacji produkujących energię z OZE o mocy nieprzekraczającej 100 kW (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych) będą wyznaczone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przy zachowaniu jak najmniejszego negatywnego wpływu na ludzi, faunę i florę. Poprzez stosowanie technologii OZE, doprowadzi się do ograniczenia emisji szkodliwych zanieczyszczeń i poprawy jakości powietrza, co pozytywnie wpłynie na ludzi, rośliny, klimat i zasoby naturalne. Ponadto możliwe stanie się zasiedlanie terenu przez nowe, dotychczas niewystępujące gatunki zwierząt, wobec czego powyższa inwestycja będzie miała również pozytywny wpływ na świat zwierząt.

Realizacja założeń Strategii pozwoli również na przybliżenie i osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Wisły i Odry. Celami Planów Gospodarowania Wodami jest: określenie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych, zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Jednym z zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych jest niski stopień skanalizowania gospodarstw domowych oraz występowanie nieszczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe. W związku z tym, zapewnienie odpowiedniego stanu technicznego tych systemów oraz ich rozbudowa wpływa na poprawę czystości wód powierzchniowych i zapobieganie pogarszaniu się stanu wód podziemnych. Realizacja zadań wpłynie na wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania do środowiska ścieków ze zbiorników bezodpływowych oraz poprawi stan sanitarny gminy Krośnice, co wpłynie na wody, zdrowie ludzi, zwierzęta i rośliny. Na pozostałe komponenty nie będzie miała znaczącego oddziaływania.

Ujęcia wody pitnej na terenie gminy objęte są strefami ochrony sanitarnej bezpośredniej, które w pełni zamykają się w granicach działki stacji wodociągowej, na której są zlokalizowane ujęcia. Nie ma ustanowionych stref ochrony pośredniej.

Realizacja zaplanowanych zadań będzie miała bezpośredni, długoterminowy i pozytywny wpływ na wody podziemne, co przełoży się także pośrednio, pozytywnie na stan wód powierzchniowych. Działania są zgodne z ustaleniami i przepisami dotyczącymi stref ochrony bezpośredniej, uwzględniają zakazy, ograniczenia i nakazy obowiązujące na ich terenie.

Podczas realizacji inwestycji liniowych przestrzegane powinny być zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane powinny być w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom. Stosowany będzie sprzęt, który w jak najmniejszym stopniu powoduje ewentualne zanieczyszczenia środowiska. Materiały wykorzystywane do przeprowadzenia inwestycji spełniać będą odpowiednie normy jakościowe i środowiskowe.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

W uzasadnionych przypadkach tam, gdzie takie działania będą uzasadnione prowadzenie prac budowlanych, odbywać się będzie poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów.

Inwestycje w tym zakresie będą miały neutralny bądź pozytywny wpływ na wskazane komponenty środowiska. Pozytywne oddziaływanie zadań z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej dotyczy przede wszystkim jakości wody, życia ludzi, powietrza i klimatu. Działania te wpływają na mniejszy udział zanieczyszczeń kierowanych bezpośrednio do gleb, zapewniając lepszą jej żyzność oraz większą urodzajność. Planowane inwestycje odbywać się będą przede wszystkim na obszarach przekształconych w wyniku działalności człowieka, w związku z tym nie będą miały negatywnego oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo.

Realizacja zadań z zakresu infrastruktury liniowej powinna zostać poprzedzona odpowiednią organizacją. Wykorzystywanie sprzętu spełniającego odpowiednie normy i prowadzenia prac zgodnie z przepisami przyczyni się do zmniejszenia emisji szkodliwych substancji. Realizacja zadań związana jest jednak z dużą ingerencją człowieka na powierzchnię ziemi. W celu minimalizacji ewentualnego negatywnego oddziaływania wycinki drzew na ptaki, ich przeprowadzenie powinno być zaplanowane poza sezonem lęgowym, trwającym od 1 marca do 31 sierpnia. Dodatkowo w ramach rekompensaty za wycięte drzewa, powinny zostać wykonane nasadzenia rekompensacyjne, uzupełniające. Ponadto podczas realizacji inwestycji liniowych przestrzegane powinny być zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane powinny być w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom. Zaplanowane do realizacji zadania nie będą wywierać wpływu na obszar Natura 2000, które nie występują w granicach administracyjnych gminy, nie będą miały również znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną. Powstała infrastruktura techniczna (drogowa, rowerowa, sieć wodno-kanalizacyjna, elektroenergetyczna, gazowa) również nie wpłynie na zagrożenie dla fauny i flory regionu. Powierzchnie, które ulegną zniszczeniu na skutek prac ziemnych, zostaną poddane kompensacji przyrodniczej, a sama inwestycja będzie umożliwiać swobodną migrację zwierząt oraz bytowanie występujących dotychczas gatunków zwierząt. Poprawa jakości infrastruktury technicznej będzie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

miała pozytywny wpływ na ludzi. Zapewnione zostanie im lepsze bezpieczeństwo i komfort użytkowania. Poprawie ulegną również walory krajobrazu, gdyż zapewniony zostanie odpowiedni stan infrastruktury. Działania te nie będą również oddziaływały na stan wód. Będą miały natomiast pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza oraz klimat. Dobry stan infrastruktury drogowej wpływa na niższą emisję szkodliwych zanieczyszczeń komunikacyjnych do atmosfery. Rozbudowana i wysokiej jakości infrastruktura wodno-kanalizacyjna wywiera z kolei pozytywny wpływ na zachowanie dobrego stanu powierzchniowych i podziemnych oraz gleb. Na pozostałe komponenty zaplanowane zadania w zakresie infrastruktury technicznej nie będą wywierały znaczącego oddziaływania oraz nie będą stanowiły dla nich zagrożenia.

W Strategii zaplanowane są także zadania dotyczące terenów zieleni, zadrzewień oraz rozwoju terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych. Ich realizacja będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko albo będzie neutralna na część komponentów określonych w tabeli. Jedynie na etapie prowadzonych prac budowlanych, może nastąpić czasowe negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi, co wiąże się z użyciem sprzętu i maszyn budowlanych. W trakcie prowadzonych prac może również nastąpić czasowa wzmożona emisja hałasu, co wiąże się także z pracą urządzeń i maszyn budowlanych. Nowe nasadzenia zieleni w gminie wpływają pozytywnie na zachowanie różnorodności biologicznej. Więcej obszarów zieleni to także lepsza jakość powietrza, a co za tym idzie pozytywny wpływ na ludzi, zwierzęta i rośliny. Rozwój obszarów zieleni generuje pozytywny wpływ na krajobraz i powierzchnię ziemi. Na pozostałe komponenty środowiska nie generuje znaczącego oddziaływania.

Przewidziano również zadania z zakresu gospodarowania odpadami, które obejmują wygospodarowanie funkcjonalnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zmniejszenie ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gmin, modernizację istniejącego składowiska odpadów komunalnych we Frankach oraz wykorzystanie składowiska odpadów w celach energetycznych. Działania inwestycyjne w niniejszym zakresie będą powodowały krótkookresowe oddziaływanie na środowisko, które ustąpi w wyniku zakończenia prac. Efektywna gospodarka odpadami w efekcie korzystnie wpłynie na ludzi, powietrze atmosferyczne, a następnie klimat, powierzchnię ziemi i krajobraz. Na pozostałe elementy środowiska nie wpłynie ona w sposób zauważalny.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Pozostałe przedsięwzięcia to zadania, które nie należą do działań inwestycyjnych, nie wiążą się z pracami budowlanymi ani montażowymi. Są to działania społeczne, edukacyjne, mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Nie będą w żaden sposób oddziaływać na środowisko, poza pozytywnym wpływem na ludzi, ewentualnie na zabytki i dobra materialne oraz krajobraz.

7.3. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne przedsięwzięć określonych w Strategii Rozwoju na środowisko przyrodnicze

W niniejszej Prognozie przeprowadzono analizę wpływu na środowisko planowanych przedsięwzięć w ramach realizacji Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 przy założeniu, że przedsięwzięcia będą spełniały wszystkie obowiązujące obecnie wymagania przepisów Prawa ochrony środowiska. Zakres i forma przedstawionych niżej przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko jest zgodna z ustaleniami art. 51 ust. 2 pkt. 2e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przedstawiona ocena ma charakter pogładowy, gdyż dla przedsięwzięć faktycznie oddziałujących na środowisko powinny zostać opracowane szczegółowe raporty o oddziaływaniu na środowisko na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko ustaleń Strategii:

Obszary Natura 2000 – w związku z dużym poziomem ogólności zapisów Strategii wyznaczającej przede wszystkim główne cele i kierunki oraz położeniem obszarów Natura 2000 poza granicami administracyjnymi gminy Krośniewice, zaplanowane działania nie będą negatywnie wpływać na te obszary oraz nie wpłyną na ich integralność, naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych.

Różnorodność biologiczna – największe oddziaływania bezpośrednie i pozytywne będą wykazywały działania mające na celu zakładanie terenów zielonych oraz ochronę i utrzymanie obszarów chronionych. Wpłynie to na rozwój różnorodności biologicznej na terenie gminy.

Ludzie – wszystkie zaproponowane działania mają bezpośredni i pośredni, długoterminowy i stały pozytywny wpływ lub wpływają obojętnie na zdrowie i życie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

ludzi. Szczególnie inwestycje wpływające na poprawę warunków życia mieszkańców, zapobiegające pogarszaniu się otaczającego ich środowiska i uwrażliwiające na problem stanu przyrody, wywierają pozytywny skutek. Przejściowe uciążliwości mogą wystąpić na etapie budowy (realizacji) niektórych inwestycji. Realizacja założeń Strategii przyczyni się do poprawy stanu życia i zdrowia mieszkańców.

Zwierzęta – planowane działania oddziałują neutralnie na zwierzęta lub pośrednio pozytywnie. Największe oddziaływania pozytywne będą wykazywały działania mające na celu zakładanie terenów zielonych oraz ochronę i utrzymanie obszarów chronionych.

Rośliny – planowane działania oddziałują neutralnie na rośliny lub głównie pośrednio pozytywnie. Największe oddziaływania pozytywne będą wykazywały działania mające na celu rozwój terenów zielonych oraz ochronę i utrzymanie obszarów chronionych.

Wody – długotrwałe oddziaływanie pozytywne poprzez ograniczenie przenikania nieczystości i szkodliwych substancji do wód, m.in. rozwój gospodarki wodno-ściekowej. Ponadto pozytywny wpływ na wody ma również promowanie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji, odpowiednie gospodarowanie wodami opadowymi. Działania te mają na celu regulowanie odpowiednich stosunków wodnych, zapewnienie jej jakości oraz eliminację zagrożeń związanych z wodami.

Powietrze – oddziaływanie bezpośrednie, negatywne (na etapie budowy - emisja pyłu przy pracach ziemnych), pośrednie, długotrwałe, pozytywne (ograniczenie emisji spalin z pojazdów mechanicznych). Działania z zakresu termomodernizacji budynków, wymiany źródeł ciepła na niskoemisyjne oraz montażu instalacji odnawialnych źródeł energii mają na celu poprawę jakości powietrza.

Powierzchnia ziemi – przekształcenia powierzchni ziemi związane będą m.in. z realizacją inwestycji liniowych oraz rozbudową terenów mieszkaniowych i pod działalność gospodarczą, w trakcie prowadzonych robót budowlanych następuje oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie, krótkotrwałe, negatywne (na etapie budowy i prac ziemnych, zdjęta warstwa ziemi).

Krajobraz – w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), istnieje potrzeba ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Planując zadania Gmina, weźmie pod uwagę konieczność ochrony i zachowania krajobrazu. W trakcie prowadzonych robót budowlanych wystąpi ponadto oddziaływanie negatywne na środowisko przyrodnicze o charakterze bezpośrednim i pośrednim oraz krótkotrwałym (tymczasowym). Zadania zrealizowane zostaną jednak w sposób bezpieczny dla krajobrazu i umożliwiający zachowanie jej najcenniejszych elementów.

Klimat – zjawiska pogodowe, spowodowane zmianami klimatu, tj. fale upałów, susze, powodzie, ekstremalne opady, fale chłodu niosą za sobą negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego. Realizacja działań zaplanowanych w Strategii nie będzie wpływać negatywnie na mikroklimat gminy. Przedsięwzięcia nie mają negatywnego oddziaływania na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych oraz nie przewidują pogłębienia się zmian klimatu wywołanych realizacją zadań.

W procesie projektowania zaplanowanych interwencji uwzględnione zostanie budowanie infrastruktury dostosowanej do zmieniających się warunków klimatycznych. Istotne będzie jej wykonanie z odpowiednich materiałów odpornych na oddziaływanie chemiczne, termiczne i obciążenia statystyczne. W założeniach Strategii przewidziano działania mające na celu poprawę jakości powietrza. Działania te związane są z adaptacją do zmian klimatycznych oraz wpływają na zahamowanie zjawiska postępującego procesu zmian klimatycznych. Pośrednie, długotrwałe, pozytywne oddziaływanie będzie również poprzez ograniczenie emisji spalin z pojazdów mechanicznych.

Zasoby naturalne – wszystkie zaproponowane działania posiadają wpływ bezpośredni i pośredni, długoterminowy i pozytywny lub brak wpływu. Planowane zadania mają na celu poprawę stanu elementów środowiska na terenie gminy oraz jego zasobów naturalnych.

Zabytki i dobra materialne – przy właściwym przygotowaniu inwestycji brak oddziaływań lub oddziaływanie pozytywne na obiekty cenne kulturowo.

7.4. Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy

Etap realizacji prac budowlanych w ramach Strategii może wiązać się z ich negatywnym oddziaływaniem na środowisko naturalne. Ze względu na charakter prac,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter krótkotrwały i przejściowy.

W dalszej części scharakteryzowano oddziaływania planowanych działań na etapie ich budowy w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

7.4.1. Zasoby naturalne

Charakter zaplanowanych do realizacji działań nie przewiduje, aby mogły one mieć długotrwały negatywny wpływ i oddziaływanie na zasoby naturalne.

Ewentualne oddziaływanie na etapie prowadzenia prac budowlanych będzie się wiązać z niewielkim ryzykiem zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi w przypadku awarii niektórych sprzętów budowlanych. Jednakże stosowanie odpowiednich środków zapobiegawczych może wykluczyć ryzyko wystąpienia takiej awarii. Oprócz tego należy unikać wkraczania ciężkiego sprzętu na tereny naturalne i nieprzekształcone, a po zakończonych pracach budowlanych teren budowy powinien zostać uporządkowany i przywrócony do stanu pierwotnego lub zbliżonego do naturalnego.

7.4.2. Ludzie

Chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zdrowie ludzi związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu w ramach realizacji inwestycji.

Praca urządzeń budowlanych w trakcie wykonywania robót przyczynić się może do uciążliwości akustycznych, wpływając okresowo ujemnie na zdrowie i samopoczucie mieszkańców gminy przebywających w pobliżu prac.

Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie bezpieczeństwa ruchu w rejonach prowadzonych prac. Roboty powodujące powstanie zagrożenia ze względu na swój charakter: roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego, tj. piły, zagęszczarki, młoty. W czasie realizacji robót mogą wystąpić zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi związane z wykonywaniem robót pod lub w pobliżu linii elektroenergetycznych. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

ziemnych przy użyciu koparki (wykopy dla budowy kanalizacji, wodociągów, sieci gazowe, elektroenergetycznej oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków).

7.4.3. Zwierzęta

Na etapie realizacji założeń Strategii oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, stosunkowo mało znaczące, w większości odwracalne.

Chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zwierzęta związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza, zajęciem terenu przebywania niektórych zwierząt oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu w ramach realizacji inwestycji.

Praca urzędów budowlanych w trakcie wykonywania robót przyczynić się może do uciążliwości akustycznych, wpływając okresowo ujemnie na zdrowie zwierząt przebywających w pobliżu prac.

Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie warunków bytowania zwierząt w rejonach prowadzonych prac. Roboty powodujące powstanie zagrożenia ze względu na swój charakter: roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego, tj. piły, zagęszczarki czy młoty. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki (wykopy w przypadku inwestycji liniowych).

W celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk związanych ze śmiertelnością zwierząt w wyniku wzmożonego ruchu pojazdów (potrącenia) należy zaplanować infrastrukturę drogową „przyjazną” dla zwierząt. W przypadku drogi przebiegającej przez las należy ustawić znaki ostrzegawcze dla kierowców. Gdy zachodzi taka potrzeba – budowanie przejść dla zwierząt. Zagrożeniem dla zwierząt nie będą jedynie potrącenia, ale również hałas, który powoduje ich płoszenie oraz dezorientowanie. Należy przestrzegać norm dopuszczalnych poziomów hałasu w zasięgu oddziaływania dróg.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

7.4.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Charakter zaplanowanych do realizacji działań nie przewiduje, aby mogły one mieć negatywny wpływ i oddziaływanie na wody podziemne. Jedynie w przypadku wystąpienia awarii takich, jak niekontrolowany wyciek paliwa z pracującego sprzętu budowlanego, czy też innych substancji chemicznych (masy uszczelniające, farby) możliwe jest zanieczyszczenie środowiska wodnego.

W trakcie trwania prac budowlanych potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych stanowi proces wypłukiwania zanieczyszczeń z materiałów odpadowych oraz materiałów stosowanych podczas przebudowy. Potencjalne zagrożenie stanowi również przenikanie do wód substancji chemicznych z pracujących maszyn, urządzeń budowlanych i pojazdów czy odprowadzania do wód bez oczyszczenia ścieków bytowych i przemysłowych z baz budowlanych. Oddziaływanie to ustąpi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

W celu uniknięcia wyżej wymienionych sytuacji należy dopilnowywać, aby plac budowy (ew. miejsce stacjonowania pojazdów mechanicznych, maszyn, urządzeń) posiadał utwardzoną, nieprzepuszczalną powierzchnię oraz był odwadniany. Urządzenia odwadniające będą skuteczne w zmniejszeniu wilgotności gruntów i będą zapewniać dostatecznie szybki spływ wody ze wszystkich punktów placu budowy. Preferowane są urządzenia, w których wykorzystywane są procesy naturalnego samooczyszczania, które wpływają korzystnie na bilans wodny danego terenu.

Natomiast podczas budowy instalacji kanalizacyjnych i gazowych nowoczesne technologie budowy rurociągów wykorzystujące przeciski metodą sterowaną i odwierty minimalizują zakłócenia w stosunkach wodnych.

Podczas realizacji inwestycji przestrzegane będą zakazy i nakazy nałożone na obszary ochronne oraz strefy ochronne ujęć wód podziemnych, a także uwzględniona będzie obowiązująca na danym terenie odpowiednia polityka planowania przestrzennego z dominującą funkcją ochronną. Ponadto inwestycje będą prowadzone zgodnie z przepisami, wobec czego w wymaganych przypadkach pozyskiwane będą odpowiednie pozwolenia i zezwolenia uzgodnione z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie.

Podobnie jak w przypadku środowiska gruntowego i wód podziemnych, podczas wykonywania prac budowlanych mogą mieć miejsce jedynie potencjalne,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

krótkookresowe negatywne oddziaływania na wody powierzchniowe. Działania te związane są z potencjalnymi zagrożeniami dla jakości wód powierzchniowych na skutek przenikania do nich substancji chemicznych z pracujących maszyn, urządzeń budowlanych i pojazdów, w szczególności w przypadku ich awarii.

W przypadku prac ziemnych szczególnie duże jest niebezpieczeństwo czasowego zmętnienia wody w niewielkich ciekach w pobliżu terenu budowy.

7.4.5. Powietrze i klimat

Emisja pyłów związana będzie głównie z transportem i przemieszczeniem materiałów sypkich, pylastych czy urobku ziemnego. Praca środków transportu i maszyn roboczych wiązać się będzie z okresowo zwiększoną emisją szkodliwych substancji gazowych (spalin). Niewykluczone jest generowanie pyłów na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej, jak również okładzin hamulcowych i spalin pojazdów starszej generacji, co może powodować lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji w powietrzu. Dotyczy to substancji emitowanych z silników spalinowych z transportu i ciężkich maszyn oraz prac spawalniczych.

Wszystkie te szkodliwe emisje pyłów, gazów i związków organicznych będą krótkotrwałe, w trakcie realizacji poszczególnych zamierzonych prac oraz w ilościach niezagrażających zdrowiu mieszkańców. W tym wypadku istotną rolę odgrywać będzie aspekt organizacyjny, ponieważ sposób prowadzenia prac oraz wykorzystywanie sprzętu spełniającego odpowiednie normy przyczyni się do zmniejszenia emisji szkodliwych substancji do powietrza. Oddziaływanie to ustąpi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

7.4.6. Powierzchnia ziemi i krajobraz

Oddziaływanie na gleby związane będzie głównie z etapem realizacji planowanych inwestycji – przemieszczaniem mas ziemnych w czasie prac budowlanych i ubiciem gleb wokół placów budowy. Ewentualne oddziaływanie na etapie prowadzenia prac budowlanych będzie się wiązać ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby przez pojazdy i maszyny używane przy prowadzonej budowie i modernizacji zaplanowanych inwestycji. Działania te będą miały charakter lokalny, jako że ograniczają się do obszarów, na których są przeprowadzane prace.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Przemieszczanie mas ziemnych oraz wykopy związane będą głównie z realizacją przedsięwzięć infrastrukturalnych (m.in. budowa dróg, ścieżek rowerowych, rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, sieci gazowej i energetycznej).

Przy pracach związanych z korzystaniem ze sprzętu budowlanego zawsze istnieje niewielkie ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi w przypadku awarii takiego sprzętu. Jednakże stosowanie odpowiednich środków zapobiegawczych może wykluczyć ryzyko wystąpienia takiej awarii. Oprócz tego należy unikać wkraczania ciężkiego sprzętu na tereny naturalne i nieprzekształcone, a po zakończonych pracach budowlanych teren budowy powinien zostać uporządkowany i przywrócony do stanu pierwotnego lub zbliżonego do naturalnego.

7.4.7. Gospodarka odpadami

Zwiększone ilości odpadów będą powstawały głównie podczas prac budowlanych. Odpady te należy gromadzić w sposób selektywny, uniemożliwiający niekontrolowane rozprzestrzenianie się odpadów w środowisku. Okres magazynowania oraz objętość magazynowanych odpadów należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Należy prowadzić ewidencję wytwarzanych odpadów na obowiązujących drukach. Odpady należy przekazywać na podstawie kart przekazania odpadu odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia.

Odpady powstające podczas realizacji inwestycji to przede wszystkim odpady zielone, materiały konstrukcyjne (metale, drewno, szkło, tworzywa sztuczne) oraz masy ziemne przy ewentualnych wykopach.

Podczas prowadzonej budowy odpady te będą magazynowane w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonej inwestycji, na wyznaczonych do tego celu terenach, do czasu ich ponownego wykorzystania. Odpady, które nie można ponownie zagospodarować dla potrzeb prowadzonej budowy, będą przekazywane wyspecjalizowanym firmom, zajmującym się odzyskiem lub w przypadku odpadów, które nie nadają się do odzysku firmom zajmującym się unieszkodliwianiem poprzez składowanie na przeznaczonych do tego składowiskach odpadów.

Podczas realizacji inwestycji powstawać będą również odpady komunalne oraz odpady związane z eksploatacją maszyn używanych podczas budowy. W związku z tym zostaną wyznaczone miejsca czasowego deponowania tych

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

odpadów. Odpady komunalne będą przekazywane na składowiska odpadów komunalnych, a ewentualne odpady niebezpieczne związane z eksploatacją maszyn będą przekazywane do utylizacji.

Odpowiedzialność za postępowanie z wszystkimi rodzajami odpadów leży w gestii głównego wykonawcy. Wszystkie powstające odrzuty podczas budowy będą czasowo składowane i zabezpieczone w taki sposób, aby zminimalizować ich możliwy negatywny wpływ na środowisko gruntowo-wodne.

Ponadto wszelkie naprawy urządzeń wykorzystywanych do prowadzonych prac wykonywane będą w wyspecjalizowanych warsztatach, poza terenem budowy.

7.4.8. Zabytki i dobra materialne

Na etapie prowadzenia robót budowlanych w sąsiedztwie zabytków i dóbr materialnych, negatywnie może na nie wpływać podwyższony poziom zanieczyszczeń powietrza związany z pracą maszyn budowlanych (zwiększone zapylenie, wzrost emisji komunikacyjnej, zwiększony poziom hałasu oraz drgań). Etap ten będzie również negatywnie odbierany przez zwiedzających, w związku z utrudnionym dostępem do dóbr kultury.

Realizacja inwestycji związana będzie z koniecznością przeprowadzenia prac ziemnych. Może spowodować to odsłonięcie istniejących w ziemi stanowisk archeologicznych, śladów osadnictwa i kultury materialnej. W przypadku wystąpienia znalezisk archeologicznych, odkrycia przedmiotu, co do którego będzie istniało przypuszczenie, że jest on zabytkiem, prace budowlane zostaną wstrzymane, znalezisko zostanie zabezpieczone przy użyciu dostępnych środków oraz niezwłocznie zgłoszone do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W przypadku stanowisk archeologicznych jedynym możliwym rozwiązaniem jest prowadzenie nadzorów archeologicznych w trakcie budowy.

7.5. Oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną

W przedmiotowym rozdziale dokonano analizy i oceny wrażliwości terenów chronionych oraz różnorodności biologicznej wskutek zaplanowanych w Strategii. Wskazano celowość wprowadzanych działań oraz rodzaje ingerencji w środowisko, jakie mogą wystąpić podczas ich wdrażania.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Zaplanowane przedsięwzięcia realizowane będą na terenach zagospodarowanych przez człowieka oraz w istniejących obiektach. Nie planuje się realizacji prac budowlanych na obszarach, które podlegają rygorom ochronnym, gdyż w większości będą one ograniczane wyłącznie do obszarów już zagospodarowanych. Ponadto zadania ograniczają się do niewielkich przestrzeni oraz poszczególnych obiektów i nie wpływają na ograniczenie różnorodności biologicznej.

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody w granicach administracyjnych gminy znajdują się tylko jedna forma ochrony przyrody i jest nią pomnik przyrody. Jest nim drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*) zlokalizowane w miejscowości Głaznów.

Na terenie gminy zlokalizowany jest również lokalny korytarz ekologiczny rzeki Miłonka oraz przebiegający wzdłuż jej północno-wschodniej granicy korytarz ekologiczny doliny rzeki Ochni o znaczeniu regionalnym.²⁹

Zaplanowane w Strategii inwestycje są na etapie ogólnych założeń wstępnych. Nie przewiduje się na tym etapie możliwości wystąpienia zagrożeń dla gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji i cennych siedlisk. Planowane do realizacji działania nie będą wywierały wpływu na powyższe obszary. W przypadku przystąpienia do prac w zakresie planowania i tworzenia dokumentacji dla inwestycji na obszarach chronionych poprzedzone one zostaną inwentaryzacją przyrodniczą, oceną możliwości wystąpienia zagrożonych gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji lub cennych siedlisk oraz analizą rozwiązań alternatywnych tj. np. zmiany lokalizacji.

7.5.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz stan flory i fauny

Realizacja większości zadań będzie miała pośredni, długoterminowy i neutralny bądź pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych.

W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków należy przed przystąpieniem do prac dokonać obserwacji lokalizacji inwestycji pod kątem występowania gatunków chronionych. Dla złagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze należy unikać prowadzenia prac w okresie lęgowym oraz rozrodczym. W miarę posiadanych możliwości powinno się umożliwić ptakom

---

²⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

gniazdowanie np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub pozostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd.

W przypadku, gdy planowane czynności wiążą się z naruszeniem zakazów określonych w art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.), przed ich wykonaniem należy uzyskać stosowne zezwolenie wydawane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi.

Planowany rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz budowa zbiorników retencyjnych spowodują poprawę jakości wód powierzchniowych oraz przyczynią się do stworzenia korzystnych warunków bytowania w rzekach i bezodpływowych ciekach wodnych na terenie gminy wszelkim organizmom wodnym.

W trakcie trwania realizacji inwestycji (na etapie budowy) potencjalne zagrożenie dla różnorodności biologicznej regionu może być związane z zajęciem terenu pod inwestycję, przemieszczaniem dużej ilości mas ziemi, składowaniem materiałów budowlanych, budową dróg dojazdowych, jak również rozjeżdżaniem terenu przez pracujący ciężki sprzęt. Prace budowlane, w połączeniu z regulacją stosunków wodnych, zwłaszcza odwodnienie terenu, mogą mieć znaczenie dla stopnia odwodnienia siedlisk przyrodniczych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji. Ewentualne zanieczyszczenie terenu substancjami chemicznymi może prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub w skrajnych przypadkach ich zniszczenia. Zagrożenie to może mieć miejsce w przypadku awarii sprzętu technicznego używanego w trakcie prac budowlanych i wydostania się do środowiska substancji chemicznych (w tym ropopochodnych). Przewidywane drgania podłoża oraz hałas na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, przypadkowe niszczenie środowiska bytowania zwierząt oraz roślin mogą zaburzyć migracje gatunków zamieszkujących dany obszar albo doprowadzić do wycofania się osobników danego gatunku z dotychczas zajmowanego terenu. Należy również dołożyć wszelkiej staranności, aby w trakcie prac budowlanych nie wystąpiły przypadkowe incydenty zabijania zwierząt żyjących na danym terenie, co zapobiegnie niekontrolowanemu zmniejszaniu ich populacji.

Realizacja Strategii nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na znajdujące się na terenie gminy gatunki zwierząt, roślin, grzybów objętych szczególną ochroną. Podczas projektowania zadań infrastrukturalnych wybór rozwiązań będzie uwzględniał

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

kwestię minimalizowania ewentualnej wycinki drzew i krzewów. W przypadku braku rozwiązań alternatywnych, drzewa, kolidujące z projektowanym przedsięwzięciem poddawane będą oględzinom w zakresie występowania ewentualnych gniazd ptaków oraz zostaną usunięte poza okresem lęgowym. Zakłada się również prowadzenie prac budowlanych w jak najkrótszym czasie zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska. Istniejące i pozostawione drzewa będą zabezpieczane przed uszkodzeniem (np. włóknino lub obudową drewnianą), a prace ziemne będą prowadzone w sposób niepowodujący uszkodzenia bryły korzeniowej. Ponadto zaplecza budów będą lokalizowane jak najdalej od stanowisk roślin i grzybów o dużych walorach przyrodniczych.

7.5.2. Oddziaływanie na obszary i obiekty chronione

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody w granicach administracyjnych gminy znajdują się tylko jedna forma ochrony przyrody i jest nią pomnik przyrody. Jest nim drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*) zlokalizowane w miejscowości Głaznów.

Na terenie gminy zlokalizowany jest również lokalny korytarz ekologiczny rzeki Miłonka oraz przebiegający wzdłuż jej północno-wschodniej granicy korytarz ekologiczny doliny rzeki Ochni o znaczeniu regionalnym.³⁰

Zaplanowane w Strategii inwestycje są na etapie ogólnych założeń wstępnych. Nie przewiduje się na tym etapie możliwości wystąpienia zagrożeń dla gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji i cennych siedlisk. Planowane do realizacji działania nie będą wywierały wpływu na powyższe obszary. W przypadku przystąpienia do prac w zakresie planowania i tworzenia dokumentacji dla inwestycji na obszarach chronionych poprzedzone one zostaną inwentaryzacją przyrodniczą, oceną możliwości wystąpienia zagrożonych gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji lub cennych siedlisk oraz analizą rozwiązań alternatywnych tj. np. zmiany lokalizacji.

Realizacja założeń Strategii odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

---

³⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

W stosunku do pomnika przyrody obowiązują przepisy z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916), które zakazują:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Nie stwierdza się, aby przewidziane do realizacji przedsięwzięcia znacząco oddziaływały na pomnik przyrody zlokalizowany bezpośrednio na terenie gminy.

Natomiast w najbliższym sąsiedztwie gminy znajdują się następujące Rezerwaty Przyrody: Ostrowy, Dąbrowa Świetlista i Perna. Dla rezerwatów przyrody obowiązują przepisy z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.), zgodnie z którymi na terenie rezerwatu zabrania się:

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody,
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu,
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody,
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów,
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody,
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
- pozyskiwania skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu,
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów,
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony,
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów,
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych,
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego,
- zakłócania ciszy,
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska,
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych,
- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Ponadto w najbliższym sąsiedztwie gminy zlokalizowany jest również Obszar Natura 2000 (obszary siedliskowe) Dąbrowa Świetlista w Pernie (PLH100002). Na terenie obszarów Natura 2000, zgodnie z przepisami art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916) wprowadza się następujące zakazy: podejmowanie działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Inwestycje w Strategii zostaną zaplanowane ze szczególnym uwzględnieniem i troską o występujące wartościowe obiekty i tereny. W przypadku zaistnienia takiej konieczności podjęte zostaną działania mające na celu kompensację powstałych szkód poprzez podejmowanie równoważących je działań, prowadzące do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia oraz do zachowania walorów krajobrazowych (np. sadzenie drzew, objęcie opieką stanowisk zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, budowa schronień dla ptaków).

Wszelkie prace budowlano-modernizacyjne nie mogą oddziaływać na obszary chronione w sąsiedztwie bez przeprowadzenia uprzednich postępowań i uzyskania odpowiedniej zgody na takie przedsięwzięcia.

W przypadku planowania inwestycji na obszarze, gdzie znajdują się obiekty chronione lub zabytkowe uwzględnione zostało ewentualne ryzyko ich oddziaływania. Jednakże ich realizacja poprzedzona będzie uzyskaniem stosownych pozwoleń i decyzji środowiskowych, co ma na celu zminimalizowanie wystąpienia negatywnych skutków.

W związku z brakiem danych i projektów technicznych dla poszczególnych zadań obecnie trudno jest określić szczegółowo poszczególne rodzaje oddziaływania inwestycji. Teoretycznie do głównych problemów, które mogą wystąpić, należy: emisja zanieczyszczeń i hałasu związanego z pracami budowlanymi oraz funkcjonowaniem ciągów komunikacyjnych, a także ewentualna możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Jest to jednak zjawisko przejściowe i odwracalne.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, w tym stanu środowiska na terenie gminy, dlatego nie będą prowadzić do pogorszenia elementów środowiska oraz wpływać negatywnie na obszary wyznaczone w ustawie o ochronie przyrody. Ewentualne negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, odpowiedni dobór rozwiązań technicznych i technologicznych. Przed przystąpieniem do działań infrastrukturalnych opracowany zostanie projekt techniczny, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji inwestycji. Będzie miało to wpływ na ograniczenie wystąpienia ewentualnych niespodziewanych sytuacji.

Reasumując, zaplanowane działania będą zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, gdyż ich celem jest poprawa oraz utrzymanie dobrego stanu środowiska. Strategia zapewnia całkowitą ochronę cennym przyrodniczo i historycznie elementom zasobów Gminy oraz nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające walorom znajdującym się na jej terenie.

7.6. Relacje między oddziaływaniami

W poniższej tabeli przedstawiono relacje pomiędzy potencjalnymi oddziaływaniami przedsięwzięć ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 na poszczególne elementy środowiska oraz oddziaływaniami pośrednimi mogącymi mieć miejsce w związku z jej wdrożeniem i realizacją planowanych działań.

Tabela 11. Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami

Elementy środowiska i oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań i oddziaływania pośrednie
POWIETRZE I KLIMAT:	
<ul style="list-style-type: none"> • Emisja spalin; • Zapylenie; • Immisja zanieczyszczeń; • Hałas i wibracje.	<ul style="list-style-type: none"> • Spaliny i pyły samochodowe zanieczyszczają powierzchnię ziemi, gleby i wody powierzchniowe; • Hałas i wibracje wpływają na zdrowie człowieka i świat zwierzęcy; • Zmiany pokrycia powierzchni ziemi wpływają na mikroklimat.
POWIERZCHNIA ZIEMI (W TYM GLEBY)	
<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany pokrycia powierzchni terenu oraz struktury gruntu, składu biologicznego i chemicznego.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana pokrycia powierzchni terenu wpływa na zmianę mikroklimatu; • Zwiększenie powierzchni nawierzchni nieprzepuszczalnych, czyli pogorszenie się własności retencyjnych i filtracyjnych, wpływa

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Elementy środowiska i oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań i oddziaływania pośrednie
	to na wody gruntowe i ujęcia wody oraz na mikroklimat; <ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenia opadające na powierzchnię dróg spływają wraz z wodami opadowymi do gleby i wód gruntowych.
WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	
<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenia wód; • Obniżenie poziomu wód gruntowych; • Zmiana stosunków wodnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenia użytkowych poziomów wód podziemnych mają wpływ na zdrowie ludzi; • Zmiany poziomu wód gruntowych (odwodnienia), wpływają na wilgotność gleby, a to z kolei oddziałuje na florę i faunę; • Zanieczyszczenia wód wpływają na różnorodność biologiczną; • Poziom wód gruntowych i stosunki wodne wpływają na stan zdrowotny roślinności danego obszaru, a tym samym na zmiany w krajobrazie; • Zmiany pokrycia powierzchni ziemi i jej właściwości filtracyjnych wpływają na reżim wód.
FLORA I FAUNA	
<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany przestrzeni życiowej i ekosystemów; • Zagrożenie dla niektórych gatunków; • Zmniejszenie różnorodności biologicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój transportu, budowa dróg oraz inne procesy urbanizacyjne wpływają na florę i faunę pośrednio poprzez: poprawę stanu powietrza, zmniejszenie poziomu hałasu i drgań, poprawę jakości mikroklimatu, zmianę poziomu wód gruntowych; • Stan flory i fauny ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka; • Stan flory wpływa na krajobraz.

Źródło: Opracowanie własne

Środki minimalizujące zidentyfikowane oddziaływania

Skala oddziaływań założeń Strategii jest niewielka. Działania ograniczają się do terenów w większości już zurbanizowanych i wpływają na:

- poprawę jakości powietrza atmosferycznego poprzez termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, wymianę źródeł ciepła na niskoemisyjne, wzrost udziału odnawialnych źródeł energii oraz budowę ścieżek rowerowych,
- ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych poprzez przebudowę i modernizację dróg oraz budowę ścieżek rowerowych,
- zapewnienie dostępu do wody pitnej spełniającej wymogi sanitarne poprzez rozwój infrastruktury wodno-kanalizacji, w tym budowę Stacji Uzdadniania Wody,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- ochronę wód i gleb przed degradacją poprzez działania w zakresie zwiększenia naturalnej retencji, w tym budowy zbiorników retencyjnych, efektywnego systemu melioracji i ochrony przed powodzią,
- zachowanie walorów i zasobów naturalnych poprzez rozwój terenów zieleni,
- ochronę przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi poprzez doposażenie jednostek OSP, efektywne zarządzanie kryzysowe i obronę cywilną oraz działania edukacyjne społeczeństwa.

7.7. Oddziaływania wtórne i skumulowane

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii. Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi, należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz na bieżąco informować z określonym wyprzedzeniem zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych.

Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i jakości życia mieszkańców jest także łączenie realizacji poszczególnych prac w obrębie tych samych obiektów przez różnych administratorów, w tym samym czasie – np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury technicznej, zlokalizowanych w pasie drogowym.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie w tym samym czasie.

7.8. Decyzje środowiskowe dla poszczególnych inwestycji

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest dokumentem określającym nałożone warunki na realizację przedsięwzięcia gwarantujące bezpieczeństwo szeroko rozumianemu środowisku. Zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) musi zostać wydana przed uzyskaniem m.in. następujących decyzji administracyjnych:

- decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wzniesienie robót budowlanych,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych,
- decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, koncesji na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, koncesji na podziemne składowanie odpadów oraz koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla,
- decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny,
- pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych,
- decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów,
- decyzji o zmianie lasu na użytek rolny,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
- decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej.

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

W dniu 10 września 2019 r. zostało wydane Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.). Rozporządzenie to określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko.

Na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, organ wydający decyzję środowiskową stwierdza o konieczności lub nieprzeprowadzenia pełnej procedury środowiskowej, czyli o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływania na środowisko. Zakres raportu określa art. 66 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.). Raport stanowi jeden z kluczowych elementów oceny oddziaływania na środowisko, który w przypadku przeprowadzania tej procedury powinien zostać dołączony do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Zadaniem raportu jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Strategii Rozwoju

Działania łagodzące

Są to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na elementy środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Zadania polegające m.in. na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, ograniczeniu natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych i poprawie bezpieczeństwa, rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawie stanu budynków, w tym termomodernizacji będą realizowane na podstawie obowiązujących przepisów, po uprzedniej analizie ich wpływu na przyrodę w tym gatunki chronione oraz zakazy dotyczące ochrony przyrody i zabytków.

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie szeregu działań łagodzących, które opisano w poniższej tabeli.

Tabela 12. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Strategii

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Powietrze i klimat	<p>Wpływ przedsięwzięć na jakość powietrza, związany z etapem realizacji inwestycji (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> — systematyczne sprzątanie placów budowy, — zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), — ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, — uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (niesypanie na nadkola i inne części pojazdu), — przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów), — ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy. <p>Ważną kwestią, mającą wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza, jest również dobra organizacja dojazdów do placu budowy oraz utrzymanie płynności ruchu. Właściwe rozwiązania w tym zakresie pozwolą na znaczne zmniejszenie emisji ze środków transportu. Ponadto należy monitorować właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń pracujących na budowie.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

<p align="center">Klimat akustyczny</p>	<p>W celu zmniejszenia emisji hałasu związanego z pracami budowlanymi, powinny one być wykonywane wyłącznie w porze dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych na biegu jałowym należy ograniczyć do minimum.</p> <p>Maszyny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym oraz posiadać sprawne tłumiki akustyczne.</p> <p>Wpływ na zmniejszenie hałasu komunikacyjnego ma także stosowanie odpowiednio zaprojektowanych pasów zieleni przyulicznej z rzędami wysokich drzew i krzewów (gatunków o właściwościach dźwiękochłonnych tj. zimozielone gatunki drzewiaste oraz klon topola, lipa).</p>
<p align="center">Wody</p>	<p>Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków do wód, zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków z jezdni oraz ich oczyszczanie. Powstające ścieki, przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów.</p> <p>Należy badać jakość wód przepływających przez separatory w celu sprawdzenia ich sprawności. Należy prowadzić badania jakości zrzucanych wód opadowych w oparciu o obowiązujące warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.</p> <p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi.</p> <p>Należy zapewnić dostęp do przenośnych toalet pracownikom budowy oraz regularnie opróżniać toalety z wykorzystaniem samochodów serwisowo-asenizacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria.</p> <p>Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych.</p>
<p align="center">Gleby</p>	<p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu.</p> <p>W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”.</p> <p>Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – rozdeponowana na powierzchni terenu.</p> <p>W związku z zaplanowanymi działaniami z zakresu rozbudowy i modernizacji systemu dróg, rozbudowy infrastruktury wodno – kanalizacyjnej oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, podczas ich realizacji przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

	<ul style="list-style-type: none"> — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
Rośliny	<p>W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach.</p> <p>Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć, np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane.</p> <p>Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygradzenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
Zwierzęta	<p>W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie, poza okresem lęgowym ptaków. Prace należy prowadzić również poza okresem migracyjnym płazów.</p>
Ludzie	<p>Należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac.</p> <p>W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP.</p> <p>W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.</p>
Krajobraz, zabytki i dobra materialne	<p>Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Działania kompensacyjne

Są to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska, kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy „ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa”.

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości inwestycji będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy). Ponadto większość z zaproponowanych działań bazuje na tzw. „istniejącym śladzie”, tzn. zakłada modernizację, przebudowę już istniejących obiektów, nie ingerując w nowe, cenne przyrodniczo obszary. W związku z tym, nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Jednak w przypadku zaistnienia takiej konieczności należy podjąć szereg działań, prowadzących do przywrócenia równowagi w przyrodzie na danym terenie, naprawy szkód dokonanych w środowisku oraz odtworzenia walorów krajobrazowych. Działania te często przyjmują formę robót budowlanych i ziemnych tj.: rekultywacja gleb, rekultywacja wód, w tym odnowa obiegu wody, renaturyzacja terenu (odtworzenie naturalnych warunków siedliskowych, urozmaicenie siedlisk), introdukcja gatunków np. ichtiofauny, zalesianie i nasadzenia roślinności (odtworzenie terenów zielonych), tworzenie sieci zadrzewień śródpolnych, ochrona istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie nowych obszarów ochronnych, co umożliwi migrację fauny i flory poprzez zmniejszenie fragmentacji środowiska.

9. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Strategii Rozwoju

Większość proponowanych do realizacji działań charakteryzuje się pozytywnym wpływem na środowisko przyrodnicze oraz bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” i nie wykracza na nowe obszary. W takim przypadku proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych w Strategii działań, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych zadań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w otoczeniu wdrażania przedsięwzięcia tzw. obszarów

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

wrażliwych. Trafne wskazanie rozwiązań alternatywnych jest niemożliwe również w przypadku braku dokumentacji technicznej dla poszczególnych inwestycji.

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć, można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustaleniami Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne definiowane jest jako „jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym „oddziaływanie” oznacza jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Wobec powyższego, ze względu na lokalny charakter działań oraz zasięg przestrzenny obszaru objętego Strategią (w tym wielkość oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć), skutki realizacji jej założeń nie będą miały znaczenia transgranicznego.

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. W przeciwieństwie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

do ocen oddziaływania konkretnych planowanych przedsięwzięć nie ma możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych.

Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowej Strategii. Możliwe jest zastosowanie jedynie metody opisowej (jakościowej). Nie ma zaś możliwości odniesienia się do konkretnych parametrów dotyczących poszczególnych planowanych inwestycji, co tworzy realną barierę zastosowania bardziej precyzyjnej metodyki (ilościowej), jednorodnej dla wszystkich planowanych w Strategii działań. Dane techniczne prezentują bowiem bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po koncepcje.

Z uwagi na skomplikowany i długotrwały proces inwestycyjny nie jest możliwe także dokładne określenie czasu rozpoczęcia i zakończenia prac budowlanych przy wdrażaniu poszczególnych przedsięwzięć, co również uniemożliwia oszacowanie oddziaływań skumulowanych i zastosowania modeli do obliczenia oddziaływań w sytuacji najbardziej niekorzystnej. Obecnie nie stwierdza się, aby zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia miały znacząco wpływać na środowisko na terenie gminy.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Strategii Rozwoju oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring

Zakłada się, że Prognoza powinna obejmować obszar jednostki samorządu terytorialnego, wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń Strategii.

Zgodnie z wymogami obowiązujących dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń Strategii w zakresie opisanym poniżej. Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Strategii sprawdzenie, czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt.

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena, czy stan środowiska ulega polepszeniu, czy pogorszeniu – poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Monitoring jest również podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej.

Kontrola i monitoring realizacji celów strategicznych powinien obejmować określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

W realizacji poszczególnych działań wynikających z Prognozy udział będą brać podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu zadaniami, podmioty realizujące te zadania, kontrolujące przebieg tych realizacji i jego efekty oraz społeczność gminy, jako główny pomiot odbierający wyniki i odczuwający skutki podejmowanych działań.

W latach 2023-2030 na bieżąco będzie monitorowany postęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych w Strategii działań, a po roku 2030 nastąpi ostateczna ocena rozbieżności między celami zdefiniowanymi w Strategii i analiza przyczyn tych rozbieżności. Wyniki oceny będą stanowiły wykładnię dla kolejnej Strategii, w której zostaną zdefiniowane nowe cele.

Tabela 13. Przykładowe mierniki realizacji Strategii

Wskaźnik osiągnięcia działania
— Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych [szt.];
— Liczba kampanii promujących walory osiedleńcze gminy [szt.];
— Liczba powstałych nowych mieszkań na terenie gminy [szt.];
— Liczba osób meldujących się na terenie gminy [osoby];
— Liczba powstałych nowych mieszkań komunalnych na terenie gminy [szt.];
— Dochody gminy z podatku od nieruchomości [zł];
— Dochody gminy z opłat związanych z udostępnieniem gminnych nieruchomości [zł],
— Liczba zamontowanych kamer monitoringu miejskiego [szt.];
— Liczba dofinansowanych jednostek OSP [szt.];
— Liczba wyposażonych jednostek OSP [szt.];
— Liczba wybudowanych, przebudowanych lub rozbudowanych obiektów użyteczności publicznej [szt.];
— Liczba wyposażonych obiektów użyteczności publicznej [szt.];
— Powierzchnia przestrzeni publicznej, na której utworzono infrastrukturę wypoczynkowo-rekreacyjną [m ²],
— Liczba usług w formie elektronicznej w instytucjach samorządowych [szt.];
— Liczba zmodernizowanych systemów obsługi klienta w instytucjach samorządowych [szt.];
— Liczba instytucji samorządowych oferujących usługi elektroniczne [szt.],
— Wysokość nadwyżki operacyjnej Gminy na koniec roku obrachunkowego [zł];
— Liczba inwestycji zrealizowanych przy udziale środków zewnętrznych [szt.];
— Liczba wybudowanych żłobków [szt.];
— Liczba wybudowanych, przebudowanych lub rozbudowanych przedszkoli [szt.];
— Liczba wyposażonych przedszkoli [szt.];
— Liczba dzieci do lat 3 objętych opieką w żłobkach [szt.];
— Liczba żłobków dostosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych [szt.];
— Liczba przedszkoli dostosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych [szt.];
— Liczba zrealizowanych przedsięwzięć zwiększających ofertę edukacyjno-wychowawczą przedszkoli [szt.];
— Liczba przebudowanych lub rozbudowanych obiektów oświatowych [szt.];
— Liczba dodatkowych zajęć pozalekcyjnych [szt.];

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- Liczba zmodernizowanych / rozbudowanych obiektów sportowych [szt.];
- Liczba wybudowanych nowych obiektów sportowych [szt.];
- Liczba zmodernizowanych / rozbudowanych obiektów rekreacyjnych [szt.];
- Liczba wybudowanych nowych obiektów rekreacyjnych [szt.];
- Liczba działań aktywizujących skierowanych do mieszkańców [szt.];
- Liczba utworzonych / udostępnionych obiektów na potrzeby dziennego pobytu osób starszych i samotnych [szt.];
- Liczba utworzonych nowych programów aktywizujących mieszkańców [szt.];
- Liczba uczestników działań aktywizujących [os.];
- Liczba programów profilaktycznych [szt.];
- Liczba powołanych zespołów specjalistów wspierających dzieci i młodzież [szt.];
- Liczba zorganizowanych spotkań z zakresu wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży [szt.];
- Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny [szt.];
- Liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej [os.];
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem [os.];
- Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych [szt.];
- Liczba mieszkań chronionych dla osób starszych lub niepełnosprawnych [szt.];
- Powierzchnia terenów, na których ulokowano duże inwestycje [ha];
- Liczba podmiotów funkcjonujących w branży przetwórstwa spożywczego [szt.];
- Liczba realizowanych przedsięwzięć na rzecz pozyskania nowych inwestorów [szt.];
- Liczba przedsiębiorstw działających na terenie gminy [szt.];
- Liczba wybudowanych/zmodernizowanych elementów infrastruktury okołoturystycznej [szt.];
- Liczba funkcjonujących Muzeów na terenie gminy [szt.];
- Liczba zrewitalizowanych obiektów zabytkowych [szt.];
- Liczba obiektów instytucji kultury w dobrym stanie technicznym [szt.];
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury instytucji kultury [szt.];
- Liczba przedsiębiorstw branży turystycznej działających na terenie gminy [szt.];
- Liczba przeprowadzonych akcji promocyjnych [szt.];
- Liczba turystów odwiedzających teren gminy [szt.];
- Długość sieci wodociągowej [km];
- Liczba wybudowanych SUW [szt.];
- Liczba przebudowanych SUW [szt.];
- Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej [osoby];
- Długość sieci kanalizacyjnej [km];
- Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej [osoby];
- Długość zmodernizowanej sieci elektroenergetycznej [km];
- Długość kanalizacji deszczowej [km];
- Długość sieci gazowej [km];
- Liczba osób korzystających z sieci gazowej [osoby];
- Długość sieci światłowodowej [km];
- Liczba przebudowanych, rozbudowanych oczyszczalni ścieków [szt.];
- Wielkość oczyszczalni ścieków [RLM];
- Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.];
- Długość przebudowanych dróg [km];
- Długość wybudowanych dróg [km];
- Długość wyremontowanych dróg [km.];
- Długość wybudowanej infrastruktury towarzyszącej [km];
- Ilość wybudowanych, zmodernizowanych elementów infrastruktury towarzyszącej [szt.];
- Długość dróg gminnych powiązanych z zewnętrznym systemem dróg krajowych i autostrad [km];
- Długość dróg gminnych zapewniających bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych [km];
- Liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których ograniczono lokalizację zabudowy wzdłuż dróg tranzytowych [szt.];

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

- Liczba zrealizowanych projektów naukowo - badawczych w zakresie Innowacyjnego Systemu Transportu Lotniczego [szt.];
- Liczba zarejestrowanych nowych podmiotów gospodarczych [szt.];
- Liczba uczestników działań w zakresie podnoszenia i doskonalenia kompetencji zawodowych [os.];
- Liczba wdrożonych projektów podnoszących jakość kształcenia zawodowego [szt.];
- Powierzchnia terenów rekreacyjnych [ha];
- Powierzchnia zagospodarowanych obszarów zielonych [ha];
- Liczba zakupionego wyposażenia terenów rekreacyjnych [szt.];
- Liczba zachowanych obiektów zabytkowych w możliwie niezmienionej formie [szt.];
- Liczba utrzymanych w dobrym stanie obszarów o znaczeniu historyczno – kulturowym [szt.];
- Liczba MPZP, w których wyznaczono obszary przeznaczone na usługi o charakterze publicznym [szt.];
- Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej [ha];
- Liczba zagospodarowanych elementów przestrzeni publicznej [szt.];
- Powierzchnia terenów zalesionych i zadrzewionych [szt.];
- Powierzchnia terenów, których dotyczy aktualizacja w zakresie zapisów w dokumentach planistycznych [ha];
- Liczba MPZP, w których zawarto zapisy ograniczające działania inwestycyjne na terenach cennych przyrodniczo [szt.];
- Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.];
- Powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania [m²];
- Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO₂];
- Liczba inwestycji obejmujących odnawialne źródła energii [szt.];
- Liczba budynków jednorodzinnych poddanych termomodernizacji [szt.];
- Liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji [szt.];
- Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji [szt.];
- Powierzchnia terenów wytyczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych [ha];
- Powierzchnia terenów wytyczonych pod lokalizację instalacji produkujących energię z OZE o mocy nieprzekraczającej 100 kW (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych) [ha];
- Długość poddanych konserwacji instalacji melioracyjnych [km];
- Liczba zrealizowanych działań służących zmniejszeniu zużycia wody pitnej [szt.];
- Liczba podjętych działań chroniących naturalne koryta cieków wodnych [szt.];
- Liczba podjętych działań chroniących naturalną retencję wód [szt.];
- Liczba podjętych działań przeciwpowodziowych [szt.];
- Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych [szt.];
- Liczba opracowanych procedur szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe [szt.];
- Liczba przeprowadzonych działań służących ochronie infrastruktury krytycznej [szt.];
- Liczba przeprowadzonych szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego [szt.];
- Liczba przeprowadzonych szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu obrony cywilnej [szt.];
- Ilość przeprowadzonych kampanii edukacyjnych w zakresie efektywnej gospodarki odpadami [szt.];
- Ilość odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny [Mg];
- Ilość unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest [Mg];
- Liczba zmodernizowanych wysypisk śmieci [szt.];
- Liczba funkcjonujących elektrociepłowni zasilanych paliwem alternatywnym, wytworzonym z odpadów [szt.];
- Liczba pomników przyrody na terenie gminy [szt.];
- Liczba parków podworskich na terenie gminy [szt.];
- Liczba alei dawnego parku krajobrazowego w Pawlikowicach [szt.];
- Ilość przeprowadzonych kampanii edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska [szt.].

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Źródło: Opracowanie własne

W związku z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Burmistrz Krośnic jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach:

- państwowego monitoringu środowiska,
- monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym Strategią,
- indywidualnych zamówień,
- kontroli i oceny zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Analizie i ocenie poddane zostaną następujące komponenty środowiska:

- obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Należy zaznaczyć, że dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

monitoringu środowiska, należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego Strategią. Analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów wskazanych powyżej, zostanie przeprowadzona, co najmniej dwa razy w okresie obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Krośniewic. W realizacji poszczególnych zadań wynikających z Prognozy brać udział będą podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu zadaniami, podmioty realizujące te zadania, kontrolujące przebieg tych realizacji i jego efekty oraz społeczność gminy, jako główny pomiot odbierający wyniki i odczuwający skutki podejmowanych działań.

13. Konsultacje społeczne

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko podlegają udostępnieniu społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski i uwagi mogą wносить wszyscy obywatele, jak również organizacje pozarządowe, grupy społeczne, przedstawiciele środowisk naukowych itd. Ponadto dokumenty podlegają opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotowa Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) oraz zgodnie z ustaleniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Zakres Prognozy jest zgodny z zapisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001).

Przedmiotowe dokumenty, tj. Strategia Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 oraz Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 podlegają udostępnieniu społeczeństwu lokalnemu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.) Burmistrz Krośniewic zapewni możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Dokumenty zostaną wyłożone do wglądu publicznego w Urzędzie Miejskim w Krośniewicach oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

Prognoza składa się z kilku zasadniczych części: informacji o zawartości Prognozy, głównych celach, jej powiązaniach z innymi dokumentami, metodach sporządzenia czy miernikach.

Zakres merytoryczny niniejszej Prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Łódzkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Niniejszą Prognozę sporządzono przy zastosowaniu m.in.: analiz jakościowych opartych na danych dostępnych z państwowego monitoringu środowiska, metod opisowych, danych z fachowej literatury.

W Strategii określono wizję i misję rozwoju oraz 3 cele strategiczne, a w ramach nich cele operacyjne:

Cel strategiczny: 1. Atrakcyjne warunki do zamieszkania:

- Cel operacyjny 1.1. Rozwinięte budownictwo mieszkaniowe;
- Cel operacyjny 1.2. Wysokie standardy infrastruktury społecznej;
- Cel operacyjny 1.3. Zaktywizowane społeczeństwo.

Cel strategiczny: 2. Wzmocniony potencjał inwestycyjny i promocja dziedzictwa lokalnego :

- Cel operacyjny 2.1. Rozszerzona oferta inwestycyjna Gminy;
- Cel operacyjny 2.2. Podtrzymanie dziedzictwa kulturowego
- Cel operacyjny 2.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura techniczna;
- Cel operacyjny 2.4. Wysokie kompetencje zawodowe mieszkańców.

Cel strategiczny: 3. Zrównoważony ład przestrzenny oraz czyste środowisko naturalne:

- Cel operacyjny 3.1. Atrakcyjna przestrzeń publiczna;
- Cel operacyjny 3.2. Spójność zagospodarowania przestrzennego gminy;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

— Cel operacyjny 3.3. Czyste środowisko naturalne z wykorzystaniem OZE.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska przyrodniczego na terenie gminy Krośniewice oraz zaproponowano kierunki działań w tym zakresie. Wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy zostały odniesione do stanu środowiska oraz przeanalizowano potencjalne skutki środowiskowe realizacji Strategii.

Gmina Krośniewice jest gminą miejsko-wiejską zlokalizowaną w powiecie kutnowskim, w północnej części województwa łódzkiego. Siedzibą gminy jest miasto Krośniewice, oddalone od stolicy powiatu – Kutna o 15 km.

Gmina Krośniewice zajmuje powierzchnię 94,69 km², z czego obszar miasta zajmuje 4,175 km², a obszar wiejski 90,515 km². Miasto podzielone jest na 6 osiedli, a obszar wiejski na 22 sołectwa, w granicach których znajduje się 45 wsi.³¹

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar gminy położony jest na terytorium jednego makroregionu fizyczno-geograficznego tj. Niziny Południowowielkopolskiej, w obszarze którego odznaczają się mniejsze jednostki – mezoregiony. Gmina położona jest na obszarze jednego mezoregionu: Wysoczyzna Kłodawska.

Warunki klimatyczne gminy charakteryzują się średnioroczną temperaturą powietrza wynoszącą około 7,5°C. Najzimniejszym miesiącem jest luty – 3°C, a najcieplejszym lipiec 15°C. Przeważają wiatry z kierunku zachodniego. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,8 m/s. Przeciętna długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 210 – 213 dni, a suma rocznych opadów wynosi ok. 530 mm.

Obszar gminy położony jest w dorzeczu rzeki Wisły. Sieć rzeczną gminy tworzy rzeka Miłonka wraz z mniejszymi ciekami. Długość rzeki wynosi około 20 km, w tym około 15 km w granicach administracyjnych gminy Krośniewice. Miłonka płynie przez tereny rolne łagodną doliną, bez wyodrębnionych w topografii terenu, obszarów terasy zalewowej. Charakteryzują ją jedne z najniższych w Polsce przepływy wód. Pod względem wód stojących na terenie gminy występują jedynie stawy naturalnie zasilane w wodę z sieci rzecznej oraz z płytkich wód gruntowych. Największa koncentracja stawów występuje w dolinie rzeki Miłonki. W południowej części gminy,

---

³¹ Raport o stanie Gminy Krośniewice za 2021 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

zlokalizowanych jest kilkanaście stawów oraz zbiorników wodnych przy dawnych zespołach dworsko-parkowych oraz w wyrobiskach poeksploatacyjnych³².

Do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych znajdujących się na terenie gminy należą:

- Dopływ spod Waclawowa (RW20001727218529),
- Miłonka (RW2000172721849),
- Ochnia od źródeł do Miłonki bez Miłonki (RW2000232721839),
- Rgilewka do Strugi Kiełczewskiej (RW6000171833249).

Zgodnie z zapisami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice (Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.), na podstawie „Studium dla obszarów nieobwałowanych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi”, sporządzonego na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie na terenie gminy występują:

- zagrożenie powodziowe w dolinie rzeki Ochni w miejscowości Skłóty,
- tereny narażone na okresowe zalewanie znajdujące się w sąsiedztwie rzeki Miłonki w mieście Krośniewice przy ulicy Łąkowej oraz w miejscowościach Miłonice, Zosinek, Morawce, Szubina i Skłóty.

Według podziału Polski na 172 JCWPd, teren gminy Krośniewice leży na obszarze dwóch Jednolitych Częściach Wód Podziemnych, JCWPd nr 62 (PLGW200062) i JCWPd nr 63 (PLGW200063). Obszar gminy znajduje się również w granicach jurajskiego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – GZWP Nr 226 Krośniewice - Kutno. Jest to zbiornik w utworach górnej jury o charakterze szczelinowo – krasowym zajmujący powierzchnię 1 109 km². Południowo - wschodnią część gminy zaliczono do obszarów ochrony tego zbiornika.³³

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody w granicach administracyjnych gminy znajdują się tylko jedna forma ochrony przyrody i jest nią pomnik przyrody. Jest to drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*) zlokalizowane w miejscowości Głaznów. Pomnik przyrody został utworzony na

---

³² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

³³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

podstawie Orzeczenia Wojewody Płockiego nr 7 z dnia 27 listopada 1976 r. (Dz. Urz. WRN w Płocku, dn. 22.03.1977 r. Nr 2, poz.16).

Na terenie gminy zlokalizowany jest również lokalny korytarz ekologiczny rzeki Miłonka oraz przebiegający wzdłuż jej północno-wschodniej granicy korytarz ekologiczny doliny rzeki Ochni o znaczeniu regionalnym³⁴.

Stan powietrza atmosferycznego, hałasu, stan wód powierzchniowych i podziemnych oraz poziom natężeń pola elektromagnetycznego poddawane są regularnym badaniom.

Ocena stanu wód wykazała, że jednolite części wód powierzchniowych, w obszarze których leży gmina Krośniewice, odznaczają się złym stanem wód. Natomiast kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych wykazała stan ogólny dobry jednolitych części wód podziemnych nr 62 i 63.

Zgodnie z wynikami „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021” na obszarze gminy Krośniewice doszło do przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

W roku 2019, w ramach realizacji programu państwowego monitoringu środowiska województwa łódzkiego na lata 2016-2020, Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ³⁵ Oddział w Łodzi wykonało pomiary hałasu drogowego w 4 punktach zlokalizowanych na terenie miasta Krośniewice (3 punkty do pomiarów krótkookresowych oraz 1 punkt do pomiarów długookresowych) raz pomiary hałasu kolejowego w dwóch punktach pomiarowych na terenie wsi Krzewie. Wyniki pomiarów hałasu drogowego na terenie gminy Krośniewice w 2019 r. nie wykazały przekroczenia dopuszczalnego krótkookresowego ani długookresowego poziomu hałasu.³⁶

Wyniki krótkookresowych pomiarów hałasu kolejowego wykazały w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Krzewie 35, przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu o 1,5 dB porze nocy. Z dotychczasowych badań poziomów hałasu w środowisku, podejmowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika, że to hałas drogowy w największym stopniu wpływa

---

³⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krośniewice. Uchwała nr XIX/111/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 28 lutego 2020 r.

³⁵ GIOŚ - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

³⁶ Ocena stanu akustycznego środowiska w województwie łódzkim na podstawie monitoringowych pomiarów hałasu z roku 2019. GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

na jakość klimatu akustycznego na terenie danej gminy oraz województwa łódzkiego. Stąd też ograniczenie jego emisji wymaga największej ilości działań i nakładów finansowych. Pozostałe typy hałasu takie jak np. hałas kolejowy, również wymagają uwagi. Jednakże ich oddziaływanie ma w większości przypadków charakter lokalny, ograniczający się do terenów leżących bezpośrednim sąsiedztwie źródeł hałasu.³⁷

Ostatnie pomiary natężenia pola elektromagnetycznego przeprowadzono w 2020 roku w mieście Krośnice na pl. Wolności 21. Wynik pomiaru wskazuje na brak przekroczenia wartości dopuszczalnej³⁸.

Do najistotniejszych problemów w zakresie ochrony środowiska występujących na terenie gminy zaliczają się:

Wody powierzchniowe i podziemne: zły stan wód powierzchniowych oraz występujące braki w infrastrukturze kanalizacyjnej.

Powietrze: położenie gminy w obszarze przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu, indywidualne źródła ciepła, wykorzystujące w celach grzewczych paliwa stałe o niekorzystnych parametrach, emisja liniowa pochodząca ze środków transportu.

Hałas: przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu porze nocy w ruchu kolejowym, wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego oraz stan techniczny części dróg.

Promieniowanie elektromagnetyczne: rozwój telefonii komórkowej, wzrost liczby stacji bazowych telefonii i urządzeń Wi-Fi, co wpływa na zwiększenie ilości źródeł promieniowania i obszaru ich oddziaływania, niska świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń płynących z pól elektromagnetycznych na życie i zdrowie człowieka oraz wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Zagrożenie poważnymi awariami: zły stan techniczny dróg oraz wzrastające natężenie ruchu.

Ochrona przyrody i krajobrazu: zanieczyszczenie wód, zmiana sposobu użytkowania terenu, zabudowa, zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe.

---

³⁷ Ocena stanu akustycznego środowiska w województwie łódzkim na podstawie monitoringowych pomiarów hałasu z roku 2019. GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

³⁸ Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019, poz. 2448).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

Gleby i surowce mineralne: degradacja gleb w związku z działalnością rolniczą i użytkowaniem sztucznych nawozów, zanieczyszczenia gleb spowodowane korzystaniem ze zbiorników bezodpływowych.

Należy pamiętać, że przedstawiona ocena ma charakter poglądowy, gdyż dla przedsięwzięć faktycznie oddziałujących na środowisko powinny zostać opracowane szczegółowe raporty o oddziaływaniu na środowisko na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

W celu identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych działań planowanych do realizacji w ramach Strategii posłużono się macierzą skutków środowiskowych, przedstawiającą w skondensowanej postaci możliwe oddziaływanie na środowisko. Analizowano bezpośredni wpływ założeń Strategii na środowisko, jak również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe, chwilowe, ciągłe, pozytywne i negatywne. Wzięto pod uwagę odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań, zasięg przestrzenny. Oceny zadań dokonano pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące na etapie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Działania wskazane do realizacji w Strategii mają na celu wzrost jakości życia mieszkańców gminy Krośniewice, w tym m.in. poprawę stanu środowiska. Brak realizacji zapisów Strategii może spowodować istotne pogorszenie niektórych elementów środowiska, co w przyszłości może wpłynąć na wzrost zanieczyszczenia środowiska.

Większość zaproponowanych działań pozytywnie wpłynie na wszystkie komponenty środowiska. Możliwe są jednak krótkotrwałe negatywne oddziaływania na etapie realizacji konkretnego przedsięwzięcia. Natomiast dla inwestycji, które w sposób szczególny mogą wpływać na środowisko, powinien być wykonany raport oddziaływania niniejszego przedsięwzięcia na środowisko jeszcze na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

Większość przyjętych w Strategii rozwoju przedsięwzięć ma pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko naturalne. Zgodnie z metodologią ocen oddziaływania na środowisko, proponowanie szczegółowych rozwiązań alternatywnych nie ma pełnego uzasadnienia. Dokument ma bowiem charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla wskazanych

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

działań. Zakłada się, że wdrożenie Strategii nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska gminy, natomiast jej prawidłowa realizacja przyniesie w przyszłości wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko. Realizacja Strategii nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych oraz nie wpłynie negatywnie na obszary cenne przyrodniczo.

Ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w Strategii ogranicza się w znacznej większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją). Wówczas przewiduje się podwyższoną emisję hałasu i spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisję pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze. Z uwagi na charakter przedsięwzięć przewidzianych do realizacji oraz ich lokalizację, na etapie budowy mogą wystąpić okresowo niekorzystne oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody. Natomiast na etapie eksploatacji powstałej infrastruktury prognozuje się korzystne oddziaływanie na środowisko oraz poprawę standardu i jakości życia mieszkańców. Ograniczona zostanie w sposób odczuwalny emisja szkodliwych substancji do środowiska. Poprawie ulegnie jakość powietrza, wód i gleb, co przełoży się na podwyższenie jakości życia mieszkańców. Nastąpi wzrost świadomości ekologicznej społeczności, co może mieć bezpośrednie przełożenie na wzrost aktywności w sprawach ochrony środowiska.

W związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne. Proponuje się natomiast podjęcie działań łagodzących.

Ze względu na lokalny charakter działań i zasięg przestrzenny obszaru skutki realizacji założeń Strategii nie będą miały znaczenia transgranicznego.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030

15. Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Cele strategiczne i operacyjne	12
Tabela 2. Położenie gminy Krośniewice wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski.....	22
Tabela 3. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie gminy Krośniewice	24
Tabela 4. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy łódzkiej, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	32
Tabela 5. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2021 w strefie łódzkiej, z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia	32
Tabela 6. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Krośniewice	40
Tabela 7. Tereny zielone na obszarze gminy Krośniewice	42
Tabela 8. Charakterystyka złoża położonego na terenie gminy Krośniewice	46
Tabela 9. Aktualne przestrzenie górnicze na obszarze gminy Krośniewice	47
Tabela 10. Wpływ działań strategicznych na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra kultury	53
Tabela 11. Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami	89
Tabela 12. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Strategii.....	93
Tabela 13. Przykładowe mierniki realizacji Strategii	99
Rysunek 1. Elementy Europejskiego Zielonego Ładu.....	16
Rysunek 2. Lokalizacja pomnika przyrody na terenie gminy Krośniewice	43

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030

Włocławek, 03.10.2022 r.

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
NIP: 556-102-79-09
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

**OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM AUTORÓW PROGNOZY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH
MOWA w ART. 74A UST. 2**

Oświadczam, iż jako kierujący zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Gminy Krośnice na lata 2023-2030”, spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.), tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, studia pierwszego i drugiego stopnia, i byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(Podpis kierującego zespołem autorów prognozy)

Uzasadnienie

W 2022 roku upływa termin obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2014-2022. Uchwałą Nr LVI/329/22 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art.6 ust.3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Rada Miejska w Krośniewicach określiła szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu nowej Strategii z perspektywą do roku 2030.

Procedura dotycząca opracowania Strategii Rozwoju Gminy Krośniewice na lata 2023-2030 uwzględniała wszystkie akty prawne mające wpływ na jej przebieg, w tym ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Opracowanie strategii rozwoju gminy wynika z art.10e. pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2022 poz. 559 ze zm.), zgodnie z którym gmina może opracować strategię rozwoju gminy. Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju i stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki. Zgodnie z art. 10f. ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminny strategia rozwoju gminy przyjmowana jest przez radę gminy w drodze uchwały.

Biorąc powyższe argumenty pod uwagę, podjęcie przedmiotowej uchwały jest celowe i uzasadnione.